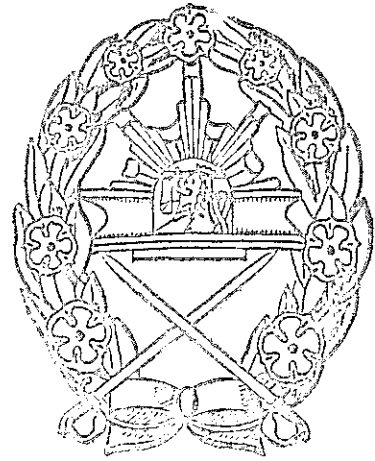


Handwritten text, possibly a signature or date.



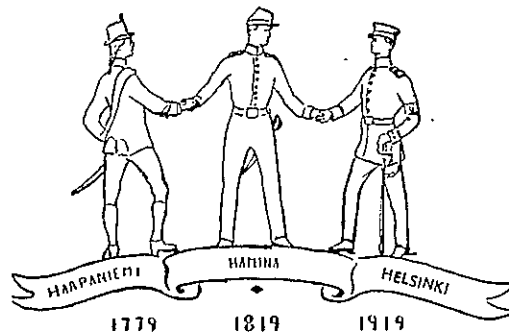
Constantem decorat
honor

WIKIRATA

N:o 1/1961

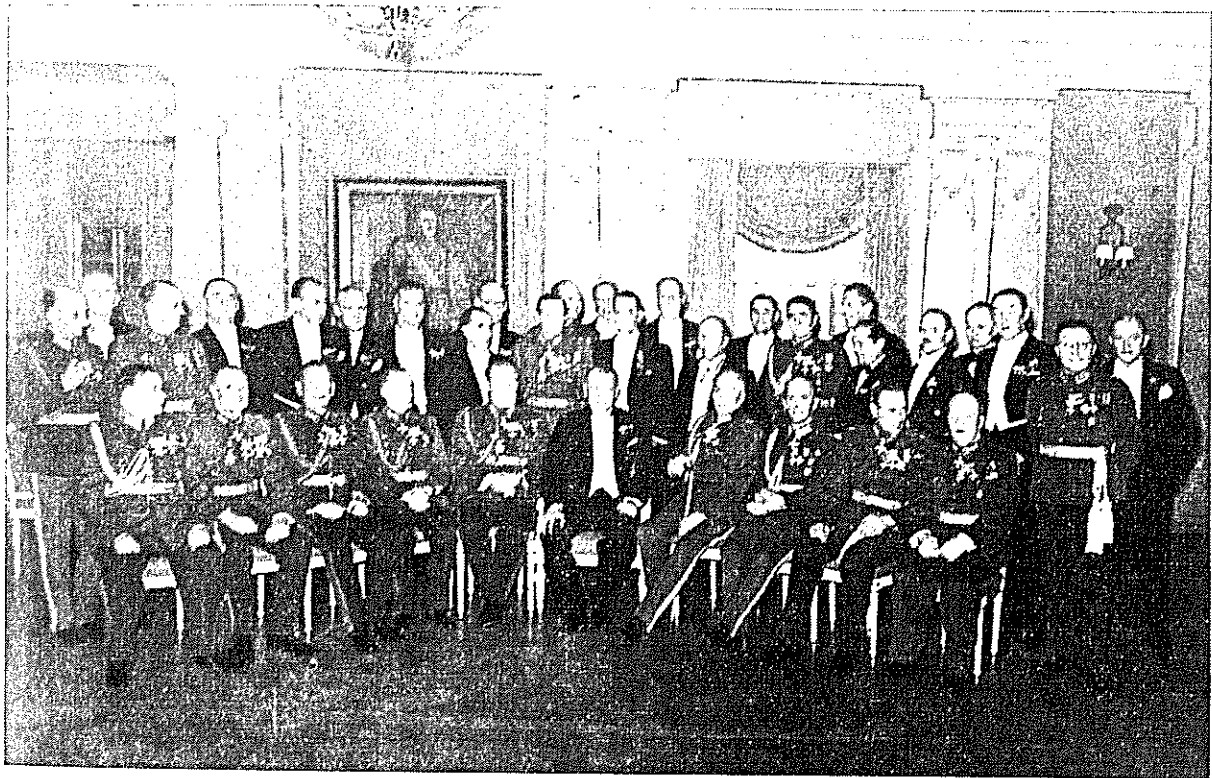
KYLKIRAUTA

*Vyötti miekan vyötärölle
Kupeellensa kylkiraudan*



N:o 1

1961



KADETTIKUNNAN PERUSTAJAT

Ensimmäinen kadettikurssi 30-vuotisjuhlassaan

Kaunis on kuolla,
kun joukkosi eessä
urhona kaadut
taistellen puolesta maas,
puolesta heimosikin.



KYLKIRAUTA OMISTAA KADETTIKUNNAN 40-VUOTISNUMERONSA
ISÄNMAAN PALVELUKSESSA KAIKKENSA ANTANEILLE KADETTIVELJILLE



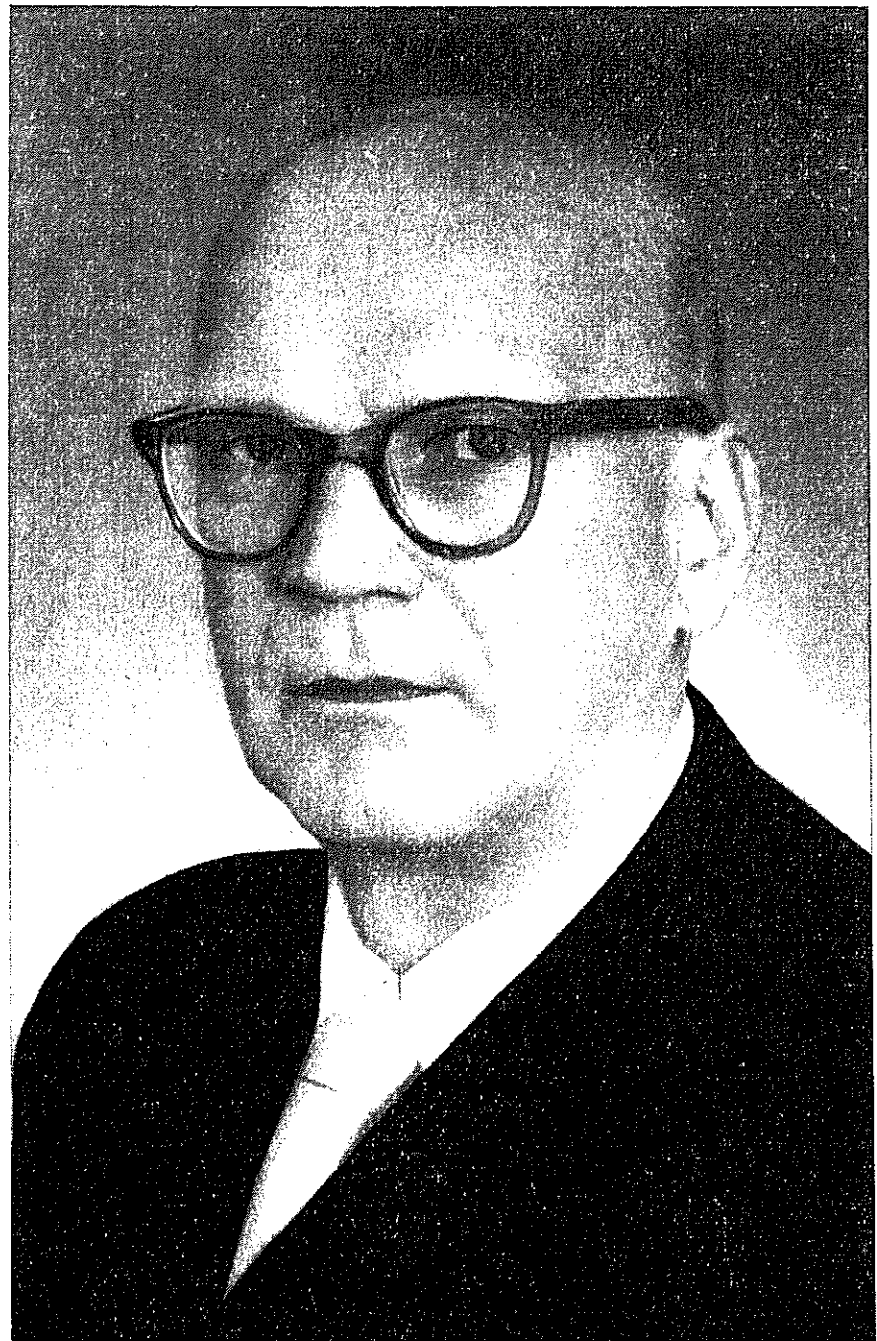
KADETTIKUNNAN LIPPU

Tämä lippu vihitään 18. 3. 1961 kaikkia kadetteja yhdistävän ja velvoittavan uskollisuuden ja toveruuden merkiksi.

Kadettiupseereita yhdistää sama peruskoulutus. Tämä antaa Kadettikunnalle erinomaiset edellytykset toimia aatteellisenä jäsenistön jatkuvasta kehityksestä huolehtivana järjestönä. Ilahduttavaa on todeta, että se on tämän tehtävänsä hyvin ja asiallisesti täyttänyt.

Tervehdin tämän 40-vuotisjuhlanumeron välityksellä maamme kaikkia kadettiupseereita ja toivotan Kadettikunnan jatkuvalla työllä menestystä.

Mrs. Kekkonen



Kadettikunnan jäsenille



Kadettikunnan synty liittyy niihin aikoihin, jolloin omassa maassa kasvatettu ja koulutettu upseeristo etsi paikkaansa puolustusvoimiemme riveissä. Siihen aikaan ja jopa vuosikymmeniä myöhemminkin Kadettikoulussa saatu yhteinen peruskoulutus oli luja side, joka yhdisti Kadettikunnan jäsenistöä, ryhdisti sen rivejä ja antoi perustan toiminnalle.

Tänään muodostavat Kadettikoulumme kasvatit pääosan upseerikunnastamme. Yhteisellä peruskoulutuksella ja sen aikana luoduilla toveruussiteillä on epäilemättä suuri merkitys upseerikuntamme hengen eheyttäjänä ja vahvistajana, mutta käsitykseni mukaan se ei voi muodostaa riittävää aatteellista ja henkistä perustaa upseerikunnan järjestötoiminnalle. Mielihyvällä olenkin havainnut, että Kadettikunta jo etsii muotoja ja keinoja tehostuvalle kasvatustoiminnalle.

Kuten olen aikaisemminkin todennut, upseeri on ennen kaikkea maansa ja kansansa palvelija. Täyttääkseen siinä suhteessa paikkansa eivät

pelkät — syvällisetkään — sotilasammattilliset tiedot riitä. Upseerin tulee omata näkemystä ja tietoja myös yhteiskuntamme toimintaan liittyvissä kysymyksissä. Yhteiskuntamme rakenteessa parhaillaan tapahtuva teollinen ja teknillinen kehitys siihen liittyvine ilmiöineen on voimakkaasti vaikuttamassa nuorten miesten arvomaailmaan ja asenteisiin. Aineellinen ajattelutapa, sopeutumattomuus ja luottamuksen puute ovat sen heijastumia. Voidakseen täyttää tehtävänsä ja onnistuakseen siinä on upseerin kyettävä ymmärtämään aikakauden ilmiöiden taustaa ja syitä.

Onnitellessani Kadettikuntaa sen 40-vuotisen työn johdosta haluan korostaa Kadettikunnan edellä mainitussa hengessä tapahtuvan kasvatustehtävän merkitystä. Upseerikunnan tulee saada jatkuvaa tietoa ja ohjausta myös yhteiskunnallisista kysymyksistä sekä muista aikamme tapahtumista. Valppauden puute ja epäilevä odotus koituu vain upseerikunnan ja puolustuslaitoksen vahingoksi.

Haluan samalla myös tervehtiä jo siviilielämään siirtyneitä Kadettikunnan jäseniä. Kadettikunnan tehtävänä on huolehtia myös siitä, että yhteys heihin säilyy ja että maanpuolustuksen ja puolustusvoimien asema koko kansan keskuudessa heidänkin välityksellään lujittuu ja kehittyy.

Näissä merkeissä toivotan Kadettikunnan työlle jatkuvaa menestystä.

Puolustusvoimain komentaja
Jalkaväenkenraali

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'S. Siimes'. The signature is fluid and cursive, written in a style typical of the mid-20th century.

KADETTIKUNNAN 40-VUOTISPÄIVÄNÄ

Kadettikuntamme viettää tänä vuonna 40-vuotisjuhlaansa. Tämä nykyisin tuhatlukuinen toveripiiri sai aikanaan alkunsa 1. kadettikurszin päättäjäistilaisuudessa keväällä 1920 julkilausutusta ajatuksesta perustaa toveriyhdistys kadetti-ikäisten toveruussuhteiden ja yhteenkuuluvaisuuden säilyttämiseksi. Hyvänä esimerkkinä tällaiseen yhteenliittymään oli varmaankin entisten Haminan kadettien toveriliiton, Haminan kadettiklubin olemassaolo. Toisena vaikuttavana syynä oli pyrkimys luoda toveripiiri, johon Kadettikoulusta myöhemminkin valmistuvat upseerit voisivat liittyä.

Jo Kadettikunnan perustavassa kokouksessa keväällä 1921 määriteltiin yhdistyksen tarkoitukseksi ”..ylläpitää yhteyttä sen jäsenien kesken sekä herättää ja kehittää niin omassa kuin koko sotalaitoksenkin upseeriston keskuudessa yhteenkuuluvaisuutta, toveruutta ja tosi isänmaallisuomalaista upseerihenkeä.” Tämä perusajatus on kuvastunut sekä Kadettikunnan säännöissä että toiminnassa kuluneiden vuosikymmenien ajan.

Ensimmäisten toimintavuosien aikana, jolloin kadettiupseerien joukko vielä oli pieni, sitoi pyrkimys saavuttaa arvonantoa ja luottamusta muiden upseeripiirien keskuudessa Kadettikunnan jäsenet tiiviiksi kokonaisuudeksi. Joukon sisäinen kuri ja vastuun tunteminen tovereista loi kurssiin voimakkaan yhteenkuuluvaisuuden tunteen, joka on säilynyt läpi vuosien. Sotien aika ei päässyt katkaisemaan näitä siteitä, vaan heti rauhan tultua tunnettiin tarvetta saada yhteydet jälleen solmituiksi ja todetuksi kutka olivat joukosta poistuneet. Juuri sotien jälkeiselle ajanjaksolle leimaa antava voimakas kaatuneiden tovereiden perheiden avustustoiminta on paras todistus toveruussuhteiden merkityksestä.

Rauhan teon jälkeinkin elon kierto on jo alkanut harventaa kadettiupseerien joukkoa. Mutta toisaalta tulee tilalle nuori upseeripolvi, joka vuosi vuodelta kasvaa ja voimistuu, täyttää harvennevat rivit ja laajentaa Kadettikunnan toveripiirin entistä suuremmaksi.

Rauhan vuodet ovat toisaalta tuoneet esille myös sen toteamuksen, että kadettiupseeristosta varsin suuri osa on siirtynyt aktiivipalveluksesta siviilielämän tehtäviin. Tämä kehitys tulee tästä lähtien jatkumaankin. Toveripiiri ei hajaannu vain lukuisiin varuskuntiin, vaan laajalti muuallekin ympäri maan.

Mikä merkitys tällä seikalla on toveripiirin koossa pysymiselle? Onko yhteenkuuluvaisuuden tunteemme yhtä voimakas kuin esimerkiksi englantilaisen sisäoppilaitoksen käyneillä miehillä, jotka koulutunnuksensa perusteella kuuluvat samaan veljeskuntaan? Riittääkö pelkän kadettimerkin näkeminen toisen rintapielessä poistamaan raja-aidat suomalaiselta luonteen jäykkyydeltä ja tekemään eri ikäpolviinkin kuuluvat kadettiupseerit läheisiksi tovereiksi? Löytyvätkö tiet toveripiiriin helposti vain siksi, että kukin aikanaan on saanut koulutuksensa samassa opintajoukossa? Eikö kuitenkin oma kadettikurssi ja sen piirissä kouluajana syntynyt kurssitoveruus ole se yhteenliittävä side, jonka me itsekukin tunnemme me-muistojen merkeissä voimakkaimmin velvoittavan, sitovan meitä toisiimme hengen voimin? Ja eikö tämä menneiden nuoruusvuosien henki puolestaan ole se voima, joka vetää meidät ajatuksissamme myöskin vanhan kunnan Kadettikoulumme piiriin ja sen merkeissä yhdistää meidät kaikki yhdeksi suureksi kokonaisuudeksi — Kadettikunnaksi?

Siinä joukko kysymyksiä, jotka panevat meidät ajattelemaan Kadettikuntamme organisaatiota. Menkäämme vain kukin itseemme ja tutkikaamme mielessäamme mitkä ovat ne siteet, jotka pitävät Kadettikuntaamme kestävimmin koossa.



A handwritten signature in dark ink, appearing to be 'A. S. S. S.' or similar, written in a cursive style. The signature is located at the bottom right of the page.

Hope maierum

Kadettikunnan 40-vuotisjuhlaan 18. 3. 1961

MARTTI SANTAVUORI

HAAPANIEMI

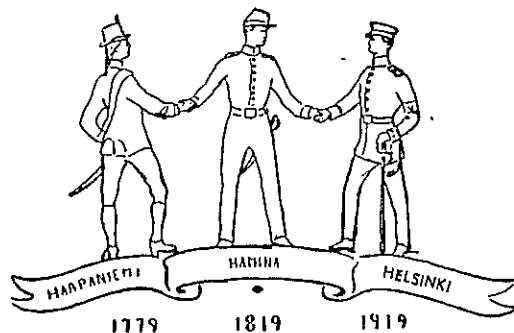
- Sprengtporten: *Nyt se on tässä. Siis päätä: näin tahdon.
Kasvatin. Muista taito ja ryhti.
Horjutko? — Et. Olet johtaja. Käyt
joukon kärjessä. Mars!*
- Kadettivänrikki: *Attention! — C'est à vous, mes cadets.*
- Kadetti: *Tuttua meille: korpi ja nietos
pakkanen louhikot hetteet ja halla
kosket ja järvet suot pimeys
metsät ja valkeat yöt.*
- Kadettivänrikki: *Hut, mina herrar! — palmikko, töyhtö —*
- Möller: *Rohkea mieli, tahraton tunto.
Sarka, ei silkki. Rauta, ei kulta.
Kansasi usko. Palvele, mies.
Kunnian tie. Sitä käy!*

HAMINA

- Thesleff: *Nuoret herrat: arvokkaimman antaa uhrin,
ken ei karta kuolemaa, ei viero elämää.
Työnne, ollaksensa kelvollista,
tulee ruhtinasta miellyttää.*
- Päivystäjä: *Vivat magnus dux. — Na pletsho! Bjegom!*
- Vanha kadetti: *Ruhtinasta? — Kiitos, kyllä.
Nuorena siis viitsä väännetään.
Aatelinen, aateliton —
kuritetaan, käännetään.*
- Nuori kadetti: *Opi. Juokse. Kiire loppumaton
aamusta on täällä iltaan hamaan.
Kära mamma — kirjoitan jos ehdin.
Kiire viiksiä on kasvattamaan.*
- Päivystäjä: *No no veikko; toveruutta
kovin kourin jaamme, mutta rehdein mielin.*
- Snellmanin Saima: *Valmistakaa, nuoret, Suomen päivää uutta!*
- Vanha kadetti: *Uutta? — Täällä kaksin, tuolla vierain kielin.*
- von Blom: *Oikein. — Juurillesi palaa
nyt jo vieraantuva Suomen mies.*
- Aktivisti: *Hallitsijan rikottua valaa
muista, tunne vieraan ies.*

FINLANDIA PROPRIA

- Arkadia *Kivääreille! Katse eteen —
Achtung! — Ryhmäkaarto oikeaan —
Keulakuohu. Avoveteen
purjeet tuulta tulvillaan.*
- Yöllinen kuoro: *Kiitetty olkoon vanhempi luokka —*
- Munkkiniemi *Lainat maksetaan ja kiitos niistä.
Sukset voiteet lumivaipat ahkiot
— oma maa ja koetellut keinot —
teltat sissimuonat latupartiot.*
- Santahamina *Tyyntä, tyyntä. Taivaanrannan takaa
välähtelee, uhkaavasti kumisee.
Päätävästi työtä tehden valmistutaan
toista toivoin, toista tietäin, yhteen luottain.*
- Marsalkka: *Candida pro cause ense candido.*
- Mars Praecurrit
in Planetis *Sodan verityöhön käypi kansa
jatkain muuttunutta askareta
hiljaisina teon sankareina
kestäin taikka sortuin voimain mukaan.
Yli yön on toista kansan arki,
yksikään ei säästy kouraisulta.
Vastuuseenko kasvatettiin polvi
loppuun viemättömin ajatuksin
kohtaloa silmiin katsomatta?
Lähemmäksi astuin venyä saa miekka,
viisitoistiaan on vastuu patterista.
Mars praecurrit in planetis — taivus
punertuu ja aalto, multa, hanki.
Voitosta tai tappiosta lyödään arpaa.
Tasapainoon päätyin tyyntyy vaaka.*
- Pax et Labor: *Sota kestettiin. On kestettävä rauha.
Verta ei, vaan mieltä on nyt uhri.
Kysymättä mikä taikka missä kunkin paikka
rauhasta on työ nyt parhain kiitos.*
- Kadetit: *Perinteitä jatkain isäin tapaan.*



Eversti M Sisto

KADETTIKUNNAN MERKITYKSESTÄ



Kadettikunnan kolme toimintasarkaa ovat varsinainen Kadettikunta, Kenraali Hannes Ignatiuksen Kadettisäätiö ja Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiö. Vaikka säätiöt ovatkin itsenäisiä, liittyy niiden perustaminen ja toiminta silti Kadettikunnan toimintaan, ja ne palvelevat sen päämääriä. Sääntöjen mukaan Kadettikunnan tarkoituksena on jäsenkuntansa yhdistäminen toveripiiriksi, yhteenkuuluvuuden, toveruuden ja upseerihengen kehittäminen, maanpuolustushengen kehittäminen sekä jäsenistön aineellinen ja henkinen tukeminen. Kenraali Hannes Ignatiuksen Kadettisäätiön tarkoituksena on harrastuksen herättäminen sotatieteisiin ja sotilasurheiluun sekä avustustoiminta Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiön toiminnan rajoittuessa vain avustustoimintaan, joka kohdistuu jäsenistöön ja kuolleiden jäsenten omaisiin.

Kadettikunnan ja sitä lähellä olevien säätiöiden toimintamuotoina tulevat sääntöjen mukaan kyseeseen sisäinen yhdistystoiminta, yhteiset tilaisuudet, julkaisutoiminta, jäsenistön sotilaallisen kehityksen tukeminen rahallisesti sekä avustustoiminta vaikeuksiin joutuneiden kunnan jäsenten ja heidän omaistensa auttaminen. Sisäisen yhdistystoiminnan avulla pyritään eri kadettikurssit ja niiden jäsenet kokoamaan yhtenäiseksi toveripiiriksi riippumatta siitä, missä kukin asuu tai missä tehtävissä asianomaiset suorittavat elämäntehtävänsä. Yhdistystoiminta kaikkine siihen kuuluvine työmuotoineen on siis se välttämätön runko, jonka ympärille on mahdollista koota kadettiupseerit yhteis-

ten tunnusten merkeissä. Yhteiset, koko kadettikunnan jäsenistön käsittävät tilaisuudet tulevat harvoin kyseeseen. Käytännössä tällaisia tilaisuuksia on järjestetty vain Kadettikunnan kymmenvuotisjuhlatilaisuuksina ellei yhteistilaisuuksiksi katsota vuosikokouksia, joihin jokainen jäsen on oikeutettu osallistumaan ja tervetullut. Yhteiset tilaisuudet rajoittuvat käytännöllisistä syistä kadettipiirien järjestämiin kokous-, esitelmä-, illanvietto-, retkeily- ja tanssiais- tai muihin vastaaviin tilaisuuksiin, joita järjestetään piirin toiminnan virkeydestä riippuen muutamia kertoja vuodessa. Julkaisutoiminnan painopiste on ollut jäsenlehden, *Kylkiraudan* julkaisemisessa, mutta suurin ja yleiseltä kannalta merkityksellisin julkaisu on ollut Kadettikunnan matrikkeli täydennysosineen. Säätiöiden rahallinen tuki jäsenupseereille ja kuolleiden jäsenupseerien omaisille on ollut merkittävä. Päämääränä on ollut antaa aineellista tukea sitä tarvitseville tovereille tai heidän läheisilleen nimennomaan toveriapuna, johon yhdistykseen kuuluvat haluavat osallistua ja siten osoittaa myös käytännössä toveruutta ja yhteenkuuluvaisuutta.

Eritellessämme Kadettikunnan merkitystä nykyisin meidän on muistettava eräitä tämän hetken tosiasioita. Ensimmäinen niistä on, että käytännöllisesti katsoen kaikki vakinaisen väen upseerit väliaikaisia lukuunottamatta ovat käyneet joko maa-, meri- tai ilmakadettiosaston ja upseeristo siten on yhtenäistymässä rakenteeltaan. Toinen tosiasia on, että tietoisesti on pyritty jättämään kaikki ammattikunnan talou-

delliset ja muut vastaavat kysymykset Upseeri-
liiton hoidettaviksi, jolle ne upseerien ammatti-
liittona luonnostaan kuuluvat. Kolmas tosiasia
on, että kadettiupseereista suuri osa on erossa
vakinaisesta palveluksesta eikä heitä enää oma-
kohtaisesti kiinnosta varsinaiset upseeriston
ammattikunnalliset kysymykset, mutta sitäväs-
toin yhteenkuuluvuus siihen toverijoukkoon,
jonka kanssa he ovat saaneet upseerikoulutuk-
sensa ja palvelleet maataan niin rauhan kuin
sodankin päivinä.

Kadettikunnan päämerkityksenä on nykyisin
pidettävä sitä, että se liittää eri ikäpolvien ja
kursseiden kadettiupseerit niin vakinaisessa palve-
luksessa olevat kuin siitä eronneetkin toveripiiri-
riksi, jota yhdistävät yhteiset kokemukset ja mu-
istot ja jota elähdyttää luja toveruus ja aat-
teellinen yhteenkuuluvuus. Toisin sanoen, Kadet-
tikunta on ennen muuta koulu yhdistys, joka ei
yhdistä vain yhdessä koulussa, vaan kaikilla kol-
men puolustushaaran kadettikursseilla opiskel-
leiden joukon yhteisten tunnusten ympärille.
Kun kadettiupseerit kuntamme alkuaikoina kes-
kittyivät joukko-osastottain eri varuskuntiin,
ovat he nyt hajaantuneet ympäri valtakuntaa
kukin toimensa ja tehtävänsä mukaisesti. Väli-
tön kanssakäyminen ja yhteydenpito ei enää ole
samassa mielessä mahdollinen kuin toiminman
alkuaikoina. Useimmat meistä kuitenkin kaipa-
vat kanssakäymistä ikä-, ammatti- ja palvelus-
tovereiden kanssa. Mutta Kadettikunta ei ole
vain vanhojen miesten toverikunta, jotka joskus
haluavat muistella menneitä, vaan se liittää
myös uudet, nuoret polvet toveriyhteisönsä,
jotta nämä vuorollaan omaksuisivat samat aat-
teelliset ja toveri-ihanteet, jotka vanhemmat
veljet aikanaan ovat omaksuneet.

Nuorempi polvi ei luonnollisesti aina tule aja-
telleeksi elämän varjopuolia ja yleensä elämää
eteenpäin sellaisena kuin se itse kunkin kohdalla
on ja tulee olemaan. Kun omaisten joukossa tai
lähimmässä palvelusympäristössä sattuu talou-
dellisia vaikeuksia esimerkiksi kuolemantapauk-
sen yhteydessä, huomataan kyllä avun tarve ja
useimmiten ollaan sitä myös valmiit antamaan.
Kun toveripiirissä tuota apua tarvitaan, ei se
luonnollisesti käytännöllisistä syistä tule lähes-
kään kaikkien kadettitoverien tietoon, eikä mis-
sään tapauksessa ainakaan ajoissa. Sen vuoksi
toveriavun antamisen onkin tapahtuttava keski-
tetysti ja ajallaan. Siihen tähtää ja sitä tarkoi-
tusta palvelee Kadettikunnan tuki- ja avustus-
toiminta. Se on toveruutta käytännössä eikä
vain puheissa. Samaa käytännön toveruutta on
myös, että eteenpäinpyrkiville tovereille suodaan

mahdollisuus kehittää itseään niin henkisesti
kuin fyysillisestikin. Totta on, että maassamme
on useita stipendiraahastoja, jotka aineellisesti
tukevat niitä, jotka ponnistelevat sotatieteiden
alalla. Mutta mikään näistä säätiöistä ei voi niin
laajan asteikon puitteissa tukea tällaista toimin-
taa kuin juuri Kenraali Hannes Ignatiuksen
säätiö.

Vaikka Kadettikunnan aatteellinen toiminta
ulospäin käytännöllisistä syistä onkin rajoitettua,
se ei silti ole vailla merkitystä. Käytännössä
Kadettikunnan ja sen piirien osuus onkin ensi-
sijassa siinä, että pyritään herättämään niitä
yksilöjä ja yhteisöjä, joiden joukossa ja mukana
muuten toimitaan, työskentelemään isänmaan ja
sen puolustuksen hyväksi. Joskin suhtautuminen
maanpuolustukseen on viimeisen vuositukymmenen
aikana olennaisesti parantunut, ei silti suin-
kaan ole tehty läheskään kaikkea sen kohenta-
miseksi siinä hengessä, johon Puolustusvoimain
komentaja viime vuoden joului- ja uudenvuoden
päiväkäskeksensä vetosi. Upseeriston jälkikasvu
on yksi niistä kysymyksistä, joissa tarvitaan jat-
kuvaa aatteellista työtä, jotta Suomen paras
nuorisosaantautuisi upseerin vaatimaan ammattiin
lujan maanpuolustustahdon omaksuneena.

Kun edellä on luonnehdittu Kadettikunnan
merkitystä nykyisin, on se tapahtunut tietoi-
sesti juuri näin sen vuoksi, että joskus kuulee
esitettävien epäileviä ajatuksia Kadettikunnan
tarpeellisuudesta. Pääasiallisimpana motiivina
lienee tällöin se, että me jäsenet joudumme
tekemään vuosittain rahallisen uhrauksen, joskin
käytännössä hyvin pienen, maksaessamme
asiaan kuuluvat maksamme Kadettikunnalle.
Jos harkinnan ja arvioinnin perustana on vain
rahallisen hyödyn laskeminen, liikutetaan silloin
pettäväällä perustalla. Vaikka nykyaika on tyy-
pillistä hyödyntavoittelun ja aineellisten arvojen
korostamisen aikaa, ei se silti tee tarpeettomaksi
sitä toimintaa, joka tähtää toveruuden, hengen
ja henkisten arvojen korostamiseen. Vain hen-
gen herättämisellä me voimme luoda kestävä-
n perustan tämän maan tulevaisuudelle. Ellei
henki ole siihen altis, emme siihen muutenkaan
pysty. Kadettikunta ei ole itsetankoitus. Kun sillä
ehkä joskus ei ole tehtävää, se luonnostaan lak-
kaa tai sulautuu muihin järjestöihin, mutta nyt
ja toistaiseksi sillä on selvä tehtävänsä, kadetti-
upseerien yhdistäminen voimakkaan kansallis-
tunnon ja isänmaanrakkauden elähdyttämäksi
ja perinteitä kunnioittavaksi toveripiiriksi, joka
tahtoo osaltaan toimia tämän maan tulevaisuu-
den parhaaksi. Siinä on Kadettikunnan merkitys
nyt ja tulevaisuudessa.

*

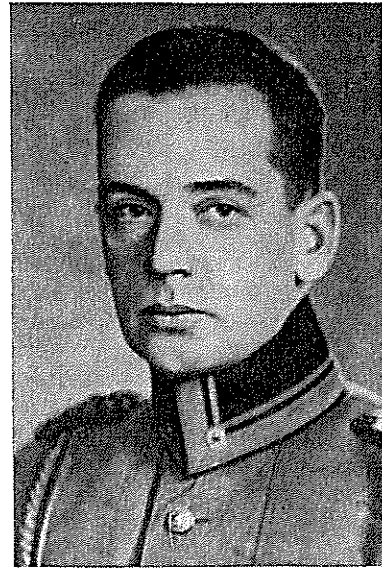
PIENEN KANSAN VOIMANLÄHTEENÄ ON SEN JÄSENTEN LUJA YHTENKUULUVAI-
SUUDEN TUNNE JA JATKUVA PYRKIMYS HENKILÖKOHTAISESTI PARHAISIIN MAHDOLLI-
SIIN SUORITUKSIIN.

Kadettikunnan puheenjohtajat

1922—1960



Everstiluutnantti
M Alfthan
1922—23



Everstiluutnantti
M R Gröning
1924—25 ja 1927—29



Eversti
A Paasonen
1926 ja 1937—44



Eversti
U A Tähtinen
1930—36



Kenraaliluutnantti
Kai Savonjousi
1945—50



Kenraaliluutnantti
A. E. Ehrnrooth
1951—52



Kenraalimajuri
O. Huhtala
1953—55



Eversti
V. Vähätupa
1956—57



Kenraalimajuri
R. Arimo
1958



Kenraalimajuri
O. Seeve
1959—60

Kadettikunnan 40-vuotinen toiminta puheenjohtajien esittämänä

Kylkirauta on pyytännyt Kadettikunnan puheenjohtajina toimineita upseereita kertoamaan puheenjohtajakautensa merkittävimmistä tapahtumista ja saavutuksista.

Eversti A Paasosen puheenjohtajakaudesta on hyväntahtoisesti laatinut muistelmaa silloinen Kadettikunnan sihteeri kenrmi O Huhtala. Toimitus valittaa, että sen yrityksistä huolimatta muistelmaketjusta puuttuu kertomus ensimmäisen puheenjohtajan toiminnasta. Kadettikunnan syntyvaiheista saamme kuitenkin selvän kuvan majuri Ahti Haapaniemen laatimasta historiikista.

Ragnar Gröning

Puheenjohtajakauteni käsitti vuodet 1924—1929. Näinä vuosina luotiin hyvät ja kestävät suhteet muihin upseeriryhmiin, etenkin jääkäreihin. Samoin saatiin luja jalansija Suomen Upseeriliitossa. Kieliriita ei koskaan päässyt järkyttämään Kadettikunnan sisäistä eheyttä, sillä Kadettikunta teki "gentleman"-sopimuksen, jonka mukaan kielikysymykseen ei kajota viiteen vuoteen. Sopimusta ei kertaakaan rikottu.

Kadettikunnan hallitus on erässä adressissaan onnitellut allekirjoittanutta "taisteluvuosiensa puheenjohtajana". Koska tällä sanonnalla ilmeisesti ennenkaikkea viitataan "taisteluuni" kadettimerkin puolesta, haluan alempana selostaa merkkitaistelun vaiheita, jottei totuus unohtuisi, sillä onhan näistä tapahtumista kulunut jo yli 30 vuotta.

V 1927 kävin johtokunnan toimeksiannosta puolustusministeri K Heinosen luona pyytämässä, että hän esittäisi kadettimerkin Tasavallan Presidentin vahvistettavaksi. Käynnistä ei ollut tulosta. Ministeri selitti, että hän periaatteellisista syistä vastusti kaikkia kunnia- ym merkkejä, eikä näin ollen katsonut voivansa myötävaikuttaa kadettimerkin hyväksymiseen. Sanoin ymmärtäväni ja kunnioittavani ministerin näkökantaa, mutta en voinut olla leikkillisesti lisäämättä, että näin ollen ei ollut muuta neuvoa kuin toivoa Tannerin hallituksen pikaista kaatumista ja uuden puolustusministerin nimittämistä. Huumorintajuusena ja leppoisena ihmisenä yhtyi ministeri hymyillen tähän toiveajatteluun.

Merkkiasia jäi siis kypsymään vuoteen 1928, jolloin saatiin Kyösti Kallion hallitus, puolustusministerinä Jalo Lahdensuo. Päätin tällä kertaa ensin suorittaa tunnustelukäynnin Sotaväen

päällikön luona, sillä olisihan tämän puoltolause ollut asialle eduksi. Valitettavasti otti Sotaväen Päällikkö jyrkästi torjuvan asenteen merkkiasiaan. Hän ilmoitti, ettei hän koskaan tule puoltamaan kadettimerkin hyväksymistä sekä lisäsi, että kadettiupseereilla oli kultaiset olkaimet merkinä siitä, että ovat aktiiviupseereita ja tämä saa riittää heille. Vertailumielessä rohkeinin huomauttaa, että kenraalilla itsellään oli vieläkin komeammat olkaimet, mutta näiden lisäksi oman upseerikorporationsa rintamerkki. Audienssi loppui tähän ja loppuevästyksenä oli kehoitus olla enää tekemättä mitään merkkiasiaa.

Oli tosiaan masentavaa todeta, että Sotaväen Päällikön asenne armeijan suurimpaan upseerikorporatioon merkkiasiaassa oli täysin kielteinen, mutta koska onneksi tämä asia kuitenkin oli hänen valtapiirinsä ulkopuolella, päätin välittömästi ilmoittautua puolustusministerille, jonka virkahuone oli vain kaksi kerrosta alempana. Tiesin, että ministeriössäkin oli kadettimerkin vastustajia. Nämä aikoivat jarruttaa tai torpedoida merkkiasian selittämällä, että tekeillä oli erikoinen merkkiohjesääntö, johon kertoman mukaan sisällytettäisiin myöskin kadettimerkki. Tosiasiaksi jää, että vielä erotessani armeijasta, tämä ohjesääntö oli aloittamatta.

Informoin ministerin ylläolevasta sekä ehdotin, että kadettimerkki erillisenä asiana esitettäisiin Tasavallan Presidentille, olipa tekeillä ohjesääntö tai ei. Ministeri suostui tähän ehdotukseen. Asianomainen esittelijä kutsuttiin ministerin puheille ja heti kun tälle ilmoitettiin mistä oli kysymys, yritti hän vedota edellämäinnittuun tekaistuun ohjesääntöjuttuun, mutta ministeri ilmoitti lyhyesti, että olimme jo sopineet asian käsittelyjärjestyksestä, lisäten: "Nyt on maa-

A Paasonen puhenjohtajakausi

Eversti A Paasonen toimi puheenjohtajana sekä v 1926 että vv 1937—44. Hänen ulkomailla ollessa on Kylkirauta pyytännyt allekirjoittanutta — silloisen hallituksen jäsentä ja Kadettikunnan sihteeriä — muistelemaan aikaa 1937—44.

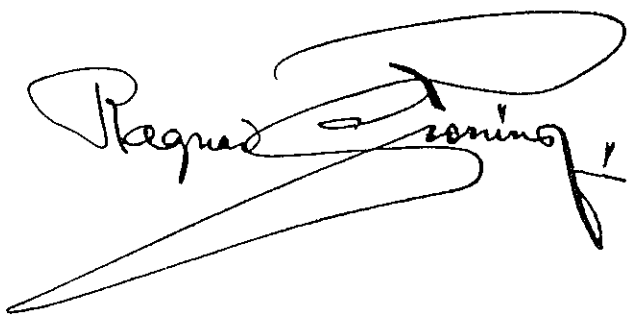
Kyseinen toimintakausi jakaantui kahteen täysin erilaiseen jaksoon: rauhan- ja sotien aikaiseen. Edelliselle leimaa antavana oli toiminnan voimakas kehitys taloudellisella alalla, jolle olosuhteiden pakosta yhä enemmän suuntauduttiin. Uusiakin rahastoja perustettiin ja entisiä uusittiin. Niinpä näinä aikoina olikin 5—6 erilaista omaa rahastoa. Kun upseeriliitolla ei niitä ollut ollenkaan, jäi mm avustustoiminta yksin Kadettikunnan hoidettavaksi. Rahastoista oli paljon huolta ja vaivaa. Seuranneet vuodet siten osoittivat suunnan olleen oikeaan.

Rauhan ajan erikoisena tapahtumana mainittakoon käynti tasavallan presidentti Kallion luona pyytämässä toimenpiteitä eräiden upseeristoon kohdistuneiden kirjoitusten johdosta. Presidentti suhtautui meihin ymmärtämyksellä ja tarttui asiaan lujin ottein. Toinen mieleen jäänyt tapahtuma oli matka jääkärien mukana Lockstedtiin Upseeriliiton ja Kadettikunnan edustajana ja seppelleen laskijana jääkäripatsaan paljastustilaisuudessa keväällä 1939. Tältä matkalta, minkä ohjelmaan sisältyi muitakin kohteita, olisi paljonkin kerrottavaa. Mainittakoon tässä vain kuvaava episodi käännösvaikeuksista. Lähtöni näet tuli niin äkkiä, että JB 27:n perinnepataljoonan juhlassa Greifswaldissa pidettäväksi tarkoitettua puhettani ei ehditty kotona kääntää saksaksi, hädin tuskin ehdin sen kirjoittaa suomeksi. Matkalla pyysin mukana olleita jääkäriupseereja kääntämään sen, mutta kukaan ei tohtinut sitä tehdä. Lopulta kävi niin, että puheeni käänsi mukanamme ollut vapaa-herratar Ruth Munck Hampurissa, mutta hän

*

nantai, keskiyöksi on minulla Presidentin esittely, merkitkää tämä asia ensimmäiseksi esitelylistalle”.

Kaksi päivää myöhemmin vahvisti Presidentti L K Relander sen merkin, joka velvoittavana koristaa jokaisen kadettiupseerin asetakkia.



pyysi suomenkielen selittäjäksi erään jääkärin — Suomen kielilautakunnan jäsenen — ja saksan-kielen sotilasterminologian asiantuntijaksi entisen aviomiehensä, eversti Ausfeldtin. Kääntyi hän se sitten ja puhutuksi tuli myös aikanaan.

Sotien aikana toiminta oli viikkaampaa kuin koskaan, myös vaikeampaa ja eräiltä osin tärkeämpää. Oli näet ennen kaikkea hoidettava ryhmävakuutusasiat: kerättävä vuosittain jäsenmaksut sekä maksettava vakuutussumma lähimmille omaisille. Siinä olikin tekemistä enemmän kuin tarpeeksi. Vaikeinta oli saada selville omaisten nimet ja osoitteet sodanajan muuttavassa ja muuttavassa maailmassa.

Eipä ollut vuosimaksujenkaan kerääminen helppoa, olivathan jäsenet ”siellä jossakin”, joten koko organisaatio oli luotava uudestaan ja suuri osa asioista hoidettava sittenkin suoraan. Kuusi kertaa sotien aikana muutettiin järjestelyä ja tuhansiin nousi kirjeitten luku vuosittain. Mutta vakuutusturva saatiin säilymään, ja omaiset saivat osansa, josta tuli niin monen monta liikuttavaa kiitosta Kadettikunnalle.

Uusia upseereja valmistui kuin nauhalta ja se myös aiheutti melkoisen työpaineen. Mainittakoon, että kaikilta heiltä hankittiin valokuva, mistä suureksi osaksi johtuikin matrikelimme valokuvaus.

Sotien aikana myös normaalin ”hallitsemisen” tyrehtyi, sillä kokouksia ei pidetty. Sihteeri pakostakin muuttui toiminnanjohtajaksi ja sai vastata asioista. Talvisodan aikana se vielä kävi jotenkuten, sillä toimin silloin Helsingin teollisuuspiirin päällikkönä ja saatoin Tuusulan Kansanopistolta käsin yhdessä vaimoni kanssa hoidella asioita ”Insinööri Ilmarisena”. Kun jatkosodassa olin koko ajan rintamajoukoissa, jäi asioiden käytännöllinen hoito Helsingissä vaimoni kannettavaksi hänen oman virastotyönsä ulkopuolella.

Tunnen Kadettikunnan toiminnan niin hyvin, että uskallan sanoa, ettei kukaan ole koko aikana tehnyt enempää ja merkittävämpää työtä Kadettikunnan hyväksi kuin puheena oleva sihteerin apulainen teki tietoisena siitä siunauksellisesta vaikutuksesta, mikä vakuutuksellamme sotien aikana oli.

Ei ole ihme, että näin ollen Kadettikunta muodostui kuin perheemme jäseneksi ja minulle kuin omaksi yritykseksi. Siksi myöhemmin olikin joskus vaikeata sopeutua jaettuun vastuuseen ja siksi eräät tapahtumat sitten tuntuivat ja tuntuivat niin raskailta.

Jo ennen sotia Kadettikunta oli tunnustettu voimatekijä Upseeriliitossa, mutta siitä huolimatta jatkuvasti valitsimme sen puhenjohtajaksi ei-kadettiupseerin sekä varapuhunjohtajaksi jääkäriupseerin; molemmat erinomaisia miehiä. Valta ei meille ollut tärkeintä, vaan asioiden paras mahdollinen hoitaminen.

O Huhtala

Urho A Tähtinen

Tunnusmerkillisintä puheenjohtajakaudeltani vv 1930—36 oli kunnassamme nuorekas, joskus ehkäpä liiaksikin intomielinen toiminta. Tavoitteenamme oli oikean suomalaisen upseerihengen kehittäminen sekä silloin vielä eri upseeriryhmiä erottavien raja-aitojen poistaminen, jotta koko upseerikunta saataisiin sulautumaan yhdeksi lujaksi kokonaisuudeksi. Puolustuslaitoksessa oli myös juuri päässyt hyvään alkuun uutta luovan työn kausi. Sen johtajapaikat olivat nuorten jääkäriupseerien miehittämät. Kokemukset ja perinteet puuttuivat miltei kokonaan, mistä kuitenkin oli se etu, että mitkään aikansa eläneet menettelytavat ja muodot eivät sitoneet, vaan voitiin täysin omintakeisesti pyrkiä kehittämään oloihimme parhaiten soveltuvaa puolustuslaitosta, sen koulutusta ja organisaatiota.

Aluejärjestöön siirtymisen yhteydessä jouduttiin hajoittamaan mm Jääkäripataljoona 27:n silloinen perinneyhtymä Jääkäriprikaati. Kun Kadettikunnan piirissä pidettiin erittäin tärkeänä, että armeijassa jatkuvasti vaalittaisiin kunniaakkaan Jääkäripataljoona 27:n velvoittavia perinteitä, tehtiin asiasta 6. 9. 1935 esitys Tasavallan Presidentti-Ylipäällikölle, joka määräsi-kin sotilaskäskyllään 8. 5. 1936 silloiset polkupyöräpataljoonat Jääkäripataljoona 27:n perinnejoukoiksi sekä niiden nimet muutettaviksi jääkäripataljooniksi. Tällä Kadettikunnan aloitteella oli silloisissa oloissa sangen merkittävä vaikutus näiden upseeriryhmien lähentymisessä.

Kadettikunnan jäsenmäärän jatkuvasti lisääntyessä ja toiminnan vilkastuessa kävi yhä tärkeämmäksi saada järjestettyä sekä Kadettikunnan johdon ja jäsenten että ennen kaikkea jäsenten keskenäinen yhteydenpito mahdollisimman tehokkaaksi. Tässä mielessä kehitettiin jatkuvasti Kadettikunnan alaorganisaatiota. Kun sääntöjemme mukaisesti kuntamme päätehtävänä oli sotilaallisen hengen kehittäminen ja lujittaminen, katsottiin välttämättömäksi perustaa oma jäsenlehti ensi sijassa tämän päätehtävän suorittamista varten, jonka lisäksi se tulisi myös toimimaan johdon ja jäsenten välisenä tiedotusvälineenä. Kylkiraudan ensimmäinen numero ilmestyi toukokuussa 1935. Käsitykseni mukaan onkin lehti täyttänyt siihen asetetut toiveet, mistä sen jatkuva ilmestyminen on parhaana todisteena.

Paljon merkittäviä aloitteita tehtiin tuona aikana ja toimintaa oli sangen runsaasti, mutta tuon nuoruuden kiihkeän toiminnan kohteena oli joskus myös arkaluontoisia asioita, jotka olisivat voineet raastaa upseerikunnan yhteishenkeä ja yhteenkuuluvaisuuden tunnetta. Eräs kaikkein herkimpiä tunnekysymyksiä oli Vapaussodan jälkeän välittömästi lyhytaikaisilla kursseilla koulutettujen upseeriryhmien ja Kadettikuntaan kuuluvien vanhempien upseerien välinen suhde. Nuorempia kadettiupseeripolvia ei tämä lain-

kaan koskenut. Keskeinen pulma oli luonnollisesti virkaiän laskeminen. Kun tässä kysymyksessä lopuksi palvelukseenastumispäivä tuli ratkaisevaksi ja lyhytaikaisen kurssin suorittaneet joutuivat ulko-oppilaina suorittamaan myös Kadettikoulun, aikaisemmat ristiriidat unohtuivat jokapäiväisessä palveluksessa ja sen ulkopuolella tapahtuneessa kanssakäymisessä.

Myös kielikysymys aiheutti upseerikunnan keskuudessa ainakin hetkellisesti kuohuntaa. Nuoret upseeripolvet olivat suomenkielisiä. Sitä vastoin useammat vanhemmista jääkäri- ja kadettiupseereista olivat ruotsinkielisiä. Nuorien upseerien ehdoton vaatimus oli, että sekä Upseeriliiton että Kadettikunnan on oltava yksikielisiä myös nimeltään. Asian käsittelyn alkuvaiheissa aloite aiheutti luonnollisesti vastusta, mutta enemmistönsä nojalla nuoret upseerit saivat tahtonsa lävitse. Asian lopullisessa ratkaisuvaiheessa ruotsinkieliset upseerit eivät halunneet upseerikunnan sisäisen yhteishengen ja yhteenkuuluvaisuuden takia vastustaa tehtyä esitystä, joka täten molemmissa liitoissa tuli yksimielisesti hyväksytyksi. Kadettikunnan samoin kuin koko upseerikunnan kannalta saatiin tämä arkaluontoinen kysymys maltillisesti pois päiväjärjestyksestä.

Kadettikunnan toiminnassa huomattavan ajan saanut taloudellisiin vaikeuksiin joutuneiden jäsenten tai heidän perheidensä avustaminen aloitettiin v 1930. Seuraavana vuonna perustettiin erityinen avustusrahasasto. Tämäkin toiminta pyrittiin saattamaan vankalle pohjalle. Niinpä 15. 6. 1933 saatiin aikaan ryhmähenkivakuutusso- pimus. Jäsenistö ei jaksanut läheskään yksimielisenä ymmärtää ko vakuutuksen merkitystä. Vaikeudet voittaen se saatiin kuitenkin pysytettyä voimassa, kunnes sen v 1952 katsottiin menettäneen merkityksensä ja sanottiin vuosikokouksen päätöksen perusteella irti.

Jäljestäpäin ajatellen oli puheenjohtaja-kauteni vaihteleva ja tapahtumarikas. Erittäin miellyttävää onkin todeta, että siviilielämässä tuolloin vaikuttameet kiihkeät ristiriidat eivät ulkopuolisten tekemistä yrityksistä huolimatta saaneet jalansijaa kadettiupseerien keskuudessa. Samoin on ilolla todettava, että kaikkien upseeriryhmien väliset suhteet, keskinäinen luottamus ja yhteenkuuluvaisuuden tunne jatkuvasti lujittuivat, joten tuolloisella työllämme ja vakaalla pyrkimyksellämme saada upseerikuntamme yhtenäiseksi oli ollut menestystä.

Urho A. Tähtinen

Sota oli juuri päätynyt. Olimme "hävinneet kaksi sotaa" kuten sanovat ne, jotka eivät näe, että kärppä oli torjunut karhun. Alkoivat "Vaaran vuodet", joita Lauri Hyvämäki on mainitussa kirjassaan selostanut. Elimme vaikeata murros-aikaa. Suomalainen yhteiskunta natisi liitoksis-saan. Tuntui kuin monet käsitteet ja pyhinä pidetyt arvot olisi pantu pääläelleen. Siihen asti maanpetoksesta ja karkuruudesta tuomitut päästettiin vapaaksi ja saivat korvauksia. Henkeen ja vereen maansa puolesta taistelleita upseereita vainottiin ja pantiin vankiloihin. Upseereita lyötiin kaduillakin. "Upseerikunta oli näinä aikoina oikeusturvansa puolesta kenties yhteiskunnan suojattomin ryhmä" sanoo Lauri Hyvämäki kirjassaan. Upseerikuntaa koetettiin myös väen väkisin saada jäseneksi seuraan, joka piti torikokouksiaan. Uutta valistusta ja historian kirjoitusta tuotiin puolustuslaitokseen. — Myös taloudelliset vaikeudet olivat suuret, palkka ei riittänyt vaatimattomaan elämiseen.

Tässä horjuvassa ja materialisoituvassa yhteiskunnassa oli tärkeintä ylläpitää upseeriston arvonantoa ja erityisesti säilyttää sen moraalinen ryhti. Niinpä Kadettikunta puolestaan jo v. 1945 päätti asettaa "toiminnan päämääräksi

- upseeriston käytöksen ohjaamisen. — "Tör-mäilyt" ja muut sodan raaistamat tavat oli saatava loppumaan
- upseeriston näköalojen laajentaminen myös käytännöllisen siviilielämän piiriin. — Meitä oli moitittu yksipuolisuudesta ja siviilielämän tuntemattomuudesta.
- yhteistoiminta reservien kanssa.

Yhteisenä tarkoituksena kaikessa toiminnassa on pidettävä positivisen hengen huomista ja uskon ja luottamuksen ylläpitämistä tulevaisuuteen".

Vaikeuksia ei puuttunut. Niinpä esim rekisteriviranomaiset eivät ottaneet Kadettikuntaa yhdistysrekisteriin ennen kuin 1947 oikeuskäsittelyn uhkamina.

Avustusrahasi perustettiin sotaleskien ja pidätettyjen perheiden tukemiseksi. Näin saatiin autettua satoja perheitä elämisen alkuun. Pidätettyjä tuettiin muillakin toimenpiteillä.

Piirien toimintaohjeet julkaistiin 1946.

Kadettilupaus uusittiin 1946.

Ansiomerkki perustettiin ja ensimmäinen kapale luovutettiin Marskille 26. 1. 1947. Perustettiin myös pienoismerkki käytettäväksi siviilipuvussa.

Tehtiin aloitteita oppilaiden saamiseksi Kadettikouluun — mm. esitys "Upseeriura" kouluille ja Teiniliitolle 1947.

Asetettiin muistokilvet Haapaniemen, Haminan, Arkadian ja Munkkiniemen kadettikoulujen paikoille.

Vuosikokouksessa v 1949 käsiteltiin Kadettikunnan ja Upseeriliiton tehtäviä, jotka määri-

teltiin lyhyesti, että Upseeriliiton tehtävänä on upseerien yhteiskunnallisen ja taloudellisen aseman kohentaminen ja Kadettikunta olkoon sen parhain osa, sen aatteellinen sydän.

Kadettikunta lahjoitti Kadettikoululle historialliset päivystäjien kilvet ja vahvistettiin tällaiset koskevaksi koko puolustuslaitosta.

Hautausapurengas alkoi toimia.

Murrosaikojen mahdollisten yllätysten varalta muutettiin kenraali Hannes Ignatiuksen rahasto itsenäiseksi säätiöksi 1950.

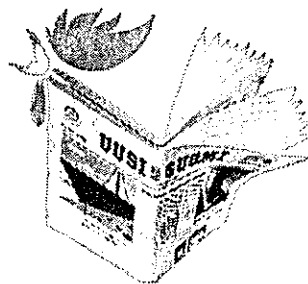
Kadettikunnan säännöt uusittiin 1950.

28. 1. 1951 vietti Kadettikunta 30-vuotisjuhaansa arvokkain menoin. Tunnelmaa sävytti saapunut tieto Suomen Marsalkan kuolemasta. Hän oli astunut Suomen historiaan päivälleen 33 vuotta aikaisemmin.

Vaaran vuodet olivat ohi. Jälkeenpäin lausui mm eräs puolustusministeri Kadettikunnan vuosijuhlissa minulle "jos te upseerit ette olisi säilyttäneet moraalista ryhtiänne ja kestäneet emme nyt olisi tässä".

Kai Savonjousi

*



maan-
puolustajain
lehti

UUSI SUOMI

KOKO VALTAKUNNAN LEHTI

Toimiessani Kadettikunnan puheenjohtajana 30. 3. 1951—14. 3. 1953 välisenä aikana oli Kadettikunnan toiminnan päämäärinä, kuten oli ollut jo ennen ja on edelleenkin, mm

- sisäisen ja ulkonaisen ryhdin kohentaminen,
- kadettitoveruuden lujittaminen,
- perinteiden vaaliminen ja
- isänmaallisen hengen kohottaminen.

Toimintakauteni ajan oli sydäntäni lähinnä työ noiden päämäärien saavuttamiseksi. Ja uskallan sanoa, että — seuraten minua edeltäneiden puheenjohtajien viitoittamaa tietä — kaikki toimenpiteet niin Kadettikunnan hallituksen kokouksissa kuin Kadettikunnan virallisissa edustustehtävissäkin tähtäsivät kadettihengen korkeana säilymiseen.

Tärkeimpinä ja mieleeni syvimmin painuneina tapahtumina toimintakauteni ajalta tulkoon mainituiksi Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiön perustaminen 1. 3. 1952 ja maanpuolustushenkeä kohottaneet maakunnalliset juhlat 15. 7. 1951 Sulkavalla sekä 30. 8. 1952 Joroi- sissa, missä vanhalla hautausmaalla paljastettiin muistomerkki Haapaniemen sotakoulun entisen opettajan ja johtajan, everstiluutnantti Samuel Möllerin muistoksi.

Kadettikunnalla on suuri vastuu tehdessään työtä maanpuolustushengen ja -tahdon kehittämiseksi sekä laajentamiseksi koko kansamme käsittäväksi aatteeksi. Jo vuosikymmenien aikana tehdyllä työllä on luotu luja pohja, jolta kestää ponnistaa eteenpäin.

Toivon runsasta siunausta tuleviksi vuosikymmeniksi yhteisille pyrkimyksillemme ja kadettitovereillemme, jotka vastuunalaisilla paikoilla johtavat tätä vaativaa työtä.

S. E. Ehrnrooth

*

SUOMEN
HYPOTEEKKIYHDISTYS

Puheenjohtajakauteni sattui ajankohtaan, jolloin Kadettikunnan ns taisteluvuodet olivat takana ja toiminta oli löytänyt uudet sodanjälkeiset uomansa. Väkevimmät muistoni näin ollen tulevatkin mieleen parinkymmenen edeltäneen hallitusvuoden ajalta.

Vuosien 1953—55 historiallisin tapus oli uuden vuosipäivän hyväksyminen muistona Haapaniemen kadettikoulun perustamisesta v 1779. Tämän vuosipäivän valitsemisessa oli eräitä vaihtoehtoja. Olin silloin liittojen edustajana ns perinnetoimikunnassa, jonka ehdotuksiin pääasiassa perustuvat nykyiset joukko-osastojen nimet, vuosipäivät jne. Pyrimme perinnetekijöiden kiinnittämiseen sotahistoriamme menneisyyden ao tapahtumiin. Tässä mielessä tein esityksen Haapaniemen kadettikoulun sopivan merkkipäivän ottamisesta Kadettikoulun vuosipäiväksi, mutta mikä päivä: ehdotuksenteko-, perustamis- vai ko koulun alkamispäivä? Lopulta valinta jäi kahden ensiksi mainitun väliseksi. Siis joko 20. 3. 1779, jolloin Sprengtporten teki ehdotuksensa kadettikoulun perustamisesta, tai 23. 7. 1779, jolloin kuninkaallisella julistuksella S:n ehdotus hyväksyttiin. Valintaan vaikutti ratkaisevasti vuoden-aika, onhan heinäkuun loppupuoli vähemmän sopiva vuosipäiväksi kuumuuden, leirien ja/tai lomien yms takia. Niin päädyin maaliskuun 20:nteen. Siihen myös yhtyivät toimikunta, puolustusvoimain komentaja jne sekä aikanaan Kadettikunta, jonka hallituksen "siunauksen" kuitenkin olin tietysti hankkinut jo etukäteen.

Ensimmäinen vastaava vuosijuhlamme oli 20. 3. 54, jolloin suoritettiin sekä ansiomerkkien että plakettien suuri jakelu. Oli ilo saada ojentaa näitä arvostuksemme osoituksia monille läsnä olleille Haminan kadeteille ja tunnustuksina ansioista kymmenille jäsenupseereillemme. Tilaisuus oli mieleenpainuva.

Päivän polttavimpana kysymyksenä tuohon aikaan alkoi olla kysymys Kadettikunnan tehtävästä ja toimintasuunnasta järjestöjen uusitus- työkentässä. Yhä voimakkaammin toimintaa suunnattiin aatteelliseen suuntaan: kadettitoveruuden lujittamiseen sekä maanpuolustushengen ja -tahdon laajentamiseen ja vahvistamiseen yhteistoiminnassa monien muiden järjestöjen kanssa.

Kadettikunta on silloin tällöin joutunut kääntymään myös valtiovallan korkeimman johdon puoleen tai päin vastoin. Niinpä aikaisemmin hallituksessa oloikanani olin ollut tekemisissä mm kolmen tasavallan presidentin (Svinhufvud, Kallio, Paasikivi) kanssa muutenkin kuin onnitte- lujen ja tervehdysten muodossa. Nyt puheena olevana kautena oli meillä yhdessä kolmen muun upseerijärjestön puheenjohtajan kanssa käynti sekä oikeusministerin että pääministerin (nykyisen tasavallan presidentin) luona esittämässä

Kaksi vuotta kestäneen Kadettikunnan puheenjohtajakauteni aikana vuosina 1956—57 asettivat vuosikokousten vahvistamat toimintasuunnitelmat korostetusti toiseksi toiminnalliseksi päämääräksi maanpuolustushengen perustana olevan valtakunnallisen ajattelutavan kohentamisen paitsi omassa keskuudessa myös koko kansassa. Keinoina tässä nähtiin erityisesti julkaisu- ja valistustoiminta, joita yritettiin tehostaa ja laajentaa seuraavasti.

Kylkirauta onnistuttiin jo edellisen vuoden valmistelujen avulla vakiinnuttamaan vähintään neljä kertaa vuodessa ilmestyväksi, mitä sen kannattavuuden kannalta tärkeä ilmoitushankintasopimus yksityisen toiminimen kanssa myös edellytti. Lehden eri numerot voitiin keskittää käsittämään pääasiallisesti järjestöasioita, perinteitä tai eri maakuntia, millä kaikella oli tarkoituksena meille perinteellisten arvojen ylläpitäminen ja kehittäminen omassa keskuudessamme.

Koko kansaan kohdistuvaa toimintaa silmällä pitäen valmisteltiin suuntaviivat maakunnallisten maanpuolustusjuhlien pitämiseksi erityisesti vv 1808—09 sodan 150-vuotispäivinä, mitkä siten veljesjärjestöjen tukemina toteutettiin. Jatkuvan vaikutuksen aikaansaamiseksi todettiin tarpeelliseksi koettaa perustaa oma tiedotuskeskuksen tapainen elin maan koko lehdistöä palvelemaan. Vaikka epäilyt ja taloudellisen tuen saamisen vaikeus olivat jarruttavia tekijöitä,

*

huolestuneisuutemme upseerien erivapauskysymyksen suhteen.

Kadettikunnalla oli näinä vuosina monta rauhaa tulella. Se oli kuin voimakas reservi, jolla on yhteydet moniin mahdollisiin toimintasuun-
 tiin ja jota myös käytettiin runsaasti. Käytännössä tämä oli organisoitu lähinnä henkilöjärjestelyjen avulla. Kun Upseeriliitto hoiteli upseeriston yleiset asiat, AKAVA puolestamme virkamiesten taloudelliset kysymykset, uusi Puolustusvoimain Virkamiesjärjestöjen Neuvottelukunta kantahenkilöstön yhteiset palkka- ym edut sekä Upseerijärjestöjen Yhteyselin järjestöjen aatteelliset maanpuolustuskysymykset ja yhteistoiminnan mm Suomen Reserviupseeriliiton ja Jääkäri-
 liiton kanssa, oli esim Kadettikunnan puheenjohtaja mukana kaikkien näiden yhteisten elinten tms johtoportaisissa. Ei siis ollut ihme, että yhteistyö oli kitkatonta ja lausunnot aina samansuuntaisia. Suurimpana vaikeutena olikin aikapula.

Oskari...

niin se v 1957 jo alustavasti toimi kom Killisen johdolla toimittaan kirjoituksia lehdistölle. Johd-
 tajan saatua pitkäaikaisen komennuksen ulko-
 maille tämä jo toiveita antanut toiminta kuitenkin tyrehtyi ja yritys raukesi.

Niinikään kiireellisenä tehtävänä nähtiin Kadettikunnan aloitteesta noin vuoden ajan suunnitteilla olleen maanpuolustusjulkaisun aikaansaaminen yhteistoiminnassa toisten upseerijärjestöjen kanssa. Suunnitelma toisensa jälkeen raukesi tai ajautui viime vaiheessa karille, ja toimikuntiakin ehti olla jo useita asiana ajamassa, kun mm selvisi, ettei lehteä voitu perustaa ainakaan mihinkään jo silloin ilmestyneeseen järjestö- tai muuhun lehteen pohjautuvana, Kylikirautaa ehkä lukuun ottamatta, ja ettei kustantajia yleensä kiinnostanut alottaa uuden lehden markkinointia. Ylioppilasjärjestöt sekä monet yhdistykset ja yhteisöt olivat asialle suopeat, mutta vasta kun eräät maanpuolustukselle myönteiset säätiöt pääasiallisesti jäsenten informoimina kiinnostuivat siihen, sai lehti tarvitsemansa taloudellisen pohjan, ja neuvottelut kustantajien kanssa lehden painattamisesta ja levikistä voivat jatkua alkukosketusta pitemmälle. Huomattava on, että maanpuolustuslehden julkaisemisella ei pyritty saamaan lainkaan taloudellista hyötyä järjestöille.

Keskikesällä v 1957 kolme maanpuolustusasialle myötämielisiä säätiötä perusti, hieman upseeri- ja muut järjestöt yllättäen, Maanpuolustuslehden Kustannus Oy:n ja ryhtyi julkaisemaan Peitsi-nimistä maanpuolustuslehteä päätoimittajanaan kenri evp U Poppius. Myöhemmin myös upseerijärjestöt ostivat lehtiyhtiön osakkeita. "Peitsi" tekee juuri siltä odotettua työtä koko kansan keskuudessa ja jatkuvasti, sillä sen tulevaisuus on tiettävästi turvattu jo levikinkin puolesta.

Viktor Vähätupa

*

- Hiili- ja kalkiopapereita
- Leimasintyynyjä
- Monistusvahoja
- Korjauslakkaa
- Väriainehoja

Oy CARBONEX Ab

Lauttasaarentie 54, Helsinki

Puh. 67 13 27

R Arimo

Jo useitten vuosien ajan oli upseerikunnan keskuudessa pohdittu eri upseerijärjestöjen, nimenomaan Upseeriliiton ja Kadettikunnan keskinäisiä suhteita ja työnjakoa. Esitettiinpä sellaisiakin mielipiteitä, että jompikumpi olisi lakkautettava ja tehtävät täysin yhdistettävä. Jotta asia saataisiin perusteellisesti selvitettyksi, päättivät mainittujen järjestöjen vuosikokoukset maaliskuussa 1959 valita molempien hallituksiin muutamaa poikkeusta lukuunottamatta samat henkilöt. Lisäksi velvoittivat vuosikokoukset hallitukset perusteellisesti tutkimaan kysymystä järjestöjen organisaatiosta, tehtävistä ja työnjaosta. Tämä asia olikin hallitusten kokouksissa koko vuoden ajan ensisijaisen tärkeänä esillä. Sitä pohdittiin eri työryhmissä ja pyydettiin lausuntoja asiasta sekä UL:n osastoilta että kadetti-piireiltä. Lopuksi päädyttiin siihen, että vielä toistaiseksi säilytettäisiin entiset organisaatio-muodot, mutta työnjaon määrittämisellä saataisiin kummallekin liitolle selvästi oma sarkansa kynnettäväksi. Tiettyjen tehtävien keskittämisellä samoihin käsiin nimenomaan kenttäorgani-saatiassa voitaisiin yhteistoimintaa tehostaa ja asiointien hoitamista yksinkertaistaa. Vuosiko-kouksille esitettiinkin, että Upseeriliitto, vaikkakin se toimii syvästi aatteellisella pohjalla, kes-

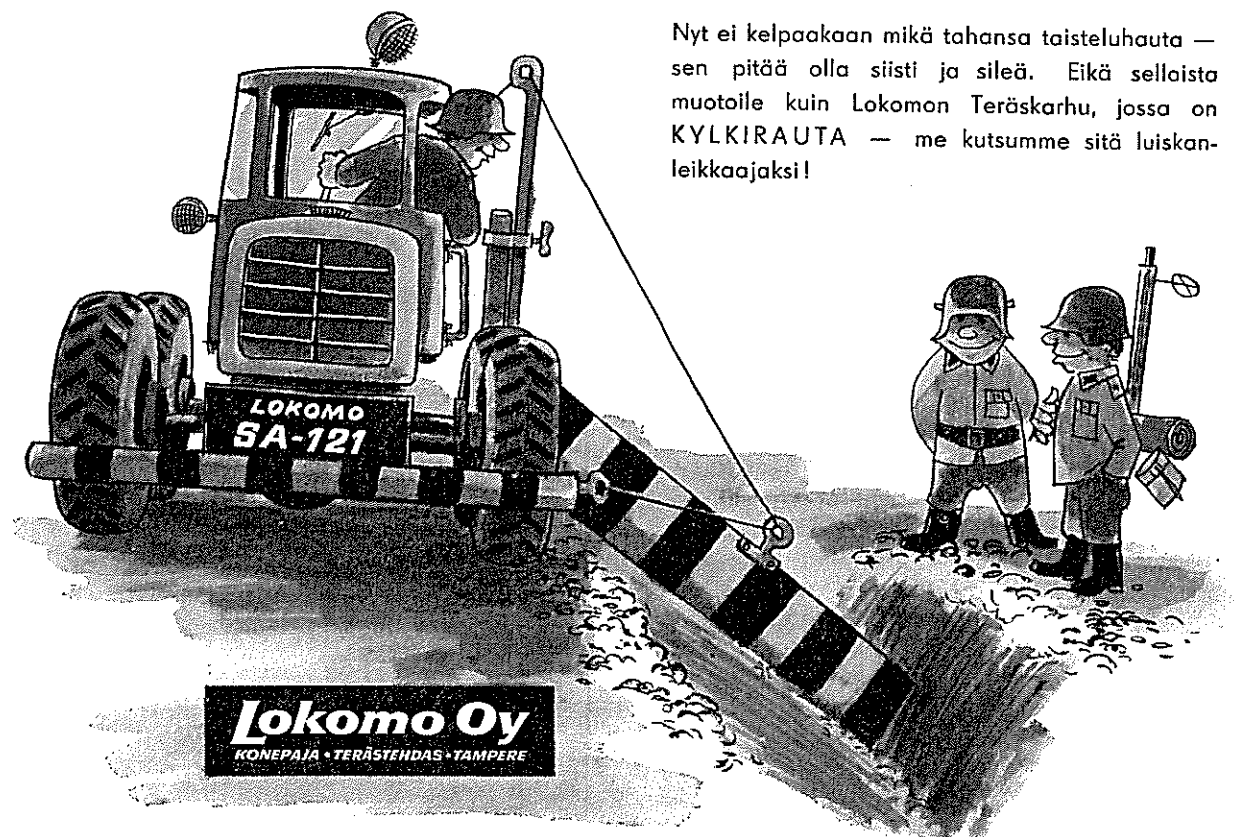
kittyisi ensisijaisesti upseeriston taloudellisten ja yhteiskunnallisten kysymysten hoitamiseen ja Kadettikunta toimisi kadettiupseereiden aatteel-lisena ja perinteisiin nojautuvana toverijärjes-tönä. Kun vuosikokoukset yksimielisesti hyväk-syivät tehdyn ehdotuksen, valittiinkin seuraa-vaksi vuodeksi kummallekin järjestölle jälleen oma hallituksensa. Kiinteä yhteistoiminta taat-tiin sillä, että hallituksiin tuli muutamia yhtei-siä jäseniä ja kummankin järjestön sihteerin tehtäviä hoitaa sama henkilö.

Käsittääkseni edellä mainittu väliaikaisrat-kaisu tuolloin oli paikallaan, koska muuten olisi ollut vaikeata saada kysymystä kaikin puolin ja nopeasti selvitettyksi. Oli varmaankin eduksi, että suoritettiin rajankäynti tehtävien selvittämiseksi ja jakamiseksi, koska olosuhteet kadettikunnan alkuvuosista olivat perusteellisesti muuttuneet. Kadettikunta oli muuttunut pienestä "taistelu-järjestöstä" upseerikunnan "hallitsevaksi luoka-ksi" ja tämän seurauksena oli uusi asennoitu-minen tarpeen.

Mainittakoon vielä lopuksi, että tänä toimin-tavuonna suunniteltiin myös Kadettikunnan lippu.

R Arimo

Kylkirauta ja taisteluhauta . . .

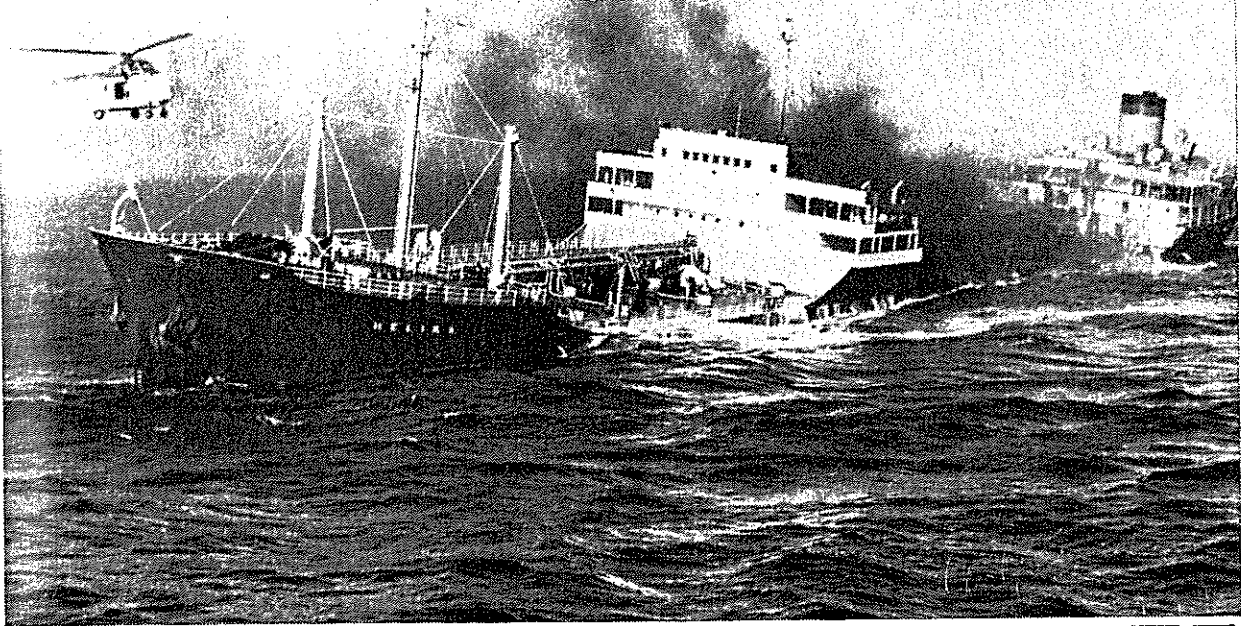


Nyt ei kelpaakaan mikä tahansa taisteluhauta — sen pitää olla siisti ja sileä. Eikä sellaista muotoile kuin Lokomon Teräskarhu, jossa on KYLKIRAUTA — me kutsumme sitä luiskan-leikkaajaksi!

Maksaa vähän turvaa paljon



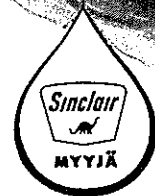
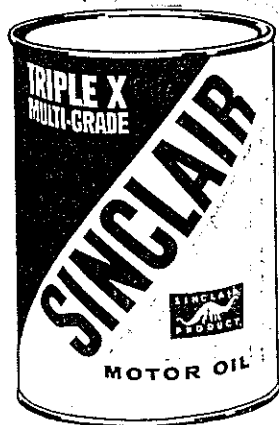
SUOMEN MERI



Miesten ja kaluston kunto koetuksella

Sinclair-tuotteiden perusöljyyn — "keskialueen" korkealaatuiseen raakaöljyyn — on monien tutkimusten ja kokeiden perusteella kehitetty ja valittu lisäaineet, jotka antavat Sinclair-öljylle sen käyttötarkoituksesta riippuen korkeimmat mahdolliset kulumista, syöpymistä, karstautumista, ruostumista, vaahoutumista estävät sekä pesevät ja hajottavat ominaisuudet.

Sinclair-öljyjä on saatavissa alkuperäispakkauksissa myös Suomessa.



Päämyyjä

KESKO OY

SINCLAIR voitelee VARMASTI

Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiö



TUKEKAA KADETTIKUNNAN
AVUSTUSTOIMINTAA:

- lahjoittamalla Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiölle
- käyttämällä Kadettikunnan adresseja
- käyttämällä Kadettikunnan omia joulukortteja.

Adresseja sekä kutsu- ja pöytäkoritteja on saatavana kadettipiirien sihteeireiltä ja Kadettikunnan toimistosta Helsingistä os. Fredrikinkatu 16. A. 11.

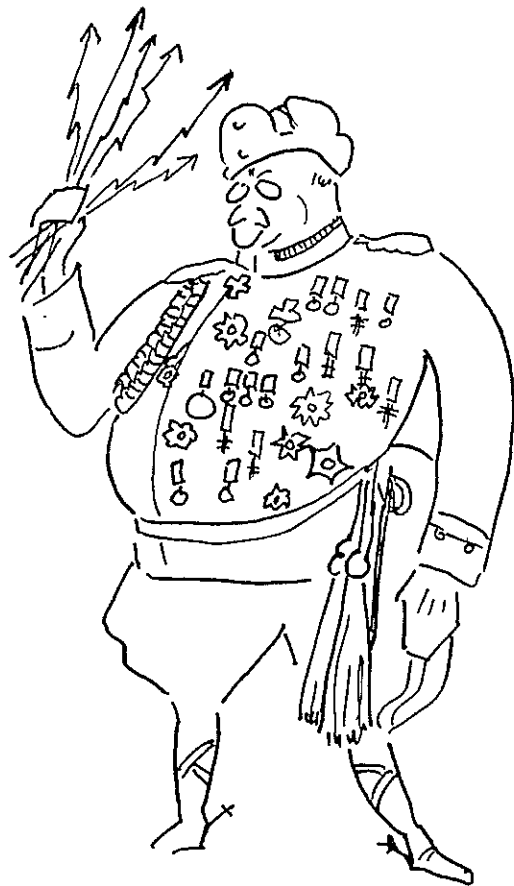
KADETTIKUNNAN NELJÄ VUOSIKYMMENTÄ

Elokuussa 1952 ilmestyi *Kyllkiraudan* erikoisnumero, joka sisälsi Kadettikunnan historian sen kolmen ensimmäisen vuosikymmenen ajalta. Yhdistyksen 40-vuotisjuhlan viettoa valmisteltaessa hallitus päätti täydentää historikkia neljännen vuosikymmenen tapahtumien osalta. Koska kuitenkin katsaus pelkästään viimeisimmän vuosikymmenen toimintaan ei anna täydellistä kuvaa yhdistyksen kehityksestä, Kadettikunnan hallitus antoi kirjoittajalle ohjeen laatia selostus niin, että myös ne kadettipolvet, jotka eivät ole eläneet mukana yhdistyksen aikaisemmissa vaiheissa, saisivat niistä kuvan. Tässä mielessä on tämä kirjoitus laadittu käyttäen perustana *Kyllkiraudassa* n:o 18 ollutta historikkia ja täydentämällä se nykypäiviin ulottuvaksi.

I PERUSTAMINEN

Suomen itsenäistyttyä tuli maan puolustusvoimien järjestelyn yhteydessä esiin kysymys upseerikoulutuksesta. Vapaussodan aikainen päälylystöhän oli Venäjän vallan aikuisia upseereita ja jääkäreitä lukuunottamatta melkein täysin vailla sotilaskouhuttusta. Upseeripuutetta ryhdyttiin kiireesti poistamaan lyhytaikaisilla kurssilla ja olojen hieman vakiinnuttua herättämällä uudelleen henkiin vuonna 1905 lakkautettu Suomen Kadettikoulu. Valtionhoitaja C G E Mannerheimin toimeksiannosta tämän tehtävän suoritti silloisen sotaministeri Rudolf Waldenin asettama ja kenraalimajuri Hannes Ignatiusen johdolla toiminut komitea. Kolmessa viikossa tuo komitea laati opetussuunnitelman, hankki koulutalon, palkkasi opettajat ja valitsi oppilaat, niin että tammikuun 25. päivänä 1919 koulu pääsi aloittamaan toimintansa.

Kadettikoulun 1. kurssin oppilaat olivat syntyperältään, varallisuussuhteiltaan ja kieleltään sangen heterogeenista joukkoa. Pääosa heistä oli käynnissäöleiden erilaisten upseerikurssien oppilaita, mutta eräitä niiden ulkopuoleltakin. Sisäoppilaitoksen ilmapiiri, yhteinen työ ja yhteiset päämäärät muovasivat kurssista kuitenkin sangen pian yhteenkuuluvuutensa lujasti tajuavan yhteisön. Niinpä opiskelun päättyessä ja valmistuneiden upseerien kokoontuessa nimityspäivänsä — 31. 3. 1920 — iltajuhlaan, lausuttiin julki ajatus toveriyhdistyksen perustamisesta. Vaikka ensimmäiset kadettiupseerit joutuivat yleensä erilleen eri joukko-osastoihin, ryhdyttiin käytännöllisiin toimenpiteisiin aloit-



Hannes Ignatius kadetin silmin nähtynä



Vuosijuhla-aamiainen Kadettikoulussa 1921. Etualalla opettajia ja kutsuvieraita. Taempana 1.—3. kurssin herroja.

teen toteuttamiseksi jo saman vuoden syksyllä. Tällöin nimittäin Käkisalmen Rykmentissä palvelleet kadettiupseerit, luutnantit M Alfthan, K Breitholtz, Y Hamstén, Y Karhunen ja S Laaksonen lähettivät entisille kadettitovereilleen kiertokirjeen, missä he ehdottivat kokoonnuttavaksi Kadettikoulun 2-vuotispäiväksi Helsinkiin keskustelemaan yhteisistä asioista.

Määräpäivänä olikin kutsua noudattanut 42 päästötodistuksen saaneista 56:sta ensimmäisen kurssin kadetista. Kadettikoululla pidetyn kokouksen avasi luutnantti M Alfthan selvittellen avauspuheessaan koollekutsumisen syitä ja kokouksen tarkoitusta. Puheenjohtajaksi valittuna hän sitten johti kokousta, jonka keskeisimmäksi asiaksi muodostui kadettiyhdistyksen perustaminen. Yksimielisesti todettiin sellaisen yhdistyksen tarpeellisuus ja valittiin em Käkisalmen Rykmentin upseerit toimikunnaksi laatimaan yhdistykselle säännöt. Täten toteutui ajatus Kadettikoulun käyneitten upseereitten yhdistyksen perustamisesta 27. 1. 1921, vaikkakin vielä kului aikaa yhdistyksen rekisteröimiseen.

Perustavasta kokouksesta tasan vuoden kuluttua pidetyssä seuraavassa kokouksessa hyväksyttiin em toimikunnan laatima sääntöehdotus. Sen mukaisesti yhdistyksen nimenä tuli olemaan Kadettikunta — Kadettikåren sääntöihin sisältyessä maninnat yhdistyksen tarkoituksesta, toiminta-alueesta, jäseneksi pääsemisestä, jäsenten oikeuksista ja velvollisuuksista sekä yhdistyksen organisaatiosta ym yhdistyslain määräämistä asioista.

Kokouksen hyväksytyä sääntöehdotuksen valittiin Kadettikunnan ensimmäinen johtokunta. Se sai seuraavan kokoonpanon:

Puheenjohtaja: luutnantti M Alfthan 1. kurssilta.

Vakinaiset jäsenet: luutnantit Y Valkama ja L Hanen 1:ltä, W Weijola ja A Slöör 2. kurssilta.

Varajäsenet: luutnantit G Lucander, E Ulfsson ja B Kraemer 1:ltä ja vänrikki K Savonius (Sovonjousi) 2:ltä kurssilta.

Kokouksen päätöksen mukaisesti oli tarkoituksena rekisteröidä yhdistys jo vuoden 1922 aikana, mutta valittu johtokunta katsoi kuitenkin aiheelliseksi eri upseeriryhmien kesken silloin vallinneen epäluuloisuuden vuoksi lykätä rekisteröimistä, niin että se tapahtui vasta 23. 1. 1924. Mainittuna päivänä Kadettikunnan säännöt hyväksyttiin sosiaaliministeriössä ja siten saattoi yhdistyksen sääntöjen mukainen työ virallisesti alkaa.

II JÄRJESTÖN KEHITYS

1. Organisaatio

a. Sotia edeltänyt aika

Kadettikunnan sääntöjen tultua hyväksytyksi muodostui vuosikokous 1924 ensimmäiseksi rekisteröitynä yhdistyksenä pidetyksi kokoukseksi ja sen vuoksi edellisenä vuonna valittu johtokunta pyysi vapautusta tehtävästään. Se myönnettiin kiitosmaininnoin. Seuranneessa puheenjohtajan vaalissa — luutnantti Alfthanin kieltäytyttyä vakinaisesta palveluksesta erossa olevana — valittiin Kadettikunnan ensimmäiseksi viralliseksi puheenjohtajaksi kapteeni M R Gröning johtokunnan muuten säilyessä pääosin ennallaan.

Kapteeni Gröningin ja häntä puheenjohtajina seuranneiden U A T ä h t i s e n ja A P a a s o s e n johdolla vakiintui vähitellen yhdistyksen järjestöorganisaatio, jonka kehittyminen alkoi siitä että johtokunta määräsi vuonna 1924 suurimpiin varuskuntiin ns asiamiehet pitämään yllä yhteyttä jäsenten ja johtokunnan välillä. Asiamiesten toimesta perustettiin aluksi eräisiin varuskuntiin, mm. Helsinkiin ja Viipuriin, ns Kadettikerhoja ja kun 1920 luvun loppupuolella ruvettiin asiamiehet valitsemaan varuskunnan kadettiupseerien yhteisessä kokouksessa, oli siitä enää vain askel viralliseen piiriorganisaatioon. Se vahvistettiin 1930 ja sen mukaan Kadettikunta jakaantui paikallisesti 24 piiriin.

Kadettiipiirin johdossa oli piiritöimikunta, johon piirin kokouksessa valittiin puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, sihteeri ja rahastaja. Piiri jakaantui edelleen varuskunnittain, joukko-osastottain tms tavalla yhdysosastoihin, joita hoitivat yhdysmiehet ja alirahastaja. Yhteyden ulkomaille oleviin jäseniin taasen hoiti kunnan sihteeri.

Piirijaossa suoritettiin myöhemmin vielä eräitä muutoksia. Näistä merkittävin oli aluejärjestöön siirtymisen yhteydessä toteutettu, jolloin piirien lukumäärä kasvoi 35:een. Eräiden muiden muutoksien vielä tapahduttua oli Kadettikunta talvisodan syttyessä jakaantuneena kaikkiaan 37 piiriin.

Kadettikunnan johto säilyi organisaatioltaan ensimmäisten sääntöjen mukaisena toista vuosikymmentä, mutta kun johtokunnan vakinaisten ja varajäsenten ero oli käytännössä supistunut olemattomiin, ryhdyttiin vuonna 1937 suunnittelemaan vanhan järjestelyn muuttamista. Tosin jo vuosikokouksen 1932 tekemä päätös oli muuttanut johtokuntaa siten, että sille oli annettu oikeus kutsua ja palkata ulkopuolinen sihteeri, mutta se ei ollut käytännössä merkinnyt mitään, sillä silloinen sihteeri, kapteeni O Huhtala oli koko 13-vuotisen sihteerikautensa ajan samalla myös johtokunnan jäsen. Vuosikokouksessa 1938 hyväksytty uusi sääntöehdotus muutti johtokunnan kahdeksanjäseniseksi hallitukseksi. Hallituksen puheenjohtajana toimi edelleenkin Ka-



Ev U M Lohikoski

dettikunnan puheenjohtaja, mutta sen varapuheenjohtajaksi, jonka aikaisemmin johtokunta oli valinnut keskuudestaan, tuli nyt vuosikokouksen valitsema Kadettikunnan varapuheenjohtaja. Ensimmäiseksi täten valituksi varapuheenjohtajaksi tuli everstiluutnantti U M Lohikoski, joka vuonna 1950 tapahtuneeseen kuolemaansa mennessä oli ehtinyt hoitaa tätä tehtäväänsä lähes 11 vuotta.

Paitsi organisaation kehittämistä aiheutuvia tehtiin Kadettikunnan sääntöihin näinä vuosina eräitä muitakin muutoksia. Niinpä vuonna 1927 hyväksyttiin vuosikokouksissa käytettäväksi valtakirjalla äänestäminen. Alunperin se oli ollut sääntöjen mukaan kielletty, sillä oli haluttu saada jäsenupseerit mahdollisimman runsaslukuisina saapumaan tilaisuuksiin, joissa yhdistyksen asioita käsiteltiin. Jäsenmäärän alati kasvaessa ei alkuperäistä vaatimusta voitu enää noudattaa.

Sääntömuutoksiin liittyi myös Kadettikunnan muuttaminen yksikieliseksi. Aloitteen asiasta teki Riihimäen kadettiipiiri 1929. Johtokunta ei kuitenkaan tällöin ryhtynyt asiaa kannattamaan peläten keskustelun kielikysymyksestä vaikutta-

van hajoittavasti yhdistyksen eheyteen ja siksi se ehdotti vuosikokoukselle aloitteen hylättäväksi keskustelutta voittaen vastaehdotuksen äänin 210—43. Kuuden vuoden kuluttua — vuosikokouksessa 1935 — asia tuli uudelleen esille ja silloin muutettiin äänestyksettä yhdistyksen alkuaan kaksikielinen nimi muotoon Kadettikunta ry.

Eräs toinen sääntömuutos tehtiin presidentti P E Svinhufvudin toimesta. Hän oli nimittäin vuonna 1933 tutustunut Kadettikunnan sääntöihin ja kiinnittänyt huomiotaan niiden eräisiin kohtiin. Silloisten sääntöjen 2 §:n mukaan kunnan tarkoituksena oli mm. "... herättää ... upseeriston keskuudessa ... tosi-isänmaallisuus-suomalaisista upseerihenkeä ...". Näiden sanojen otaksui presidentti tarkoittavan aitosuomalaisuutta tai ainakin viittaavan siihen ehdottaen tosi-sanaa pois. Samoin 3 §:n sanonta jäsenen sitoutumisesta noudattamaan kunniasanallaan Kadettikunnan määräyksiä oli hänen mielestään epäilyttävän paljon vaadittu toivoen sanojen "kunniasanallaan" ja "määräyksiä" poistamista. Nämä mielipiteet, jotka presidentti oli Upseeriliiton silloisen puheenjohtajan kautta saattanut kunnan puheenjohtajan tietoon, aiheuttivat johtokunnassa laajan keskustelun, missä edelliseen kohtaan nähden päätettiin ko sanonta säilyttää sellaisenaan, sillä "... suuresta suomenkielisestä enemmistöstä ja osittaisesta aitosuomalaisuudesta johtuen Kadettikunta vuosikokouksessaan voisi pahentaa asian, s.o. tehdä sellaisen päätöksen kuin presidentti-ylipääällikkö on luullut nyt jo olevan". Toiseen huomautukseen johtokunta sensijaan yhtyi ja niinpä vuosikokouksessa 1934 poistettiin säännöistä koko se virke, missä kunniasana esiintyi.

Se aikakausi, jonka kuluessa edellä hahmoiteltu organisatorinen kehitys tapahtui, alkoi kunnan rekisteröimisen ja sen toimintamuotojen vakiinnuttamisen jälkeen aikana, jolloin sen asema oli erittäin arkaluontoinen. Vaikeuksista huolimatta Kadettikunnan toiminta vuodelta laajeni ja monipuolistui sen samalla vähitellen kasvaessa maan suurimmaksi upseerijärjestöksi. Rinnan organisaation kehittämisen kanssa siirryttiin alkuaikojen ihanteellisista perusteista taloudellisen toiminnan ja keskinäisen avunannon alalle, mistä ovat osoituksena 1930-luvulla perustetut lukuisat rahastot.

b. Sotavuodet

Loppukesästä 1939 kadettiipiirien toimihenkilöt joutuivat poikkeuksellisista oloista johtuviin tehtäviin ja siten syrjään Kadettikunnan toiminnasta. Samoin kävi myös hallituksen jäsenten. Talvisodan puhjettua olikin sitten piirien toiminta käytännöllisesti katsoen täydelleen pysähdyksissä.

Kadettikunnan silloinen sihteeri, majuri O Huhtala toimi sodan syttyessä Helsingin teolli-



Rouva ja majuri O Huhtala Tuusulassa talvisodan alkupäivinä

suuspiirin päällikkönä ja hänen esikunnastaan Tuusulasta saatettiin toimintaa piiriportaana puuttumisesta huolimatta kuitenkin jatkaa "Insinööri Ilmarisen" peitenimen suojassa siihen saakka, kun sihteeri siirrettiin kenttäarmeijaan. Silloin maisteri, rouva Helvi Huhtala otti hoitaakseen tärkeimmät tehtävät.

Vuoden 1940 lopussa, kun puolustusvoimien uusi järjestely alkoi kiteytyä, ryhdyttiin taasen organisoimaan piiritoimintaa, mutta Jatkosodan puhkeaminen kesällä 1941 keskeytti sen jälleen. Sihteeri siirrettiin heti alussa rintamajoukkoihin eikä hänelle löytynyt ketään seuraajaa jäsenupseerien joukosta. Toiminnan jatkaminen näytti mahdottomalta, mutta rouva Huhtala ryhtyi taasen auttamaan. Näin saattoi kunnan toiminta kaikesta huolimatta jatkaa koko sodan ajan eräänlaisena perheyhtiönä rouva Huhtalan virastotoimensa ohella hoidellessa Helsingissä sihteerin ja toimistonhoitajan tehtäviä everstiluutnantti Huhtalan puolestaan kenttäpostitse ja lomilla käydessään huolehtiessa eräänlaisena toiminnanjohtajana laajakantoisemmista asioista, sillä hallitusta ei saatu kertaakaan koolle sodan aikana.

Kadettikunnan sodanaikaisen kansliatoiminnan laajuudesta saa kuvan, kun muistaa, että tuona aikana valmistui Kadettikoulusta 1.500 upseeria. Heistä jokaisesta oli toimistoa varten mm hankittava valokuvat, kirjoitettava kortit henkilötietoineen, välitettävä heille kunnan jäsenmerkit ja ilmoitettava heidät ryhmähenkivakuutukseen.

Vielä edellistäkin laajemman työnsaran muodosti ryhmähenkivakuutuksen ylläpitäminen ja vakuutussummien maksaminen kaatuneiden jäsenten omaisille. Vain sihteerin hellittämättömät ponnistukset aina uuden keräysorganisaation luomiseksi edellisen romahdettua rintamatilanteen muuttuessa — Lapin sodan vuonna 1945 vielä jatkussa voimaan saatettu piirijako oli jo kuudes sotavuosina olleista — johtivat siihen, että ryhmähenkivakuutuksen maksut voitiin aina ajallaan suorittaa vakuutusyhtiölle. Mutta se oli vain mitalin toinen puoli, sillä sangen suuren työn aiheutti myös kaatuneiden jäsenten

omaisten osoitteiden hankkiminen vakuutussumman suorittamista varten. Tästäkin työstä sihteeri selvisi niin, että vuoden 1946 alussa oli enää vain yhden kaatuneen jäsenen omaisten osoite selvittämättä.

Uusien jäsenten suuri lukumäärä ja työ ryhmähenkivakuutuksen suhteen olivat täten Kadettikunnan sodanaikaisen toiminnan olennaisimmat piirteet. Parhaimman palkkion työstänsä silloinen sihteeri ja hänen puolisonsa saivat varmaan niistä lukuisista kiitoskirjeistä, joita sodan aikana kunnalle saapui kaatuneiden jäsenten omaisilta ja joitten mukaan juuri Kadettikunnan vakuutussumma usein oli ainoa, minkä sureva leski sai turvukseen uutta elämää aloittaessaan.

c. Sotien jälkeinen aika

Yli viiden vuoden keskeytyksen jälkeen pidettiin Kadettikunnan ensimmäinen sodanjälkeinen vuosikokous 15. 4. 1945. Silloin vaihtuivat kunnan pitkäaikainen puheenjohtaja ja sihteeri. Eversti A Paasosen tilalle valittiin puheenjohtajaksi eversti Kai Savonjousi ja varapuheenjohtajaksi valittu eversti O Huhtala luovutti sihteerin tehtävät kapteeni L Reunalalle.

Yhdistyksen toiminnan jatkaminen kohtasi aluksi eräitä ulkopuolisia vaikeuksia. Niinpä ns aseväkijutun yhteydessä tapahtuneet poliittisluontoiset pidätykset kohdistuivat myös Kadettikunnan toimihenkilöinä olleisiin upseereihin ja Valtiollinen poliisi suoritti vuonna 1947 Lounais-Suomen kadettipiirissä eräänlaisen kotitarkastuksen vaatien — tosin saamatta — piirin jäsenistä tietoja, joita yhdistyslaki ei velvoita annettavaksi. Edelleen todettiin sattumalta syksyllä 1947, että niitä Kadettikunnan muutosilmoituksia, joissa annetaan yhdistyslain edellyttämät tiedot hallituksen kokoonpanosta, ei sodan jälkeen oltu sosiaaliministeriössä kertaakaan viety yhdistysrekisteriin ja annettiin ymmärtää, ettei niin aiotukaan tehdä. Hallitus ilmoitti silloin ryhtyvänsä ajamaan asiaa kanteluteitse, ellei muutosilmoituksia oteta huomioon. Tämän johdosta ao virkailijat lokakuussa 1947 veivät yhdistysrekisteriin kolmena peräkkäisenä päivänä kolmen edellisen vuoden muutosilmoitukset, minkä jälkeen asiassa ei enää ilmennyt huomauttamista.

Huolimatta kuvatuolaisista, silloista sisäpoliittisista tilannetta maassamme sangen hyvin luonnehtivista vaikeuksista, tehtiin Kadettikunnan piirissä työtä tulevaisuuteen uskoen. Uusi alaorganisaatio oli — kuten edellä mainittiin — toteutettu jo vuoden 1945 alussa ja sitä kehitettiin edelleen olojen vakiintuessa. Kehittämistyöhön vaikutti olennaisesti yhä kiintenevä yhteistoiminta Upseeriliiton kanssa niin, että nykyisin kummankin yhdistyksen alaorganisaatio on paria merkityksetöntä poikkeusta lukuunottamatta sama ja useimmissa kummankin yhdistyksen

paikallisosastoista on myös samat toimihenkilöt. Täten Kadettikunta on nykyisin jakautuneena 29 kadettiipiiriin.

Kadettikunnan toiminnan jatkuvasti laajentuessa tuli jo vuonna 1949 esiin kysymys maaseudun edustuksesta hallituksessa. Koska kuitenkin kokouksiin saapumismahdollisuuksien ja valiokuntatyöskentelyn takia hallituksen jäsenten on oltava Helsingistä tai sen välittömästä läheisyydestä, ratkaistiin asia vuonna 1950 tapahtuneella sääntöjenmuutoksella siten, että perustettiin laajempi, mutta harvemmin kokoontuva hallintoelin, valtuuskunta. Sen puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana toimivat kunnan vastaavat toimihenkilöt ja hallituksen 8 jäsenen lisäksi siihen valitaan 15 muuta jäsentä, jotta maaseudun eri aselajien ja evp-upseerien mielipiteet tärkeissä asioissa saataisiin esiin joustavammin kuin yleisen kokouksen kautta.

Asioiden varsinainen toimeenpaneva elin, hallitus, vakiinnutti myös silloin jo edellisenä vuonna käytäntöön otetun jakonsa eri jaostoihin, jot-

Sääntöjen 9. §:n prusteella laadittiin vuonna 1954 kadettiipiirien toimintaohjeet, jotka "Kadettikunnan järjestely" nimisinä on jaettu piireille.

Rinnan järjestöllisen kehityksen kanssa on kehittynyt myös kunnan asioiden käytännöllinen hoito. Jo ennen sotia oli harkittu keinoja toimistonhoidon helpottamiseksi, mutta silloisen sihteerin epäävän kannan johdosta oli tyydytty käyttämään ulkopuolista työvoimaa vain monistamisessa ja laajahkoissa konekirjoitustöissä. Kun sitten Upseeriliitto suunnitteli järjestää erityisen toimiston ja palkata sinne hoitajan, päätettiin vuonna 1946 tehdä se yhdessä. Toimistohuoneeksi saatiin huone Pääesikunnan talosta, Et. Esplanaadi 10, jonne arkisto siirrettiin ja jossa toimisto avattiin keväällä 1947. Sieltä kunnan yhdistyksen toimistot siirtyivät 9. 1. 1955 nykyiseen sijoituspaikkaan Fredrikinkatu 16, mistä Upseeriliitto oli ostanut tarkoitukseen sopivan huoneiston.

Vaikka toimistotyöhön täten oli saatu palkattua apuvoimaa, kasvoi sihteerin työmäärä vä-



Kadettikunnan toimisto, vasemmalla rva Elisa Tuominen, oikealla rva Hella Savola

ka nykyisin ovat yleisten asiain, taloudellisten ja avustusasiasien, julkaisu- ja tiedoitustoiminnan, perinteiden ja upseerikasvatuksen sekä järjestötoiminnan jaosto.

Kadettikunnan nykyisin voimassa olevat säännöt ovat vuodelta 1950. Varsin olennaisia muutoksia aikaisempiin sääntöihin verrattuina niissä ei yleensä ole. Lienee kuitenkin aihetta mainita, että sääntöjä laadittaessa haluttiin vammistua hallituksen "verenkierrosta" ottamalla 5. §:ään määräys, että hallituksen jäseneksi vuosikokouksessa "ei ole valintakelpoinen se, joka on ollut hallituksessa yhtäjaksoisesti kauimmin". Vuonna 1960 näitä sääntöjä muutettiin niin, että niiden 6 §:stä poistettiin maininta, jonka mukaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja hallituksen enemmistön tuli valinnan tapahtuessa olla vakinaisessa palveluksessa olevia upseereita.

hitellen kuitenkin niin suureksi, ettei sitä enää voitu hoitaa upseerin muutenkin täysinäisen työpäivän puitteissa. Tästä syystä palkattiin 1. 8. 1957 Kadettikunnan sihteeriksi majuri evp P O j a n p e r ä, joka sen jälkeen on hoitanut mainittua tehtävää, vuodesta 1959 alkaen Upseeriliiton pääsihteerin tehtävien ohella.

Vuosipäiväänsä Kadettikunta viettää Kadettikoulun vuosipäivänä. Se on vuoteen 1953 ollut vahvistettuna tammikuun 28. päiväksi, mutta muutettu sitten 20. päiväksi maaliskuuta, jolloin vuonna 1779 Y M Sprengtporten teki Kustaa III:lle esityksen kadettikoulun perustamisesta maahamme.

2. Jäsen- ja ansiomerkit.

Perustavassa kokouksessa oli eräänä tärkeänä asiana esillä kysymys jäsenmerkistä, joksi ehdo-



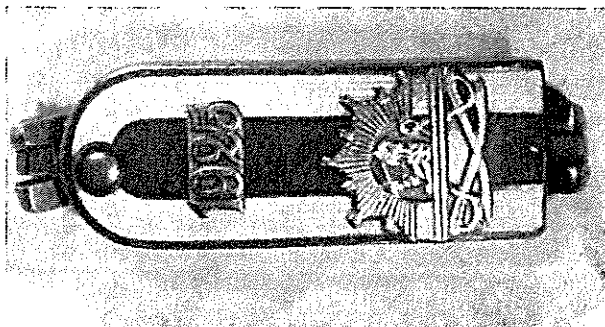
Kadettikunnan sihteeri maj
P Ojanperä työpöytänsä
ääressä

tettiin rintamerkkiä, ranneketjua tai sormusta. Kun ennen kokousta saatiin epävirallisesti tietää, että rintamerkki ei missään tapauksessa tul-
taisi määräävällä taholla hyväksymään, sai suori-
tetussa äänestyksessä eniten kannatusta ran-
neketju ja sen mukaisesti vahvistettiin vuosiko-
kouksessa 1922 kunnan ensimmäiseksi jäsenmer-
kiksi luutnantti P W a r i k s e n ehdottama ran-
neketjuun kiinnitetty kadettiolkaimen pienois-
malli. Vuosikokouksessa 1926 päätettiin kuiten-
kin ryhtyä toimenpiteisiin uuden kadettiupsee-
rinmerkin aikaansaamiseksi ja 1928 lopetettiin
vanhan merkin tilaaminen ja käyttö.

Kun johtokunta oli ensin alustavasti valmistel-
lut maaperää uuden virallisen merkin hyväksy-
miselle, se antoi syksyllä 1926 luutnantti G &
W i c h m a n n i n tehtäväksi laatia uusia merk-
kiehdotuksia. Yksi näistä, Kadettiklubin suostu-
muksella sen merkin mukaisesti laadittu hyväk-
syttiin johtokunnan kokouksessa joulukuussa
1926 ja lähetettiin sääntöehdotuksineen Tasaval-
lan Presidentin vahvistettavaksi. Presidentti toi-
mitti ehdotuksen lausuntoa varten silloiselle puo-
lustusministerille, joka kuitenkin oman ilmoituk-
sensa mukaan oli periaatteessa kaikkia merkke-
jä vastaan ja antoi niin ollen kielteisen lausun-
non. Tästä syystä presidenttikään ei merkkiä
hyväksynyt. Asiaan palattiin kuitenkin vuosien
1927—28 vaihteessa Jalo Lahdensuon tultua
uudeksi puolustusministeriksi. Hänen suhtautu-
misensa merkkikysymykseen oli — päinvastoin
kuin eräiden Puolustuslaitoksen ylimpään joh-

toon kuuluneiden upseerien — myönteinen ja
vuoden 1928 alussa presidentti vahvisti Kadetti-
kunnan jäsenmerkin ja säännöt sen kantamises-
ta. Ne julkaistiin Puolustusministeriön käskyleh-
dessä N:o 2/12. 5. 1928.

Pian osoittautui kuitenkin merkin alkuperäi-
nen kantotapa asetakin oikealla puolella epäon-
nistuneeksi ja siksi siirryttiin vähitellen käyttä-
mään merkkiä vasemman rintataskun laskok-
sessa. Toinen muutos tapahtui itse merkissä, jos-
sa miekat alkuaan olivat kärjet alaspäin ja muo-
doltaan sapeleja. Tämän keskustelua aiheutta-
neen heraldisen yksityiskohdan selvittämiseksi
sihteeri pyysi Ruotsin Heraldikkaviraston lau-
suntoa. Sen sihteeri vapaaherra H Fleetwood
ehdotti miekkojen muuttamista kärjet ylöspäin
ja muotoa kalvoiksi. Lisäksi hän oli oma-aloittei-
sesti laatinut kaksi uutta merkkiehdotusta, mut-
ta kun kunnan merkkejä oli vuoden 1934 loppuun
mennessä jaettu 1.001 kpl, ei johtokunta katso-
nut olevan syytä siirtyä kokonaan uuteen merk-
kiin, vaikka se myönsikin vapaaherra Fleetwoo-
din ehdotukset käytössä olevaa merkkiä parem-
miksi. Vuonna 1936 kunnan vuosikokous yhtyi
johtokunnan kantaan ja siten merkki vahvistet-
tiin sen nykyiseen muotoon muuttamalla sapeelit
kalvoiksi ja kääntämällä ne kärjet ylöspäin ole-
viksi. Vapaaherra Fleetwoodin ehdotuksista käy-



Kadettikunnan rannekerkki



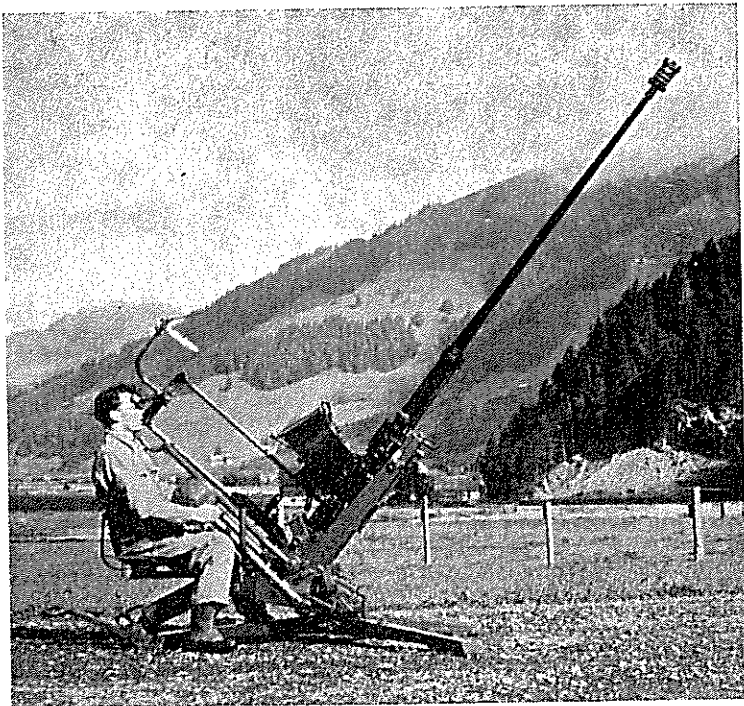
Kadettikunnan vanha
rintamerkki



ASETEHTAAN TUOTANTOA

1) 20 mm yleisaseita

- yksiputkisena jv:n käyttöön
- —, — mtajoneuvoihin asennettuna
- kaksiputkisena rautatievaunu-
hin, aluksiin ym asennettuna
- neliputkisena psv:hin asennet-
tuna



20 mm joukkojen ittykki, malli 6JLa/5TG

- lähtönopeus 1100 m/sek
- tulinopeus 1000 l/min
- paino tuliasemassa 360 kg
- korkeussuuntaus $-5^{\circ} + 85^{\circ}$
- sivusuuntaus 360°

2) 35 mm tutkaohjat- tuja kaksois-ittykkeitä

3) 20—30 mm lentoko- netykkeitä

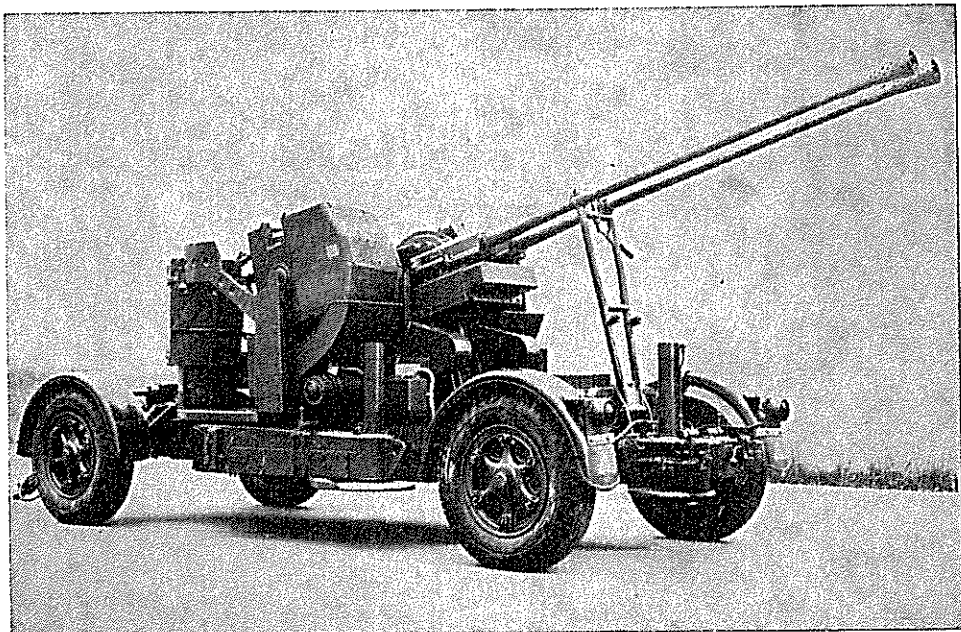
4) 5 ja 8 cm lentokone- raketteja

5) 8 cm rakettiauto- maattiseita

6) Merkinanto- ja va- laisuraketteja

7) 20—40 mm ampu- matarvikkeita ja elementtejä

8) Tykistön mitta- ja tu- lenjohtolaitteita ym



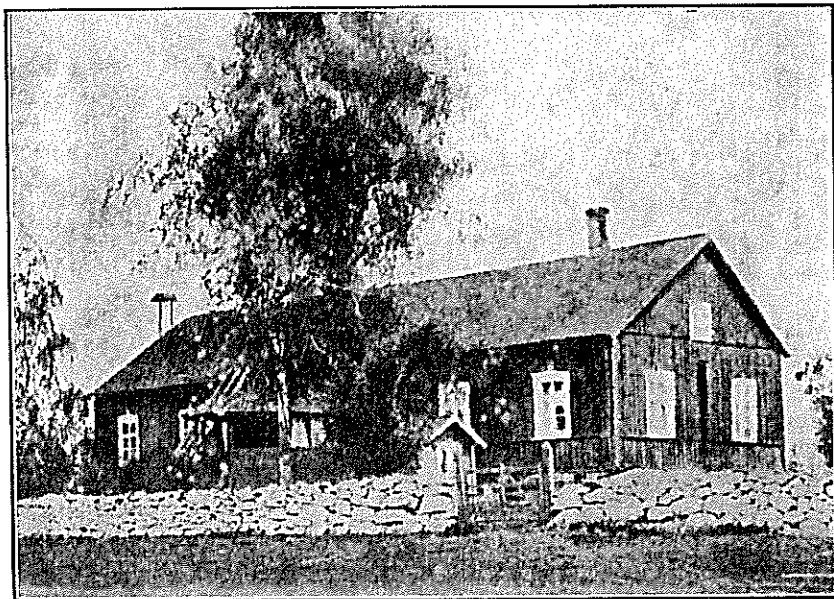
35 mm tutkaohjattu kaksois-ittykki, malli
2ZLa/353

- lähtönopeus 1175 m/sek
- tulinopeus yht 1100 l/min
- paino 5850 kg
- korkeussuuntaus $-5^{\circ} + 85^{\circ}$
- sivusuuntaus 360°

VEHO Ab

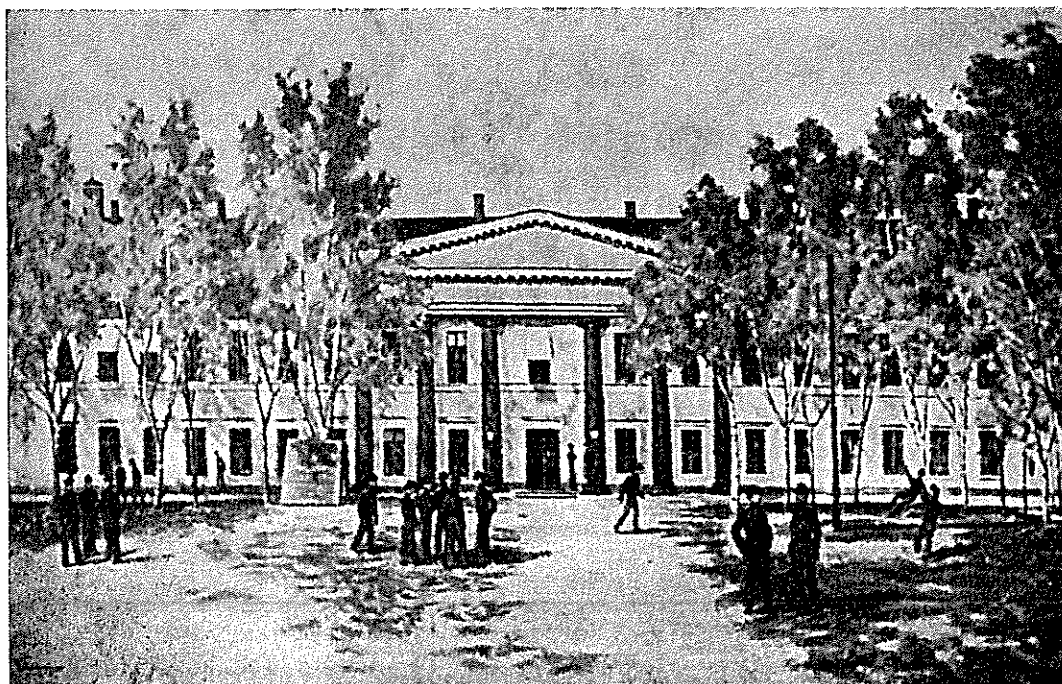
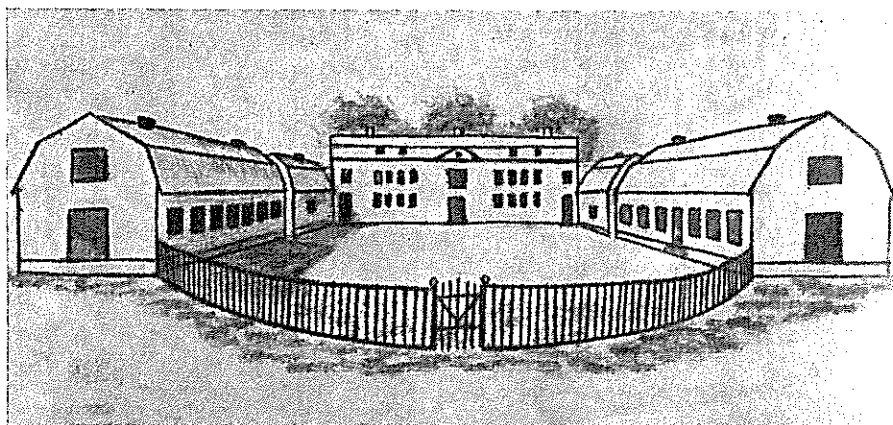
Helsinki, Autotalo
Puh. 10 078

BRAHELINNASTA



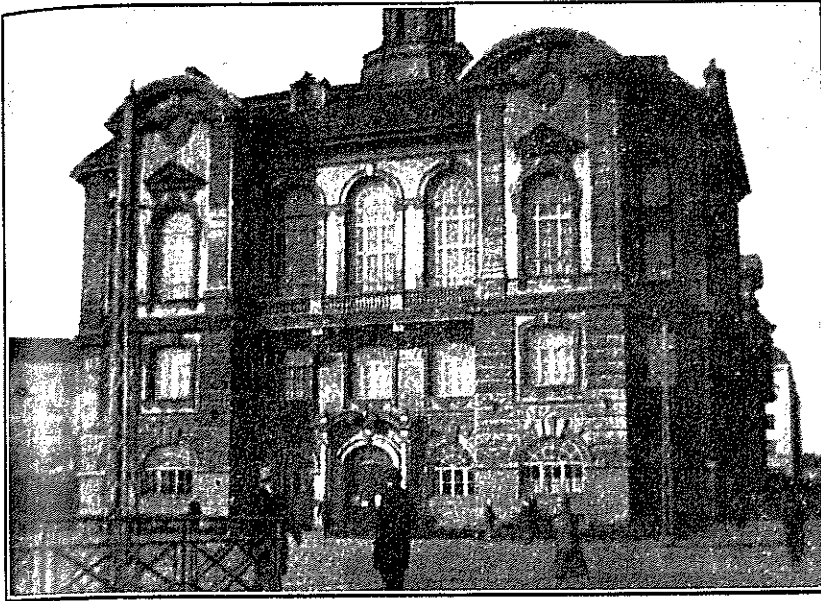
Brahelinnan sotakoulu
Ristiinassa
vv 1777—79

Haapaniemen kadettikoulu
Rantasalmella
vv 1781—1818



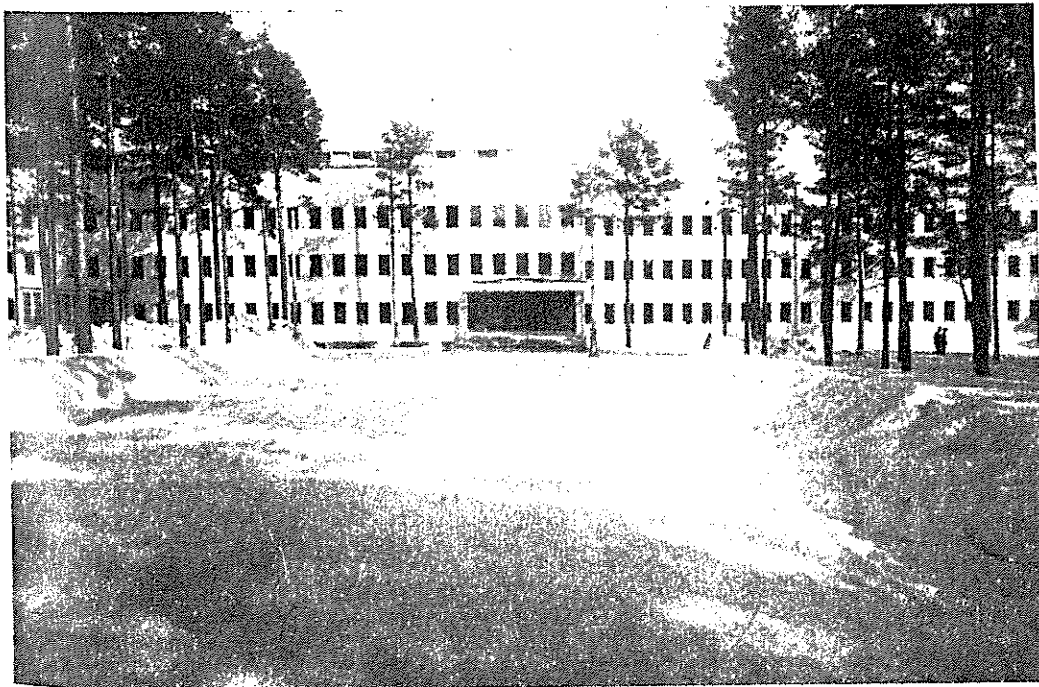
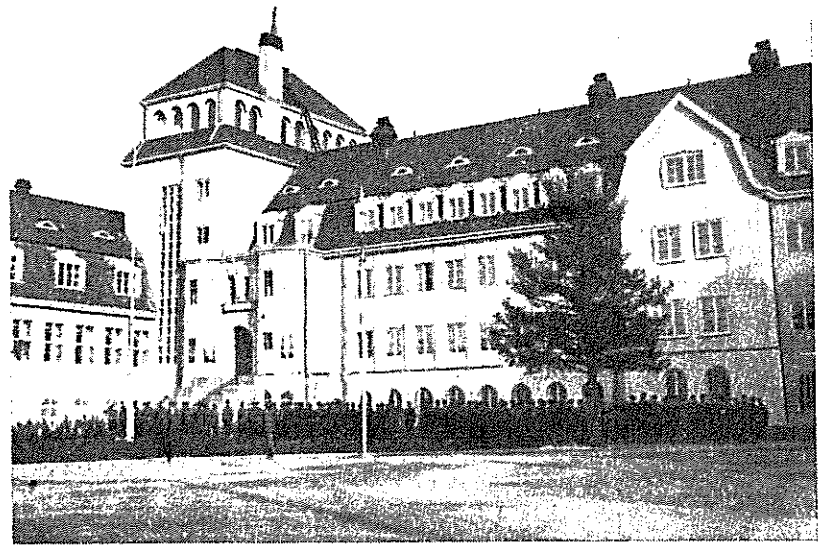
Suomen Kadetti-
koulu Haminassa
vv 1821-98

SANTAHAMINAAN



"Arkadian kadettikoulu"
vv 1919—22

"Munkkiniemen kadettikoulu"
vv 1923—1940

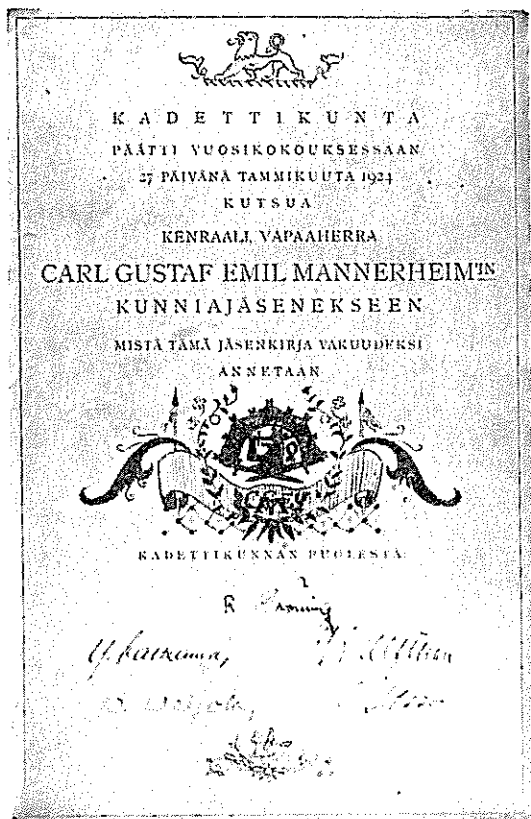


"Santahaminan
kadettikoulu"
v 1941—

tettiin toinen hyväksi siten, että sen mukaan suunniteltiin Kadettikunnan nykyinen leimasin, mikä valmistui syksyllä 1938.

Varsinaisen jäsenmerkin lisäksi päätettiin vuosikokouksessa 1947 luutnantti M A Ahosen tekemän aloitteen johdosta ottaa käyttöön myös sen pienoisjäljennös siviilipuvussa kannettavaksi.

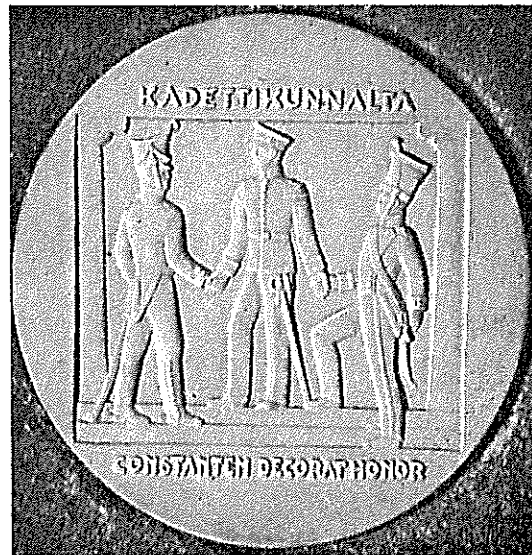
Jäsenmerkin ohella on Kadettikunta valmistuttanut myös ansiomerkin, joka eroaa jäsenmerkistä siten, että se on varustettu laakeriseppeleestä 2 mm ulkonevalla kultaisella pohjalaa-talla. Vuonna 1947 vahvistetun ohjeen mukaan se annetaan kunniajäsenelle ja muille tunnustukseksi Kadettikuntaan kohdistuneista huomattavista ansioista. Kunniajäsenenä sen ensimmäisen kappaleen sai 26. 1. 1947 Suomen Marsalkka sekä numero 2:n kunnan 30-vuotisjuhlien yhteydessä tykistönkenraali V P Nenonen. Vuoden 1960 loppuun mennessä ansiomerkki oli annettu myös kymmenelle jäsenelle, heistä ensimmäisenä eversti O Huhtalalle.



Kadettikunnalla on myös vuonna 1951 vahvistettu mitali, jonka aiheena on Kylkiraudasta tuttu kolmen kadetin veljesketju ja joka annetaan tunnustukseksi kunnan hyväksi suoritetusta työstä. Sen on suunnitellut kuvanveistäjä Lauri Leppänen ja tähän mennessä sitä on jaettu 136 kappaletta.

Kadettikunnan suomiin kunnianosoituksiin kuuluu myös jäsenen nimen merkitseminen "Kultaiseen Kirjaan". Tapa sai alkunsa eversti T

I Reposen vuonna 1951 tekemästä aloitteesta ja perusteluna siihen oli halu säilyttää jälkipolville erityisesti ansioituneiden jäsenten nimet ja teot. Kirjaan, joka aikaavieneen valmistelu- ja tekstaustyön jälkeen valmistui vuonna 1956, on merkitty itseoikeutetusti sodissa kaatuneet 428 kadettiupseeria, Mannerheimristin ritareiksi nimetyt 43 jäsentä, Kadettikunnan 9 kunniajäsentä ja 11 kunnan ansiomerkin saanutta tai toiminnassa muuten ansioitunutta jäsentä. Lisäksi kirjaan voidaan hallituksen esityksestä ja valtuuskunnan hyväksymänä merkitä jäsenten nimiä kenraalimajurin tai vähintään sitä vastaavan siviilivirka-aseman saavuttamisen johdosta (merkitty 23 jäsentä), maailmanmestaruudesta sotilasalaaan liittyvässä urheilussa (E H Kuvaja ja E J Naapuri) ja muista sellaisista syistä, joilla asianomainen on tehnyt suuren palveluksen tai tuottanut erityistä kunniaa Kadettikunnalle, puolustusvoimille tai koko maalle. Viimeksi mainitun momentin perusteella merkittiin Kultaiseen Kirjaan vuonna 1958 everstilutnantti A A E Huhtalan, yliluutnantti K V H Hieta-niemen ja Kauko Sipposen sekä luutnantti V F Salmisen nimet "velvollisuutensa täyttämistä esimerkillisellä tavalla" heidän

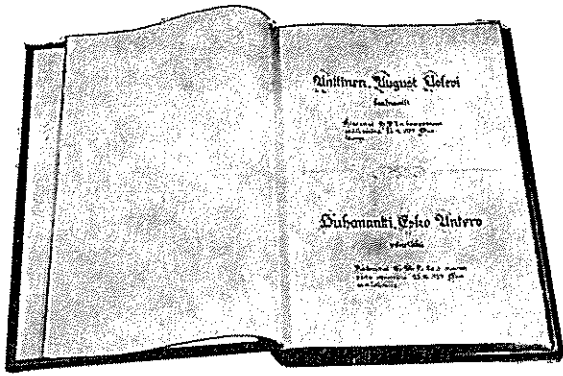


Kadettikunnan levyke

pelastaessaan palavasta lentokoneesta maahan-syöksyneen ja vaikeasti loukkaantuneen lentäjä-toverinsa.

3. Jäsenlehti

Jo Kadettikunnan perustamisen yhteydessä sille oli kaavailtu pari kertaa vuodessa ilmestyvää jäsenlehteä. Asia kuitenkin hautautui lähinnä yhdistyksen silloisen pienuuden vuoksi kym-



Kultainen kirja

meneksi vuodeksi tullen uudelleen esiin vasta lokakuussa 1932 pidetyssä johtokunnan kokouksessa. Yhdistyksen taloudellinen tila ei tosin vielä silloinkaan sallinut asian toteuttamista, mutta johtokunnan piirissä siitä kuitenkin tehtiin jo periaatepäätös, mihin vuosikokouskin 1934 yhtyi.

Tammikuussa 1935 alkoivat käytännölliset toimenpiteet. Silloin johtokunta asetti jäsenlehden paria ensimmäistä numeroa suunnittelemaan toimikunnan puheenjohtajana kapteeni M A a r n i o. Toimikunta jätti vuosikokoukselle kaksi lehden laatua koskevaa ehdotusta, josta hyväksyttiin laajempi, 25—30 sivuista 1—2 kertaa vuodessa ilmestyvää lehteä edellyttävä esitys. Maa-liskuussa 1935 johtokunta ryhtyi päätöstä toteuttamaan valiten kapteeni Y V a s a m a n toimittussihteeriksi em toimikuntaan ja pyytäen siltä kuukauden kuluessa suunnitelman lehden ensimmäisen numeron sisällyksestä ja painattamisesta.

Samanaikaisesti järjestettiin lehden nimestä kilpailu, jonka voitti kapteeni O Huhtalan ehdottama *Kylkirauta*.

Määräaikana kapteeni Aarnio esitti johtokunnalle ehdotuksen lehden sisällöstä ja saapuneet painatustarjoukset. Johtokunta asetti vielä keskuudestaan toimikunnan tarkastamaan kirjoitukset. Näiden toimenpiteiden jälkeen *Kylkiraudan* ensimmäinen numero ilmestyi touku-kuussa 1935 Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapainon painamana 1.500 kappaleen painok-sena, joka jaettiin kunnan jokaiselle jäsenelle ja myös puolustusvoimain ylemmälle päälystölle rykmentin komentajia myöten.

Talvisotaan saakka lehti ilmestyi säännöllisesti kahdesti vuodessa, mutta sitten alkoi sota-aika vaikeuttaa toimitustyötä. Vuosina 1939 ja 1940 ilmestyi vain yksi numero ja seuraava vasta vuonna 1947. Sen jälkeen lehden ilmestyminen oli epäsäännöllistä — 1—3 numeroa vuodessa — vuoteen 1955 saakka, jolloin lehden kustannus-toiminta muuttui täydellisesti. Mainittuun vuoteen saakka oli nimittäin lehden kustannukset pyritty peittämään jäsenistön hankkimilla ilmoi-

tustuloilla. Kun tapa oli tuloksiltaan sängen epä-varma eikä suonut mahdollisuuksia pitkäjännit-teiseen suunnitteluun, luovuttiin siitä mainittuna vuonna ja solmittiin sen sijaan ilmoitushankin-tasopimus alan erään yrityksen kanssa. Sen jäl-keen lehti on voinut ilmestyä säännöllisesti 4—6 numeroa vuodessa.

Lehden toimituskunnan organisaatio on myös kokenut erilaisia kehitysvaiheita päätyen vasta 1950-luvun loppupuolella nykyiseen muotoonsa. Aikaisemmin lehden ilmestymisestä on huoleh-tinut hallituksen julkaisujaosto, mutta nykyään siitä vastaa hallituksen tehtävään kutsuma pää-toimittaja. Hän on myös puheenjohtajana toimi-tusneuvostossa, jonka jäsenet hallitus nimittää. Päätoimittajan apuna on kaksi toimittajaa — toisena näistä Kadettikunnan sihteeri — sekä ta-loudenhoitaja. *Kylkiraudan* nykyinen päätoimit-taja everstiluutnantti E Korpikoski on ol-lut mukana lehden toimitustyössä jo kymmenen vuoden ajan. Vuodesta 1949 alkaen lehti on painettu Oy Länsi-Savon kirjapainossa Mikkelissä. Painos on nykyisin 3 200 kpl. Vuoden 1960 lop-puun mennessä lehteä oli ilmestynyt 48 numeroa. Niistä kolme on ollut erikoisnumeroita, nim n:o 3 Haminan kadeteille omistettu, n:o 10 Talviso-dassa kaatuneiden kadettiupseerien muistonume-ro ja n:o 18 Kadettikunnan 30-vuotishistoriikki. Muiden numeroiden sisältö on koostunut Kadet-tikuntaa lähellä olevista aatteellisista ja amma-tillisista aiheista sekä järjestötoimintaan liitty-vistä asioista. Useina vuosina myös Kadettikou-lusta valmistuneet uudet upseerit ovat esittäyty-neet sen palstoilla.



Ltn Matti Varstala, kaatui 25. 6. 1944 Talissa. Nimitettiin 16. 10. 41 ensimmäisenä kadettiupseeri-na Mannerheimristin ritariiksi.

Ratsu- mestarin housut

joutuvat ankaralle koetukselle jatkuvassa kulutuksessa . . . eivätkä kadetinkaan työhousut pahasti ehdi lepäämään — paitsi silloin kun on suuret juhlat.

40-vuotisjuhlien jälkeen palataan taas päiväjärjestykseen, työhön ja työhousuihin, jotka tekee kestäviksi.

Klingendahlin tuttu diagonaali — vanhastaan suosittu housukangas.

Villayhtymä Oy

KLINGENDAHL

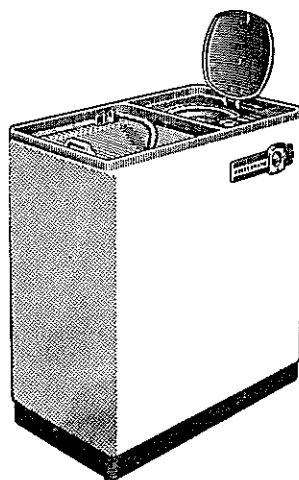
... mutta puhtaudesta on helppo huolehtia kun on **HOOVER**



Olipa kotinne ja perheenne suuri tai pieni — jokin useista Hoover-pyykinpesukonemalleista vastaa juuri Teidän vaatimuksianne. On ilo omistaa Hoover. Kauniisti muotoiltu ja tarkoituksenmukainen Hoover-pyykinpesukone pesee pyykin hellävaraisesti hohtavan puhtaaksi.

Hoover-huolto

Erikoiskoulutuksen saaneet Hoover-edustajamme suorittavat Hoover-tuotteiden huollon pätevästi ja kohtuulliseen hintaan asiakkaan kotona.



Joustavimmat osamaksuehdot

Käsiraha ja kuukausierien suuruus valittavissa lukuisista vaihtoehdoista. Pisin maksuaika 12 kuukautta (Hoovermatic 18 kk).

HOOVERMATIC

Hinta 90.000 mk,

ilman vedenkuumentajaa
85.000 mk.

Muiden mallien hinnat
34.000 mk—50.000 mk.

Pyytäkää valtuutettua Hoover-myyjää esittelemään Hoover-pyykinpesukoneita.

HOOVER Oy Helsinki



Ajatus raha-asioista

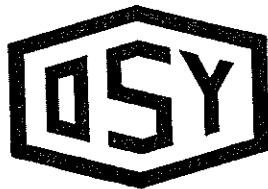
NOPEA
PALVELU
VARMA

ja niitten hoitamisesta jää taka-alalle juhlia vietettäessä. Mutta heti arkena se tulee jälleen päiväjärjestykseen. Ja niinpä kaikki sotilashenkilöt, jotka ymmärtävät reservien merkityksen ja jotka antavat arvoa nopealle ja varmalle pankkipalvelulle, astelevat taas pankkimme ovesta sisään saadakseen raha-reservinsä mahdollisimman hyvin hoidetuksi.

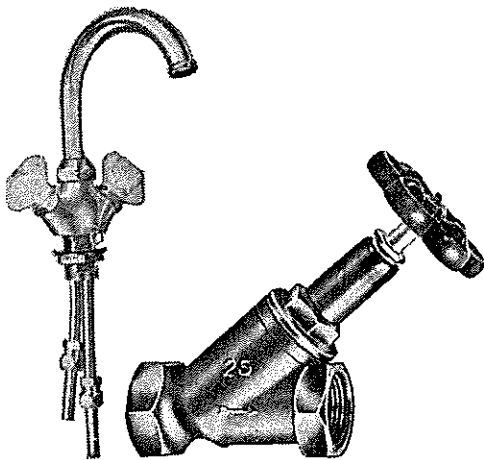
Helsingin Osakepankki

NOPEA VARMA PALVELU

ANTAKAA TÄMÄN



MERKIN
RATKAISTA...



Valitessanne saniteettiarmatuureja tai venttiilejä, Teidän on syytä silloin huomioida laatu. OSY-tuotteiden laadusta Te voitte aina olla vakuuttunut. Paraskin kuluu käytössä ja kaipaa varaosia. OSY-tuotteisiin niitä on saatavana vielä vuosienkin jälkeen. Siis OSY-tuote, varma valintanne.

LÖNNSTRÖM-YHTIÖT
AMMUS-SYTYTIN Oy

RAUMA, puhelin 11 970

Myyntikonttori: HELSINKI, Asema-aukio 2. Puhelin 13 120

Ryhti

LUO TYYLIKYYTTÄ

RYHTI-valiopaidoille on tunnus-omaista tyylikäs leikkaus, ensiluokkainen kangas ja huolellinen työ; ne ovat helpot pestä ja siliävät kuivuuksaan.

RYHTI YLLÄ KELPAA KYLLÄ

SOK -osuuskaupat
-tavaratalot



UUTTA ILOISTA EMALIA

Wärtsilän uudet kahvipannut on valmistettu korkealuokkaisesta emalista – kirkkaat iloiset värit tuovat uutta kauneutta keittiöön ja pöytään. Värit: punainen, sininen, koboltinsininen ja keltainen.

Design: Antti Nurmesniemi



WÄRTSILÄ
KONE JA SILTA



4. Yhdistelmä

Alunperin 50-henkisestä toverijoukosta Kadettikunta on neljän vuosikymmenen aikana kehittynyt järjestöksi, jonka jäsenmäärä on nykyään noin 2.700 kadettiupseeria. Sen vuosibudjetti kohoaa — yhdistyksen toimintaan kiinteästi kuuluvat säätiöt mukaanluettuna — noin 7.500.000 mk:aan. Vuoden 1960 tilinpäätöksen mukaan kunnan ja säätiöiden omaisuus oli yhteensä 26.707.883 mk.

Koko kehityksensä ajan Kadettikunta on säilynyt aatteellisena toveripiirinä. Sen jäsenistöä yhdistää toisiinsa ikäeroista ja virka-arvoista riippumaton tietoisuus yhteisestä peruskoulutuksesta isänmaan palvelukseen, kiintymys oman koulun antamiin perinteisiin kadettiaikana luodut toveruussiteet. Yhdistyksen ja sen toiminnan näkyvinä tunnuksina ovat jäsenmerkki ja jäsenlehti, joiden yläpuolelle kohoaa vielä viidennen vuosikymmenen alkaessa Kadettikunnan oma lippu. Siitä on nähtävissä myös kunnan tunnuslause "Constantem decorat honor".

III TOIMINTA

1. Toimintamuodot

Kadettikunnan perustamisen pohjimmaisena syynä oli 1. kurssin päättäjäsissä ilmaistu halu säilyttää kadettiaikaiset toveruussiteet ja yhteenkuuluvuuden tunne. Ilmeistä on, että päätökseen vaikutti voimakkaasti entisten Haminan kadettien toveruusliiton, Suomen Kadettiklubin esimerkki ja sen vuoksi yhdistys ei myöhemminkään kehittynyt kadettikursittaiseksi organisaatioksi, vaan toveripiiriksi, johon kaikki saman koulun kasvatit ovat olleet tervetulleita.

Toimintamuotoja mainitun yhteenkuuluvuuden säilyttämiseksi myös tulevaisuudessa ja uusien kurssien liittämiseksi kadettien veljeskettuun ennakoivat jo perustavassa ja sitä välittömästi seuranneissa kokouksissa kaavailut suunnitelmat yhdistyksen jäsenmerkistä ja -lehdestä sekä matrikkelistä. Näistä puitteista toiminta lajani haluan säilyttää jatkuva kosketus Kadettikouluun. Näin syntyi perusta kunnan aatteelliselle toiminnalle, joka myöhemmin on huomattavasti laajentunut alkuperäisestä kohteestaan.

Kauniin osoituksen perustamisvuosien yhteis hengestä antoi kadettitovereiden toimesta tapahtunut patsaan pystyttäminen ensimmäisenä kaatuneen kadetin, Aunuksessa vuonna 1920 surmansa saaneen O B Virtasen (3.kurssi) haudalle Tampereelle.

Yhteenkuuluvuuden tunteessa on erottamattoman osana halu auttaa vaikeuksiin joutunutta toveria. Niinpä on pidettävä täysin luonnollisena, että Kadettikunnan toimintaan on kytketty myös avustustoiminta. Sen vaikuttavimpana muotona on pyrkimys auttaa kuolleen jäse-

nen lähimpiä omaisia taloudellisella tuella välittömästi heitä kohdanneen menetyksen jälkeen.

Kadettikunta ei alkuaikoinakaan ole halunnut erottautua puolustuslaitoksen muun upseerikunnan ulkopuolelle. Sen toi julki kunnan puheenjohtaja vuosikokouksessa 1922 esittäessään käsitöksensä, jonka mukaan " ... oli itsestään selvää, että kaikkien kadettiupseerien tuli kuulua Upseeriliittoon". Tämä johti luontevasti toimintaan kaikkien niiden asioiden parissa, jotka koskevat upseeriammattia ja upseerikoulutusta. Viimemainitussa suhteessa kunta asettui alusta lähtien varauksettomasti kannattamaan yhteisen peruskoulutuksen välttämättömyyttä, mutta se on ulottanut toimintansa myös sotatieteellisen tutkimuksen tukemiseen.

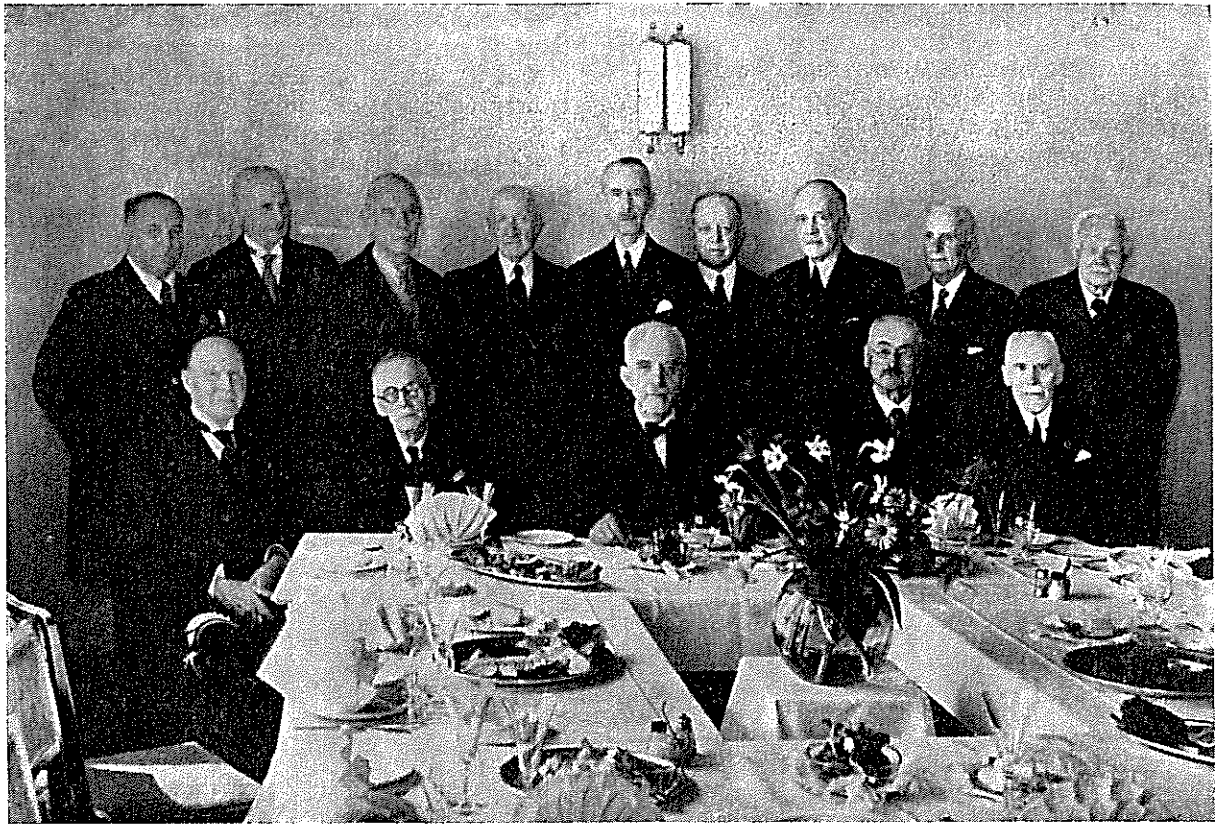
Kadettikunnan toimintamuodot ovat edellä olevan perusteella jaettavissa kahteen päälinjaan, aatteelliseen ja ammatilliseen toimintaan. Niistä on vielä aatteellisessa toiminnassa erotettavissa kolme erillistä kokonaisuutta: puhtaasti aatteellinen toiminta, julkaisutoiminta kyseisten aatteiden syventämiseksi ja kehittämiseksi sekä avustustoiminta.

2. Aatteellinen toiminta

Ne aatteet, jotka ovat olleet johtavina Kadettikunnan toiminnassa, ovat ehkä lyhyimminkin ja parhaimminkin ilmaistavissa sanoilla toveripiiri ja isänmaa. Edelliseen voidaan sisällyttää kunnan toiminta puolustuslaitoksen ja sen perinteiden piirissä, jälkimmäiseen kunnan toiminnasta puolustuslaitoksen ulkopuolelle näkyvä osa, vaikkakaan raja ei suinkaan aina ole selvä.

Koska kadettikunta perustettiin nimenomaan Kadettikoulun käyneiden upseerien yhdyssiteeksi, on luonnollista, että se on halunnut säilyttää kosketuksen kadettielämään ja tuntee jatkuvaa kiinnostusta entistä kouluaan sekä sen perinteitä, historiaa ja kehitystä kohtaan. Näihin asioihin viittasi luutnantti A Paasonen jo kunnan perustavassa kokouksessa tekemällään ehdotuksella kadettien ottamisesta "siipien suojaan".

Ensimmäistä mainittujen periaatteiden käytännöllistä toteuttamista merkitsi vänrikki I Rytkösen keväällä 1925 tekemä ehdotus kadettitoverikunnan perustamisesta Kadettikouluun. Hän laati valmiiksi sääntöehdotuksen, joka 24. 4. 1925 hyväksyttiin Kadettioppilaskunnan perustavassa kokouksessa, missä kunnan silloinen johtokunta oli melkein kokonaisuudessaan läsnä. Näin alkunsa saanut yhteistoiminta on ajoittain ollut hyvinkin läheistä, laadultaan isän ja pojan suhteeseen verrattavissa olevaa kanssakäymistä. Se on koskenut mm kysymyksiä kadettien keskeisistä kasvatustavoista, joihin ajoittain pesiytyneiden vieraiden ja kielteisten piirteiden poistamisessa kunta on tukenut koulun johdon pyrkimyksiä myös selostamalla kantansa suoraan Kadettioppilaskunnalle. Kadettikunnan hallituksella on ollutkin usein tilaisuus



Suomen Kadettiklubi toveripäivällisillä syksyllä 1950

seurata kadettien perinmemenoja, joihin liittyen se mm vuonna 1946 Merisotakoulun silloisen johtajan pyynnöstä laati ehdotuksen Kadettilupauksen sanamuodoksi.

Tapa järjestää Kadettikoulusta valmistuneille upseereille vastaanottotilaisuus ja Kadettikunnan merkkien jako on peräisin vuodelta 1930. Aluksi se tapahtui Katajanokan Upseerikerholalla, mutta vuodesta 1933 alkaen pääasiassa kadettikouluilla. Siihen on liittynyt myös vuodesta 1932 alkaen uusien upseereiden vastaanotto joukko-osastoissa, minkä piirit ovat puolestaan järjestäneet ja suorittaneet paikallisten olojen mukaan niiden ohjeiden perusteella, jotka kunnan johtokunta laati mainittuna vuonna.

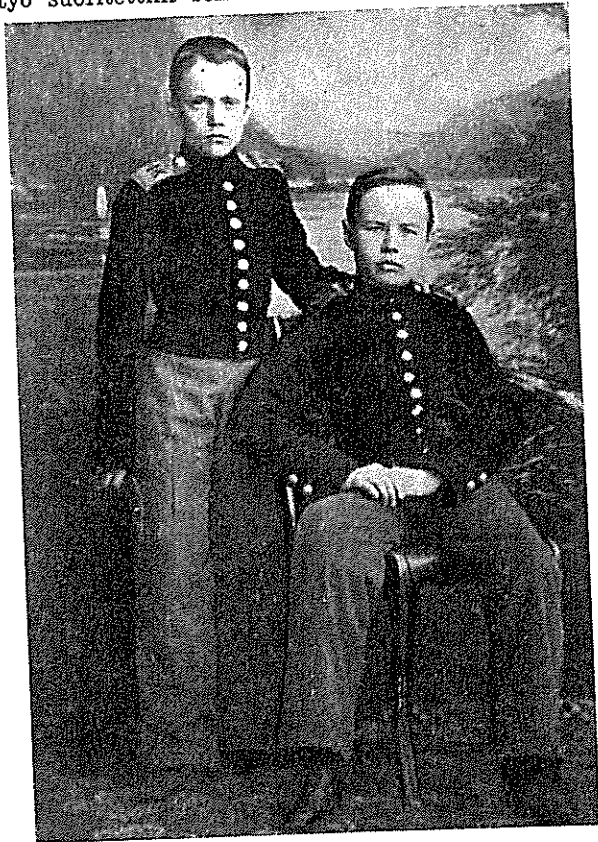
Kadettikunta on myös osallistunut Kadettikoululla olevan kaatuneiden kadettiupseerien muistotaulun aikaansaamiseen lahjoittamalla kyseiseen tarkoitukseen vuonna 1944 koulun 25-vuotispäivänä 10.000 mk. Ratsumestari evp Leo Franckin aloitteesta hankittiin vuosina 1949–1951 Kadetti-, Merisota- ja Lentosotakoululle haarniskan rintakilvet päivyystysvirkamerkeiksi. Seuraavina vuosina rintakilpi-aate levisi myös kaikkiin joukko-osastoihin. Kadettikunnan vietäessä 30-vuotisjuhlaansa tehtiin päätös kunnan stipendien jakamisesta jokaisella kadettikurssilla ja päätettiin myös lahjoittaa Kadettikoululle uusi lippu entisen, Kadettiklubin aikoinaan lahjoittaman, mutta jo kuluneen lipun tilalle. Vuonna 1955 avustettiin kadettikouluja ni-

den perustaessa plaketin annettavaksi koulujen hyväksi toimineille yksityisille tai yhteisöille.

Edellä luetellut toiminnat ovat osoituksia siitä mielenkiinnosta, mitä Kadettikunta tuntee jäsentensä yhteistä koulua kohtaan. Se on halunnut säilyttää tulevienkin polvien muistossa myös ne rakennukset, joissa Kadettikoulu on toiminut. Tässä tarkoituksessa kiinnitettiin kunnan 30-vuotisjuhlien yhteydessä 1951 entisiin koulurakennuksiin sekä Haminassa että Helsingissä kilvet, joissa on teksti "Kadettikoulu toimi tässä talossa" sekä kaksi vuosilukua osoittamassa toiminta-aikaa. Nämä kilvet uusittiin vuonna 1957. Uudet kilvet ovat pakotettua kuparia ja niissä on kuvattuna Kyllikiraudan otsikkolehden tuttu kolmen eri aikakauden kadetin veljesketju. Myös kadettien monivuotisen leirialueen, Pääskylahden portissa on paikan merkityksestä kerrota muistolaatta. Se on kiinnitetty Savonlinnan piiriin toimesta 25. 10. 1958.

Kadettikunnan mielenkiinto kadettikouluihin ei kuitenkaan ole rajoittunut vain maamme itsenäisyyden aikaan, vaan se on ulottunut Haminan ja Haapaniemen muistoihin saakka. Vuodesta 1926 lähtien on pidetty yllä yhteyttä kunnan vanhempaan veljesjärjestykseen, Haminan kadettien Kadettiklubiin. Toistuneet molemminpuoliset vierailut sekä Helsingissä että eri kadettiipiirien alueella ovat jättäneet kaikille läsnäolleille miellyttäviä muistoja. Haminan kadeteista erityisesti majuri P G Sommarin olemus on tuttu lähes jokaiselle nykypolven kadettiupseerille.

Haapaniemen kadettikoulun muiston vaaliminen on ollut erityisesti Savonlinnan kadettiopiston toiminnan kohteena. Sen tarmokas puheenjohtaja majuri M Juntto sai laajalti Savon maakuntaa mukaan siihen muistojuhlaan, joka syyskesällä 1950 vietettiin Rantasalmen Haapaniemessä ja jossa yhteydessä paljastettiin koulun historiallisten muistojen paikalle osoittava, Kadettikunnan pystyttämä tienviitta. Tilaisuutta varten oli kunnan toimesta kunnostettu alueineen myös koulun muistomerkki, jonka Kadettiklubi oli vuonna 1931 pystyttänyt. Kunnostamistyö suoritettiin sen ehdotuksen mukaan, jonka



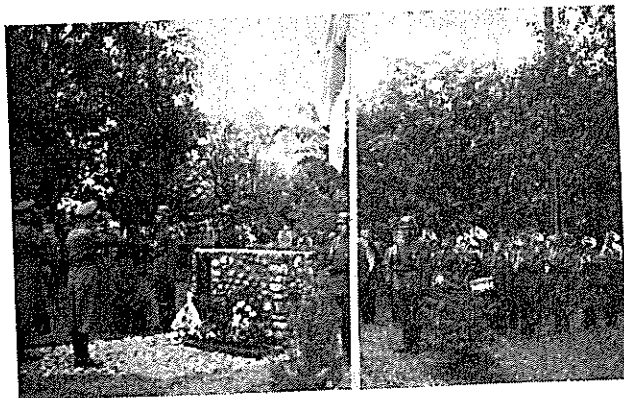
Haminan kadetteja 1860-luvulta
vas V A Krogerus
oik M T Fabritius

Kadettikunnan edellisenä vuonna järjestämän Haapaniemi-kilpailun voittaja, kapteeni R Savola oli tehnyt. — Tähän Savon maakunnallisten juhlien sarjaan kuuluivat myös ne kesällä 1952 järjestetyt tilaisuudet, joissa paljastettiin majuri V Nokon suunnittelema Haapaniemen kadettikoulun pitkäaikaisen ja taitavan johtajan everstiluutnantti Samuel Möllerin muistomerkki Joroisten hautausmaalla ja kiinnitettiin muistolaatta Ristiinan emäntäkoulun seinään, missä kadettikoulujemme edeltäjä, Brahelinnan sotakoulu aloitti toimintansa vuonna 1779. Erityistä juhlavuutta näille tilaisuuksille antoi Kadettikunnan kunniajäsenen, tykistökenraali V P Nenosen, entisen Haminan kadetin läsnäolo.



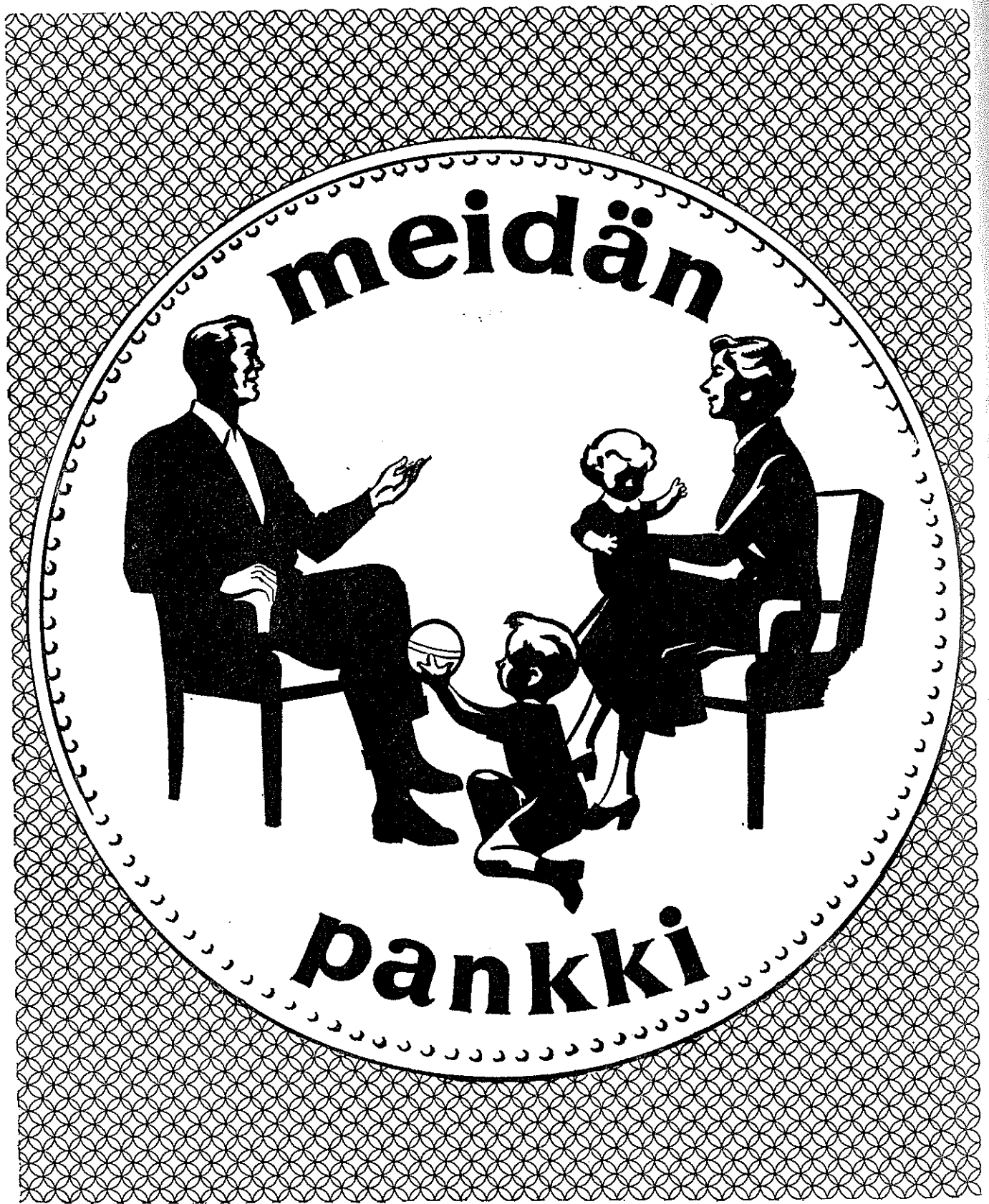
Savonlinnan kadettiopiston piiritöimikunta Haapaniemen kadettikoulun muistomerkillä 6. 7. 1949.

Kadettikunnan toiminnan tärkeimpiä kohteita on luonnollisesti ollut sen jäsenten oma koulu ja tämän historia, mutta siitä huolimatta kunta ei ole unohtanut muitakaan upseeriryhmiä. Ilmauksena siitä kiitollisuudesta ja kunnioituksesta, jota kadettiupseeristo tuntee jääkäreitä ja heidän työtään kohtaan, oli se kunnan aloite, joka vuonna 1935 kirjelmänä Tasavallan Presidentille johti Polkupyöräpataljoonien nimen muuttamiseen jääkäripataljoonaksi. Mainittakoon lisäksi, että vuonna 1938 kunta teki rahalahjoituksen jääkäri-inalideille jääkärien Suomeen tulon 20-vuotispäivän johdosta ja että sen edustajia oli mukana Lockstedtissa jääkäripataljoonissaan paljastustilaisuudessa 31. 5. 1939 samoin kuin jääkärien Suomeen tulon 40-vuotisjuhlissa Vaasassa 25. 8. 1958. — Samanlainen lahjoitus kuin jääkäri-inalideille tehtiin myös Vapausodan Invaliidiliitolle vuonna 1938 ja Heimosoturi-inalideille vuotta myöhemmin. Viimemainittuun liittyi myös Kadettikunnan osallistuminen Aunuksessa kaatuneiden, Salmassa sijaitsevan sankaripatsaan kunnostamiseen, johon vuonna 1939 oli ryhdytty eri taholta tulleesta aloitteesta.



Kadettikunnan edustajat ev A Ehrnrooth ja maj I Tuori laskemassa kunnan seppelettä Samuel Möllerin muistomerkille 30. 8. 1952 Joroisissa.

YHDYSPANKKI



johon jo isoisä luotti

Niistä huomattavista patsashankkeista, joissa Kadettikunta on ollut mukana joko piiriensä kautta tai kokonaisuutena, on mainittava Suomen Marsalkan patsas Tampereen lähistöllä sekä hänen ratsastajapatsaansa, jonka pystyttämistä ajatuksen toteuttaneen valtuuskunnan perustajiin Kadettikuntakin kuuluu. Kaatuneiden upseerien muistopatsastoimikunnassa kunta myös oli edustettuna ja patsaan paljastustilaisuudessa Haminassa 8. 9. 1957 oli mukana dustaja jokaiselta kadettikurssilta. Nykyisin kunta on mukana mm P E Svinhufvudin Muistosäätiössä.

Kadettikunnan aatteellisen toiminnan toinen päälinja, jota edellä luonnehdittiin käsitteellä isänmaanrakkaus, on antanut kunnalle tilaisuutta laajaan, kautta maan ulottuneeseen ulospäin näkyvään toimintaan. Se on keskittynyt isänmaanrakkauden erään ilmenemismuodon — maanpuolustushengen — vaalimiseen ja syventämiseen. Koska se taasen liittyy erottamattomasti kotiseudun ja sen historian tuntemiseen, on toiminnalle koetettu löytää muoto, johon paikkakunnan koko väestö olisi saatavissa mukaan. Tässä mielessä tuli 1950-luvun alussa majuri M Junton aloitteesta toimintamuodoksi vanhojen soturihautojen kunnostaminen.

Aloite osoittautui sangan onnistuneeksi, sillä kaikkien upseeri- ja aliupseerijärjestöjen lisäksi toimintaan saatiin mukaan mm nuorisoseurat, kotiseutuyhdistykset, kunta, seurakunta ja monet muut siviilijärjestöt lähes jokaisen kadetti-piirin alueella. Niistä tuloksista, joita tässä toiminnassa saavutettiin, mainittakoon vain jo edellä puheena olleen Samuel Möllerin muistomerkkin lisäksi J Z Dunckerin muistokivi Ristinassa, muistomerkit Rantasalmen Porilaisten kankaalle, Alatornion Laivajärvelle ja Vojakkalan Elsanvainioon. Mikkelin piirin alueen vanhojen soturihautojen vainajista keräsi majuri N Halla-Seppälä runsaasti henkilö- ja elämäkertatietoja, jotka hän toi julki eräässä paikallisten yhdistysten ilanvietossa pitämässään esitelmässä. Se herätti niin laajaa huomiota, että Mikkelin kaupunginhallitus lunasti sen arkistonsa.

Vanhojen soturihautojen kunnostamistyö oli eri piirien alueilla saatettu loppuun Suomen Sodan 1808—1809 kesällä 1959 vietettyihin 150-vuotismuistojuhlisiin mennessä, jotka siten muodostivat kauniin päätöksen tälle toimintamuodolle. Kyseisiin muistoihin liittyvänä vaikkakin jo aikaisemmin toteutettuna on vielä mainittava muistolaatan kiinnittäminen Klerckerin päämajarakennukseen Hämeenlinnassa. Se suoritettiin 19. 7. 1952, Helsingin Olympialaisten avajaispäivänä. Kadettikunta toveripiirinä on jo vakiintunut käsite, jonka säilyvyydestä ovat osoituksena piireittäin vietettävät kunnan vuosijuhlat ja kurssittain toimeenpantavat kurssien vuosijuhlat. Kerran toisensa jälkeen niissä ovat mukana myös jo eroon vakinaisesta palveluksesta siirtyneet kadettitoverit uudistamassa vuosia, jopa

vuosikymmeniä sitten solmittua veljeyttä. Kadettikunnan toiminta maanpuolustushengen hyväksi on johtanut sen entistä enemmän etsimään kosketusta myös oman ammattikunnan ulkopuolelta. Täten kunnan aikaisempi tavoite, yhtenäisen ja eheän upseeriston luominen puolustusvoimille on saavutettuna laajentunut pyrkimykseen eheän ja yksimielisen kansan luomiseksi. Niin kuin edellisen tavoitteen saavuttamisen vertauskuvana voidaan pitää Jääkäriliiton, Reserviupseeriliiton, Upseeriliiton ja Kadettikunnan yhteistä yhdistystä, Suomen Marsalkan Maja ry:tä, joka vuonna 1957 pelasti Rukajärvellä rakennetun ja sieltä Lopen Punellajärven rannalle siirretyn Marsalkan metsästysmajan rappeutumiselta, niin voidaan jälkimmäisen tavoitteen vertauskuvaksi asettaa voimakkaan maanpuolustushengen luominen koko kansan keskuuteen, jotta kansakunta selviytyisi kohtalonsa kovistakin ajoista.

3. Julkaisutoiminta

a. Alkuvaiheet

Koska Kadettikunnan perustaminen pohjautui lähinnä pyrkimykseen säilyttää opiskeluaikana syntyneet yhteenkuuluvuuden tunne ja toveruussiteet, oli sangan luonnollista, että jo perustavassa kokouksessa päätettiin ryhtyä pitämään jäsenistöä nimiluetteloa, mihin liitettäisiin kunkin kadettialkainen valokuva ja tiedot myöhemmistä elämänvaiheista. Täysin perustellusti voidaan olettaa tämän päätöksen jo ennakoineen jäsenmatrikkelin toimittamista, vaikkakin sen ilmestymiseen kului vielä runsaasti aikaa. Kokemusten hankkiminen julkaisutoiminnan alalta aloitettiin kuitenkin välittömästi vuosikertomuksien painattamisella, mitä jatkettiin aina siihen asti, jolloin Kykikirauta alkoi ilmestyä eli vuoteen 1935 saakka. Sen jälkeen on vuosikertomukset julkaistu mainitussa jäsenlehdessä toimintavuoteen 1957, mistä lähtien on tyydytty niiden jakamiseen monistettuina piireille.

b. 15-vuotisjuhla julkaisu

Vuosikokouksessa 1928 päätettiin seuraavaksi vuodeksi osuvaa Kadettikoulun 10-vuotisjuhlaa viettää myös Kadettikunnan 10-vuotisjuhlanä, koska katsottiin jäsenistön toveruussiteiden saaneen alkunsa ensimmäisen kadettikurssin koulun tullessa. Merkkipäivän kunniaksi päätettiin valmistaa juhla julkaisu, johon sisältyisi matrikkeli Kadettikoulun opettajista sekä sen entisistä ja silloisista oppilaista.

Juhla julkaisun valmistamiseen jäänyt vuoden toimitusaika osoittautui kuitenkin erinäisten työesteiden takia liian lyhyeksi huolimatta sihteerin suorittamista matrikkeliosan valmistelutöistä kuten valokuvien hankkimisesta, henkilötietojen täydentämisestä yms. Sen vuoksi päätettiin eri vaiheiden jälkeen lykätä suunnitelman toteuttamista viidellä vuodella, ts Kadettikoulun

15-vuotisjuhlan yhteyteen vuoteen 1934. Matrikkeliosan valmistelutöitä jatkettiin kuitenkin siten, että pyydettiin Yleisesikunnan henkilötoimistossa palvelevia kadettiupseereita suorittamaan vähäisestä vuosipalkkiosta valokuvien ja henkilötietojen keräämistä.

Juhlajulkaisun ilmestyminen oli kuitenkin jälleen vähällä myöhästyä, sillä tehtävään aluksi valittu toimikunta ei saanut työtään päätökseen. Joulukuussa 1933 johtokunta kääntyi sen vuoksi kapteeni R Palmrothin puoleen pyytäen häntä julkaisun tekstiosan sekä kapteeni Y-S Hämeen-Anttilaa ja T Bläsaria (Peitsara) sen matrikkeliosan toimittajiksi. Kahdessa viikossa toimittajat saivat valmiiksi käsikirjoituksen, jonka johtokunta tarkasti ja osittain laajensi antaen sen painatus-työn sitten K F Puromiehen kirjapainon huoleksi. Tammikuun lopussa kirjapaino luovutti valmiin teoksen 1.500 kappaleen painoksena Kadettikunnan käytettäväksi.

Aloitteen esittämisestä kuuden vuoden kuluttua täten syntynyt teos oli vuosikertomuksia lukuunottamatta Kadettikunnan ensimmäinen julkisuuteen saatettu kirjallinen tuote. Sen nimenä oli "Kadettikunta — Kadettikaren 1919—1934" ja alaotsakkeena "Kadettikunnan muisto-julkaisu Kadettikoulun ja -kunnan 15-vuotisjuhlaan 28. 1. 1934". Valokuvineen se käsitti 25 tekstisivua sekä lisäksi 15 sivun mittaisen luettelon Kadetti- ja Merisotakouluista valmistuneista upseereista. Sen kirjoituksista mainittakoon kenraali Ignatiuksen "Mietteitä Suomen Kadettikoulun 15-vuotisjuhlan johdosta", historiikki kunnan toiminnasta ja kehityksestä vuosina 1919—34, luutnantti Palmrothin "Kadettien perinnettä" ja "Pääskylahden muisto" sekä pari hänen Reino Hirviseppä-nimellä kirjoittamaansa runoa.

c. Jäsenmatrikkeli

Alkuperäiseen juhla-julkaisusuunnitelmaan oli liittynyt ajatus täydellisen jäsenmatrikelin painattamisesta, mutta ajan puutteessa se oli jouduttu korvaamaan em. nimiluettelolla siirtäen matrikelisuunnitelman toteuttaminen Kadettikoulun 25-vuotisjuhlaan. Kun se kuitenkin osui jatkosodan päiviin, oli suunnitelmasta silloinkin luovuttava. Kun olot sodan päätyttyä jälleen vakiintuivat, päätettiin vuosikokouksessa 1947 valmistuttaa matrikkeli koulun 30-vuotisjuhlaan 28. 1. 1949 mennessä. Sitä varten laadittiin hallitus vuonna 1947 keväällä kyselykaavakkeet henkilötietojen täydentämisestä ja tarkistamista varten lähettäen ne jäsenille. Kaavakkeita palautettiin kuitenkin odotettua paljon leväperäisemmin ja kun työn hoitaminen oman viran ohella osoittautui ylivoimaiseksi, hallitus päätti kokouksessaan joulukuussa 1947 pyytää puolustusvoimain komentajaa, jalkaväenkenraali Aarne Sihvoa komentamaan yhden upseerin pelkäämään matrikelitöitä varten. Hänen myötämieli-

sen suhtautumisensa ansiosta saatiin Pääesikunnan komento-osaston kapteeni K-E Aspara käytettäväksi ja niin voitiin työhön ryhtyä sen suunnitellussa laajuudessa ja yrittää saattaa se loppuun Kadettikunnan 30-vuotisjuhlaan 28. 1. 1951 mennessä. Työtä valvomaan ja ohjaamaan asetettiin keväällä 1950 julkaisujaosto, jonka puheenjohtajana oli eversti O Huhtala ja työ organisoitiin siten, että kultakin kurssilta valittiin yksi tai useampia yhdysupseereja kokoamaan omaa kurssiaan koskevat tiedot. Jäsenille lähetettiin lisäkysely ja kukin sai vielä oikovedoksen luettavakseen. Tiedot saatettiin yhdenmukaiseen paino- ja kiellasuun tarkistuskunnassa. Sen muodosti eversti Huhtalan johdolla yhdeksän upseeria. Mutta vaikka tarkistuskunta olikin pysynyt aikataulussaan, matrikelin ilmestyminen siirtyi painatusteknillisistä syistä syksyyn 1951. Painoksen suuruus oli 1.800 kpl ja kokonaiskustannukset noin 2.5 miljoonaa markkaa. Painatus-työn suoritti Kirjapaino Polytypos Turussa. Matrikelin ensimmäinen kappale luovutettiin presidentti J K Paasikivelle.

Vaikuttavin ansio siihen, että kunnan suuryö, yli 3.000 upseerin henkilötiedot käsittävä, 608-sivuinen "Kadettikunta. Jäsenet 1921—1950" saatiin julkisuuteen, lankeaa toimituskunnan tarmokkaalle johtajalle, eversti Olavi Huhtalalle, joka aikaansa ja voimiaan säästämättä urasti sen hyväksi.

d. Matrikelin täydennysosa

Matrikelin toimituskunnan johtajalla oli jo hänen kunnan sihteerinä ollessaan hankittu kokemus siitä, miten vaivalloista oli henkilötietojen saaminen jäsenistöstä yleensäkin saati sitten silloin, kun se koski kolmenkymmenen vuoden aikaa. Jotta näiltä vaikeuksilta välttyttäisiin vastaisuudessa, hän ehdotti, että painettaisiin täydennysosa aina viiden vuoden välein siksi, kunnes aikanaan julkaistaisiin uusi, täydellinen matrikkeli. Täydennysosaan tulisivat tiedot ja valokuvat 5-vuotiskauden aikana valmistuneista uusista kadettiupseereista, merkinnät kuolleista sekä jäsenten ilmoittamat lisäykset elämäkerätietoihin. Vuosikokous 1955 hyväksyi ehdotuksen periaateratkaisuna ja päätti, että ensimmäinen täydennysosa julkaistaan 1956.

Hallitus antoi matrikelin täydennysosan julkaisemisen tehtäväksi julkaisujaostolle, jonka puheenjohtajana vuoden 1955 aikana toimi everstiluutnantti E Larinen. Julkaisujaosto kutsui täydennysosan toimittajaksi jälleen kapteeni K-E Asparan, suunnitteli yhdessä hänen kanssaan valmistavat toimitustyöt ja lähetti joulukuussa 1955 kyselykaavakkeet kurssien yhteysupseerien kautta jäsenistölle.

Seuraavana vuonna julkaisujaoston tehtävistä erotettiin matrikelin toimitustyö ja perustettiin sitä varten erillinen matrikelijaosto puheenjohtajana majuri Ahti Haapaniemi. Jaos-

ton johdolla täydennettiin ja yhdenmukaistettiin palautetut kaavakkeet, hankittiin puuttuvia tietoja ja valmistettiin ne painatuskuntoon. Keväällä 1957 saatiin käsikirjoitus valmiiksi ja luovutettiin painettavaksi Oy Länsi-Savon Kirjapainolle, missä työ valmistui vielä kesän kuluessa.

Matrikelin täydennysosa, viralliselta nimeltään "Kadettikunta. Jäsenet 1921—1955" sisältää tiedot 3.412 kadettiupseerista sekä 678 valokuvaa ja on 338 sivun laajuinen. Sen painos oli 2.000 kpl ja toimituskustannuksia, jotka olivat noin 1,7 miljoonaa markkaa, avusti Kenraali Hannes Ignatiuksen Kadettisäätiö 400.000 markalla.

Uutta matrikkeliä tai täydennysosaa ei toislaiseksi ole työn suuruuden vuoksi uskallettu ryhtyä suunnittelemaan, mutta aikaisemmin on ollut puhetta täysin uusitun matrikelin valmistamisesta Kadettikunnan 50-vuotispäiväksi.

e. Muut julkaisuasiat

Lukuunottamatta yhdistystoimintaan normaalisesti kuuluvia erilaisia painatustöitä ei Kadettikunnan kustannuksella ole edellä mainittujen lisäksi toistaiseksi muuta julkaistu. Se on kuitenkin ollut aloitteentekijänä tai muuten mukana eräissä muissa jo valmistuneissa tai suunnitteilla olevissa julkaisuasioissa, joista mainittakoon sotilaskaskukokoelma, maanpuolustuslehti ja suomalaisen upseerikoulutuksen historia.

Sotilasaiheisten kaskujen ja juttujen keräämistä ja tallettamista ehdotti Kadettikunnalle vuonna 1950 everstilutnantti evp Martti Santavuori. Kun kunnalla silloin oli matrikkeli työnsä menellä, ei se uskaltanut ottaa toista suurtyötä tehtäväkseen vaan ehdotti, että aloitteentekijä itse hoitaisi keräys- ja mahdollisen painatustyön kunnan asettaessa piiriorganisaationsa hänen käytettäväkseen. Kolmen vuoden työn tuloksena "Tähti, ruusu ja leijona" tulikin julkisuuteen marraskuussa 1954 everstilutnantti

Santavuoren johtaessa keräystyön ja aineiston muokkaamisen painoasuun. Teoksen kustansi Pellervo-Seura.

Kadettikunnan hallituksen piirissä tuli 1950-luvun puolivälissä esiin ajatus suurelle yleisölle soveltuvan maanpuolustusaiheisen kuvalehden aikaansaamisesta. Asian toteuttaminen katsottiin kuitenkin niin suuritöiseksi ja kustannuksia vaativaksi, että siihen eivät yhden yhdistyksen voimat riittäisi ja siksi se esitettiin 4. 6. 1955 pidetyssä Upseeriyhdistysten Yhteyselimen kokouksessa.

Yhteyselin, joka vuodesta 1950 lähtien on toiminut Jääkäriiliiton, Reserviupseeriliiton, Upseeriliiton ja Kadettikunnan yhteistyötä koordinoivana elimenä, kutsui eräitä henkilöitä toimikunnaksi asiaa edelleen hoitamaan, mutta kun se ei tuottanut tulosta, valtuutti yhteyselin Kadettikunnan silloisen puheenjohtajan eversti V Vähätuvan käymään asiasta neuvotteluja tarvittaessa yhdessä muiden elimissä edustettuna olevien upseerijärjestöjen puheenjohtajien kanssa. Neuvottelut eri kustannusyhtiöissä eivät kuitenkaan näyttäneet johtavan tulokseen yhtiöiden konekapasiteetin tai julkaisemiseen liittyneen taloudellisen riskin asettamisen esteiden tai muiden syiden takia. Tämän vuoksi perustettiin jo välillä kirjoituskeskus, joka hankki maanpuolustusaiheisia kirjoituksia ja jakoi niitä päiväymläajalevikkisille lehdille. Suunniteltiinpa erääseen aikaan Kylkiraudankin laajentamista ja muuttamista yleiseksi aikakausjulkaisuksi.

Vuoden 1957 kesällä maanpuolustuslehden perustamiskysymys sai kuitenkin — vieläpä yllättävän nopeasti — myönteisen ratkaisun. Kolme maanpuolustusasialle myötämielistä säätiötä — Urlus Säätiö, Suomalaisen Yhteiskunnan Tuki ja Maanpuolustuksen Kannatussäätiö — perusti silloin Maanpuolustuslehden Kustannus Oy:n ja otti vastatakseen lehden julkaisemisen taloudellisesta puolesta. Saman vuoden syksyllä ilmestyi lehden, joka sai nimekseen Peitsi, kolme näy-

TOIMITAMME KAIKKIA BETONITUOTTEITA

nopeasti ja edullisesti



TUTKITTUA,
LUOTETTAVAA
TUOTANTOA

ovat tunnetusti erittäin korkealaatuisia ja kysytyjä Pohjois-Suomessa. Laaduntarkastuskirjan HYVÄKSYTTY-leimat ovat todistuksina luotettavista ja kestävästä tuotteista.

Rajaville oy
BETONITUOTETEHDAS
OULU — Puh. 33991 vaihde

PELTIRASIA

SYNTYI JO
NAPOLEONIN AIKAAN



... ja on jatkanut voittokulkuaan 150 vuotta. Armeija marssii yhäkin vatsallaan, mutta säilykkeet ovat valanneet myös rauhanajan ruokatalouden. Peltiin pakatut monipuoliset herkut ovat nyt jokaisen ulottuvilla. Päivittäin avataan maailmassa miljoonia peltirasioita.

PELTIRASIA ON MAINIO ASIA

G.W. SOHLBERG Ab

HELSINKI — HERTTONIEMI — TURKU

tenumeroa ja vuodesta 1958 alkaen se on ilmentynyt kuukausijulkaisuna löytäen — toivottavasti — tiensä myös jokaisen kadettupseerin kotiin.

Nykyisin on Upseeriyhdistysten Yhteyselimen hoidettavana jälleen laaja julkaisutoiminnallinen aloite, suomalaisen upseerikoulutuksen historian kirjoittaminen. Työstä on neuvoteltu jo pari vuotta sitten eräiden Helsingin yliopiston historiantutkijoiden kanssa ja pääpiirteinen sisällyslueitelokin tätä noin 600-sivuisiksi suunniteltua teosta varten on valmiina. Vielä ei kuitenkaan ole löydetty myönteistä ratkaisua kustannuskysymyksen suhteen, mikä muodostaa noin 5 miljoonan markan suuruusluokkaa olevan esteen aloitteen toteuttamiselle.

Kadettikunnan muuhun julkaisutoimintaan kuuluu myös Mikkelin piirin toimittama lehtinen "Porrassalmi", jossa selostetaan Savon Prikaatin taistelua kesäkuussa 1789 kaupungin läheisyydessä sijaitsevalla, nykyisin matkailijoiden suosiolla luonnonkauniilla harjulla.

Oman lukunsa ansaitisivat Kadettikunnan jäsenten yksityishenkilönä julkisuuteen saattamat erilaiset teokset. Aiheen laajuuden vuoksi ei niitä kuitenkaan voida sisällyttää tämän historiikin puitteisiin. Todettakoon vain, että niiden joukossa on mm laulunäytelmä, runo- ja kaunokirjallisia teoksia, nuoriso- ja historiallisia romaaneja, sotahistoriallisia ja sotatieteellisiä tutkimuksia sekä eri alojen oppi-, käsi- ja väitöskirjoja.

4. Avustustoiminta

a. Alkuvaiheet

Toveriyhdistyksen olemukseen luontaisena kuuluvan, puutteenalaissa asemassa tai muissa vaikeuksissa olevien jäsenten avustamisen voidaan katsoa tulleen Kadettikunnan ohjelmaan vuosikokouksessa 1926. Silloin nimittäin jäsenmaksun suuruudesta päätettäessä lausuttiin toivomus, että siihen saakka vain tarvittaessa koottu jäsenmaksu alettaisiin periä vuosittain, jotta siten kertyvistä varoista voitaisiin vastaisuudessa myöntää lainoja opiskelua, sairauskustannuksia ym avustuksia varten.

Ilmeisesti samoihin aikoihin oli varuskunnissa alettu perustaa lainarahastoja, mistä osoituksena on kunnan arkistossa säilynyt Kuopion alaosaston asiaa koskeva ilmoitus. Lopullisen virikkeen koko Kadettikuntaa koskevan avustustoiminnan aloittamiselle antoi kuitenkin vuonna 1930 Hämeenlinnan piirin ehdotus avustuksen myöntämisestä kunnan varoista erään vastikään kuolleen jäsenupseerin leskelle ja kahdelle lapselle, jotka joutuivat taloudellisesti hyvin vaikeaan asemaan. Saman vuoden helmikuussa johtokunta kääntyikin kaikkien piirien puoleen, jotta kultakin jäseneltä kerättäisiin avustukseksi 10 mk laskien täten saavansa kokoon 5.000 mk. Keittänyt tuotti kuitenkin vain 2.730 mk, mistä huolimatta johtokunta luovutti leskelle suunnitellun 5.000 mk:n avustuksen.

b. Kadettikunnan Jäsen- ja Keskinäinen Avustusraho

Edellä kerrottu tapaus aiheutti sen, että johtokunta asetti vielä helmikuussa 1930 toimikunnan — jäseninä kapteenit E Kuusela ja V Savonen — laatimaan suunnitelmaa Kadettikunnan hautausapukassan perustamiseksi. Toimikunnan työn pohjalta johtokunta esitti asian vuosikokouksessa 1931, jossa yksimielisesti päätettiin perustaa Kadettikunnan Jäsenten Keskinäinen Avustusraho ja hyväksyttiin sille säännöt, joiden mukaan rahaston tarkoituksena oli "...avustaa rahaston jäsentä tai rahaston jäsenen kuoltua hänen perillistään, jos rahaston jäsen tai hänen perillensä on joutunut taloudelliseen ahdinkoon".

Perustetun rahaston jäseneksi katsottiin jokainen Kadettikunnan varsinainen jäsen, joka maksaa rahaston liittymis- ja vuosimaksun. Perustamisvuoden loppuun mennessä sen oli tehnyt noin 58 % kunnan jäsenistä.

Kadettikunnan vuosikokouksessa 1932 muutettiin rahaston sääntöjä johtokunnan ehdotuksesta niin, että rahaston päätarkoitukseksi tuli määräsuuruisen, kertakaikkisen hautausavustuksen maksaminen heti jokaisen kuolemantapauksen jälkeen jäsenen perilliselle tai vainajan hautauksesta huolehtineelle. Yksityiskohtaiset määräykset rahaston käytöstä päätettiin vahvistaa myöhemmin johtosäännössä, jota laatimaan johtokunta asetti toimikunnan puheenjohtajana kapteeni E Kuusela. Toimikunta totesi työnsä yhteydessä jo aikaisemminkin esillä olleen ryhmähenkivakuutuksen suunniteltua hautausapurahastoa edullisemmaksi. Siitä syystä päätettiin vuosikokouksessa 1933 lakkauttaa Avustusraho ja siirtyä ryhmähenkivakuutukseen.

Avustusrahaston lakkauttamisen yhteydessä siirrettiin sen varat vararahastoksi, josta seuraavina vuosina maksettiin vielä muutamia avustuksia elossa oleville, vaikeuksiin joutuneille jäsenille ja sellaisten jäsenten omaisille, joilla ei ollut tilaisuutta liittyä ryhmähenkivakuutukseen.

Vuosikokouksessa 1937 päätettiin jakaa vararahaston jäljellä olevat varat ryhmähenkivakuutuksen ja perustettavaksi suunnitellun Sotamarsalkka Mannerheimin Rahaston kesken. Silloinen sihteeri ei kuitenkaan noudattanut aivan täsmällisesti vuosikokouksen päätöstä, vaan jätti vararahastoon pienen summan. Täten Kadettikunnan Jäsenten Keskinäinen Avustusraho säilyi edelleenkin toiminnassa ja siihen liitettiin mm myös se lahjoitus, jonka kenraali K R Walden 60-vuotispäivänään 1. 12. 1938 antoi Kadettikunnalle välittömässä avustustoiminnassa käytettäväksi. Näin rahasto saattoi avustaa mm erään Talvisodassa kaatuneen kadetin omaisia samoin kuin Espanjassa Katalonian rintamalla kaatuneen vänrikin omaisia, joille ryhmähenkivakuutuksen myöntänyt vakuutuslaitos ei ollut velvollinen vakuutussummaa suorittamaan.

Vuonna 1944 alettiin Avustusrahastoa voimakkaasti kartuttaa, sillä vuosikokouksessa päätettiin ryhtyä keräämään varoja kaatuneitten jäsenten omaisten avustamiseksi siten, että kukin jäsen suorittaa sitä varten vuoden 1944 aikana 12 päivärahaansa eli kuukautta kohti yhden päivärahan. Sotatilan ja sen jälkeisten poikkeuksellisten olojen vuoksi keräys kuitenkin kesti useita vuosia päättyen vasta vuonna 1949, jolloin päiväraha-keräys oli tuottanut yhteensä 746.760 mk. Samaan aikaan saatiin siihen muitakin lahjoituksia, mm Helsingin kadetti- ja piiriltä sen 26. 10. 1946 järjestämän juhlan voittovaroina 100.000 mk sekä myöhemmin Upseeriliiton lahjoituksena Kadettikunnan 30-vuotispäivänä 200.000 mk.

Kun Kadettikunnan Jäsenten Keskinäinen Avustusrahasto 31. 12. 1951 avustustoiminnan uudelleenorganisoinnin yhteydessä lopullisesti lakkautettiin, oli siitä annettu kunnan jäsenille ja heidän omaisilleen erilaisia avustuksia yhteensä 837.160 mk, mistä pääosa — lähes 800.000 mk — oli jaettu 1940-luvun loppupuolen taloudellisesti erittäin vaikeina aikoina.

c. Ryhmähenkivakuutus

Vuosikokouksessa 1933 tehdyn edellä mainitun Avustusrahaston lakkauttamista koskevan päätöksen syynä oli ollut pyrkimys saattaa kuolemantapausten vuoksi suoritettava avustustoiminta vankalle pohjalle. Hautausapurengas katsottiin tätä tarkoitusta varten käytännössä liian hankalaksi, koska jo entistenkin maksujen periminen oli osoittautunut melkoisen vaikeaksi. Toisaalta todettiin, ettei kannata myöskään perustaa tarkoitukseen omaa rahastoa, sillä sitä ei kuitenkaan saataisi riittävän suureksi niillä maksuilla, mitä kohtuudella olisi voitu periä jäsenupseereilta. Näin ollen päädyttiin ryhmähenkivakuutukseen, mihin ratkaisuun vaikutti myös se, että avustuksen saaminen haluttiin turvata siinäkin tapauksessa, että kuolleisuus jostakin syystä kasvaisi normaalia suuremmaksi.

Niiden alustavien neuvottelujen jälkeen, joissa Kadettikuntaa olivat edustaneet majuri U A Tähtinen sekä kapteenit Huhtala ja Kuusela, allekirjoitettiin Jälleenvakuutusyhtiö Varman kanssa sopimus ryhmähenkivakuutuksesta 15. 6. 1933.

Sopimuksen mukaan vakuutukseen sai liittyä jokainen kunnan jäsen ja vakuutettujen lukumäärän tuli olla vähintään 90 % vakinaisessa palveluksessa olevista kadettiupseereista. Vakuutussumma oli 5.000 mk ja vakuutusmaksu, joka lakkasi 60 vuoden iässä, oli 80 mk. Se piti suorittaa vuosittain kesäkuussa uhalla, että ellei maksu ollut suoritettuna 1. 7., vakuutus raukesi.

Vaikkakin vuosikokouksen päätös ryhmähenkivakuutuksen suhteen oli ollut täysin yksimielinen, ei sitä ollut jäsenistön mielipide.

Niinpä ensimmäiseen, kunnan asettamaan maksupäivään 26. 5. 1933 mennessä vakuutuk-

seen oli liittynyt vasta 61 % jäsenistä. Kun sihteeri sen jälkeen oli lähettänyt jokaiselle liittymättä jättäneelle henkilökohtaisen kirjeen, saatiin kuitenkin mukaan 797 jäsentä, mikä määrä muutamalla nimellä ylitti vaaditun 90 %. Tämän kokemuksen opettamana ajettiin vuosikokouksessa 1934 läpi päätös, jonka mukaan Kadettikuntaan kuulumisen edellytyksenä oli liittymisen ryhmähenkivakuutukseen.

Vakuutusta kannattamattomat jäsenet samoin kuin maksujen yleinenkin verrattain huolimaton suorittaminen aiheuttivat jatkuvasti paljon lisätyötä kunnan sihteerille. Vaivojaan säättämättä hän sen kuitenkin teki, sillä vakuutusta ei haluttu kenenkään kohdalla päästää vapaa-kiirjalle. Maksupäivänä vielä puuttuvat varat lainattiin vararahastosta ja palautettiin sinne sitten, kun toistuneet karhuamiset olivat tuottaneet tuloksen.

Vielä vuonna 1935 esiintyi vuosikokouksessa vakuutusta vastustavia ilmaisuja. Niinpä mm Haminan piiri ehdotti silloin sen lopettamista ja Kouvolan piirin vakuutuspuheen poistamista.

Sotavuodet aiheuttivat luonnollisesti vakuutuksen ylläpitämiseksi uusia vaikeuksia. Mainittakoon niistä vain lähes 15.000 mk:n sotalisämaksun kokoonsaaminen aikana, jolloin piiriportaan puuttuminen muutenkin vaikeutti sekä maksujen kokoamista että vakuutussummien suorittamista kaatuneiden jäsenten omaisille.

Sotavuosien jälkeisen inflaation vuoksi menetti ryhmähenkivakuutus merkityksensä ja 26. 2. 1952 se vuosikokouksen päätöksen mukaisesti sanottiin irti. Vakuutusyhtiö oli siihen mennessä suorittanut vakuutussumman 531 kuolemantapauksessa ja täydestä arvosta voimassa olevia vakuutuksia oli 2.109 kpl sekä vapaakiirjoja 196 kpl eli 278.760 mk:n arvosta.

Ryhmähenkivakuutukseen liittyneistä rahamääristä todettakaan vielä, että vuoden 1939 loppuun mennessä vakuutusyhtiölle oli maksettu 662.059 mk ja se oli suorittanut 220.000 mk. Vuoden 1945 päättyessä vastaavat summat olivat 1.667.741 mk ja 2.255.668 mk sekä viimeisen toimintavuoden — 1951 — loppuessa 2.843.297 mk ja 2.667.348 mk. Kun viimeainittuun summaan lisätään vakuutusyhtiön Kadettikunnalle vakuutuksen lakkauttamisen johdosta heinäkuussa 1952 suorittama vakuutuksen rahasto-osuus 2.191.671 mk, saadaan vakuutusyhtiön Kadettikunnalle maksamien rahamäärien yhteissumma 4.859.019 mk.

d. Hautausapurengas

Jo pian sotavuosien jälkeen ryhdyttiin sekä Kadettikunnan hallituksessa että kadetti- ja piireissä miettimään keinoja, miten avustustoimintaa voitaisiin jatkaa rahan arvon muuttumisesta huolimatta. Vuosikokouksessa 1947 päädyttiin äänestyksen jälkeen hautausapurenkaaseen ja annettiin hallitukselle tehtäväksi sen suunnittelu.

Tutkiessaan hautausapurenkaan toteuttamis- ja toimintamahdollisuuksia hallitus tuli tulokseen, että koko kunnan käsittävä rengas olisi liian hidas tarkoitukseen ja ehdotti sen vuoksi seuraavalle vuosikokoukselle kadettipiirien omien renkaiden perustamista. Koska siinäkin oli vaikeuksia lähinnä lukuisten siirtojen vuoksi, päätti vuosikokous 1948 lopuksi, että kokemuksen saamiseksi kokeiltaisiin puolen vuoden ajan koko kunnan käsittävää hautausapurengasta.

Kokeiluajana, vuoden 1948 jälkipuoliskolla, sattui jäsenistön keskuudessa vain yksi kuolemantapaus, jolloin järkyttävässä auto-onnettomuudessa eräs majuri menetti henkensä. Suoritettussa keräyksessä maksoi maksunsa 50 mk 49 % jäsenmäärästä, joten kokoon saatiin 55.450 mk. Kahdesta kadettipiiristä ei saatu ainoatakaan maksua, mutta 100 %:n piirejä oli sentään 11 kpl.

Ensimmäisen kokeilukauden tulos oli siis verrattain negatiivinen, mutta kun ei parempaakaan menetelmää ollut käytettävissä, päätettiin hautausapurengasta edelleen kokeilumielessä jatkaa vuoden 1949 aikana. Tällöin ryhdyttiin maksuja keräämään jo etukäteen siten, että hallituksella olisi käytettävissään varoja kahta kuolemantapausta varten avustussumman kussakin tapauksessa ollessa 50000 mk. Kokeilua jatkettiin edelleen vuoden 1950 aikana ja tuon vuoden vuosikokouksessa päätettiin, että kultakin renkaaseen liittyvältä peritään kesäkuun alkuun mennessä 500 mk. Täten haluttiin hankkia renkaalle pohjarahasto, minkä parhaiten katsottiin takaavan nopean ja riittävän tehokkaan avustamisen. Vuoden 1950 loppuun mennessä oli varoja siten kerätty kaikkiaan 1.451.980 mk ja maksettu hautausavustuksia 830.000 mk.

Hautausapurengas on kuitenkin avustuskassalain alainen ja kun tuon lain noudattaminen asettaa määrättyjä muodollisuuksia, päätettiin

vuosikokouksessa 1951 lopettaa renkaan maksujen kerääminen ja käyttää kertyneet varat loppuun seuraavien kuolemantapausten sattuessa. Samalla hallitus sai tehtäväkseen ryhtyä suunnittelemaan sellaista uutta avustusmuotoa, joka olisi täysin lainmukainen ja takaisi jäsenille riittävän vakuutusturvan.

Vuoden 1951 alkaessa renkaaseen kuului 1.309 jäsentä eli 58 % silloisesta jäsenmäärästä. Mainittuna vuonna siitä maksettiin hautausavustuksia 300.000 mk. Täten se oli toimintansa aikana — vajaan neljän vuoden kuluessa — käyttänyt avustustoimintaan yhteensä 1.130.000 mk.

e. Sotamarsalkka Mannerheimin Rahasto

Edellä selostetun Kadettikunnan Jäsenten Keskinäisen Avustusrahaston lakkauttamisen jälkeen ilmeni varsin pian, että myös elossa olevat jäsenet tai heidän omaisensa saattaisivat tarvita avustusta. Sen vuoksi kapteeni O Huhtala ehdottikin johtokunnan kokouksessa syksyllä 1934 ryhmähenkivakuutuksen rinnalle sellaisen rahaston perustamista, mistä maksettaisiin avustusta vaikeassa taloudellisessa asemassa oleville jäsenille tai heidän perheilleen. Periaatteessa kokous kannatti ehdotusta ja harkittuaan sitä vielä useassa kokouksessa hallitus esitti sen periaateratkaisua varten vuosikokoukselle 1936.

Mainitussa kokouksessa kapteeni Huhtala alusti kysymyksen uuden rahaston perustamisesta. Asiasta syntyi vilkas keskustelu, missä aluksi "...lausuttin johtokunnalle kiitos siitä, että täten tein pyritään tosi toveruuteen" ja sitten päätettiin yksimielisesti perustaa kyseinen rahasto. Johtokunta valtuutettiin laatimaan sille säännöt noudattaen seuraavia osaksi alustajan esittämiä, osaksi keskustelussa esiintulleita suuntaviivoja:



Kadettikoulun sankariaula, vuosijuhliaan viettävien kurssien "pyhiinvaelluspaikka"

1. Rahastoon liittyminen on vapaaehtoista.
2. Avustusrahastomaksu on 100 mk, jonka vanhat jäsenet voivat suorittaa kahden vuoden aikana, mutta jonka uudet jäsenet maksavat kunnan liittymismaksun muodossa.
3. Lakkautetusta Kadettikunnan Jäsenten Keskinäisestä Avustusrahastosta muodostetun vararahaston varoja käytetään tarkoitukseen pohjarahastoksi.
4. Avustus maksetaan kiireellisissä tapauksissa heti, mutta yleensä vasta tilivuoden päätyttyä.

Sännöt esitettiin ja hyväksyttiin vuosikokouksessa 1937 ja siinä päätettiin myös — edelleen kapteeni Huhtalan aloitteesta — että perustettu rahasto nimetään Sotamarsalkka Mannerheimin mukaan hänen 4. 6. 1937 olevan 70-vuotispäivän kunniaksi ja että tieto perustamisesta laskeaan julkisuuteen vasta mainittuna merkkipäivänä.

Keväällä vuonna 1937 saatiin Sotamarsalkka Mannerheimin suostumus suunnitelmalle nimetä rahasto hänen kunniakseen ja niin Sotamarsalkka Mannerheimin Rahasto perustettiin virallisesti 4. 6. 1937. Kyseisen vuoden loppuun mennessä siihen liittyi 24 % kunnan silloisesta jäsenmäärästä. Mainita ansaitsee, että Viipurin piirin upseerit olivat liittyneet lähes 100 %:sti seuraavaaksi parhaiden — Turun ja Helsingin — jäädessä alle 40 %:n. Seuraavina vuosina rahaston kannatus alkoi nopeasti lisääntyä, niin että talvisodan alkaessa siihen kuului 40 % kunnan jäsenmäärästä. Ensimmäisinä saavuttivat 100 %:n tavoitteen Korian, Kouvolan ja Kauhavan piirit.

Sotien aikana ja niiden jälkeen lisääntyi kannatus jatkuvasti, niin että vuoden 1943 lopussa jo 57 % kunnan jäsenistä kuului siihen ja 1950-luvun alussa voitiin katsoa sen kannatuksen Kadettikunnan piirissä olevan lähes 100 %:n.

Kauniina osoituksena rahaston saamasta kannatuksesta oli myös se, että sotien aikana hajonneet Viipurin ja Mikkelin piirit luovuttivat sille rahavaransa. Se sai varoja myös siten, että luovuttiin seppeleen laskemisesta kunnan puolesta jokaisen kuolleen jäsenen haudalle ja sen sijaan otettiin käytäntöön tapa luovuttaa vainajan omaisille rahaston adressi ja maksaa sen hinta — 200 mk — kunnan varoista. Yleiseksi kukkasrahastoksi sitä ei kuitenkaan haluttu laajentaa kyseisen toiminnan edellyttäessä eräitä monimutkaisia käytännöllisiä järjestelyjä, mm sosiaaliministeriön puuttumista varojen hoitoon ja käyttöön.

Kun Sotamarsalkka Mannerheimin Rahastosta ei ennen sotia anottu avustuksia ja kun avustustoiminta sotien jälkeen tapahtui vuoteen 1952 saakka pääasiassa edellä mainitusta päivärahakeräyksestä saaduilla varoilla, on rahaston

omaisuutta voitu käyttää myös sijoitustoimintaan. Niinpä siitä vuonna 1939 merkittiin Maanpuolustuslainaa. Varsinaisiin avustuksiin se ehti ennen lakkauttamista käyttää 16.800 mk.

f. Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiö

Kuten edellä selostetusta on käynyt ihmi, oli Kadettikunnan avustustoiminta saavuttanut 1950-luvun alkaessa jo verrattain laajat mittasuhteet. Erilaisia avustustoimintaan tarkoitettuja rahastoja oli neljä kappaletta ja niiden omaisuuden yhteinen kirjainpitoarvo oli vuoden 1951 tilinpäätöksen mukaan 2.102.356 mk ja avustuksina ne olivat toimintansa alusta lähtien jakanneet jo 4.651.308 mk.

Vuoden 1951 vuosikokouksessa annettiin kunnan hallitukselle tehtäväksi suunnitella keinoja lähinnä hautausavustuksen saamiseksi tarkoitetaan vastaavaksi. Asiaa hallituksen piirissä tutkinut toimikunta, jonka puheenjohtajana oli majuri evp E A Rosenqvist, laajensi tehtävän kuitenkin koskemaan koko avustustoiminnan uudelleenorganisointia. Täten se päätyi ehdotukseen lakkauttaa kaikki edellä mainitut rahastot ja perustaa avustustoimintaa varten itsenäinen, Kadettikuntaan kuuluva säätiö, Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiö. Vuoden 1952 vuosikokous hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen siihen liittyvine varojensirtoineen ja oikeutti hallituksen saattamaan asian lopulliseen päätökseen.

Saamansa valtuutuksen perusteella hallitus allekirjoitti 16. 5. 1952 Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiön säädekirjan ja lähetti sen säännöt oikeusministeriöön. Siellä ne hyväksyttiin 24. 5. 1952 ja säätiö ilmoitettiin säätiörekisteriin.

Säädekirjalla Kadettikunta luovutti säätiölle em lakkautettujen rahastojen omaisuuden arvostaan sen 1.423.146 mk:ksi, josta erilaisien arvopapereiden osuus oli 316.430 mk, muuta omaisuutta 167.232 mk ja rahaa 939.484 mk. Luovutetusta määrästä erotettiin 750.000 mk peruspääomaksi, jota ei saa vähentää loppuosan jäädessä säätiön käyttövaroiksi.

Säätiön tarkoitukseksi määriteltiin avustaa Kadettikunnan "kuolleen jäsenen lähimpiä omaisia raha-avustuksella välittömästi kuolemantapauksen sattuessa", minkä lisäksi säätiö avustaa myös "taloudellisiin vaikeuksiin joutuneita maan vakinaisen väen upseerikoulujen kadettiosaston käyneitä upseereita sekä näiden omaisia".

Säätiön omaisuutta ja asioita hoitaa Kadettikunnan hallitus ja sen toimintaa valvoo säätiön 10-jäseninen, kunnan vuosikokouksen 1952 valitsema valtuuskunta, joka tarvittaessa täydentää itse itsensä. Valtuuskunnan puheenjohtajana on alusta alkaen ollut eversti evp L H a r v i l a.



Ev L Harviala

Säätiö saa varoja laillisen taloudellisen toiminnan avulla tai lahjoituksina. Niinpä Kadettikunta on lahjoittanut sille mm ryhmähenkivakuutuksesta saamansa jo aikaisemmin mainitun rahasto-osuuden 2.191.671 mk sekä Upseeriliiton vuonna 1955 keräämästä ylimääräisestä jäsenverosta saamansa 634.150 mk. Useat liikelaitokset, mm Jätekeskus Oy, Oy Machinery Ab, Oy Schildt & Hallberg Ab ja Vakuutus Oy Pohjola ovat myös tukeneet sen toimintaa.

Säätiön toiminnan voi taata kuitenkin vain Kadettikunnan jäsenistön tuen laajuus ja jatkuvuus. Ensimmäisenä toimintavuonna — 1952 — se jäi yllättävän vähäiseksi, sillä vain 34 % kunnan jäsenistä antoi säätiölle lahjoituksen. Sen jälkeen toiminnan tukeminen, joka itse asiassa merkitsee kuolleen kadettitoverin lähimpien omaisten auttamista heidän surunsa vaikeimpien alkuaikojen yli, on lisääntynyt niin, että keskimäärin 65 % kunnan jäsenistä tekee vuosittain lahjoituksen säätiölle. Tässä suhteessa toiminta eri Kadettipiireissä on ollut hyvin erilaista. Joukossa on piirejä, jotka ovat useina vuosina saavuttaneet 100 %:n tavoitteen (Mikkeli) tai päässeet lähelle sitä (Hanko, Hämeenlinna, Keski-Pohjanmaa, Kouvola, Kuopio, Lounais-Suomi, Niinisalo, Oulu, Porvoo, Savonlinna, Seinäjoki, Tammisaari), mutta valitettavasti on myös sellaisia, joissa prosenttiluku on ollut alle 20:n. — Helsingin Kadettipiiri on eräinä vuosina lahjoittanut säätiölle myös osan järjestämiensä tilaisuuksien tuottamista voitoista.

Toimintansa aikana Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiö on jakanut erilaisia avustuksia kunnan jäsenille ja heidän omaisilleen yhteensä 4.705.100 mk. Täten Kadettikunnan avustustoiminnan merkittävä arvo nousee kaikkiaan noin 9.400.000 mk:aan, mikä rahan arvon muutokset huomioonottaen merkitsee lähes 50.000.000 nykymarkkaa.

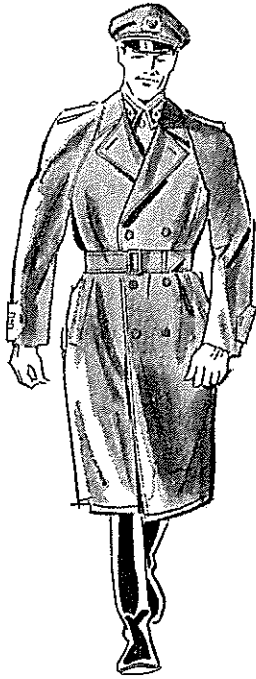
Vuoden 1960 tilinpäätöksen mukaan on kunnan avustussäätiön omaisuus 15.824.962 mk.

Kadettikunnan piirissä sen alkuaajoista lähtien tunnettu kiinnostus maan koko upseerikuntaa koskevien asioiden hoitoon johti yhdistyksen jo verrattain varhaisessa vaiheessa etsimään kosketusta myös muihin upseeriryhmiin ja tällöin lähinnä Upseeriliittoon, jonka perustava kokous oli pidetty pari vuotta ennen Kadettikunnan syntymäpäivää, marraskuun 24. päivänä 1918.

Kun Kadettikunnan jäsenmäärä 1920-luvun puolivälissä oli kasvanut jo 300:ksi, ryhdyttiin toimenpiteisiin oman edustuksen saamiseksi Upseeriliiton hallitukseen, johon siten ensimmäisinä kadettiupseereina tulivat valituiksi liiton vuosikokouksessa 1926 kapteenit A Paasonen ja M R Gröning. Seuraavana vuonna tuli myös liiton sihteeriksi kadettiupseeri, kapteeni A Slöör. Tämän jälkeen on kunnan jäsenmäärän kasvua sen osuus ja vastuu Upseeriliiton johtotehtävissä lisääntynyt niin, että vuodesta 1935 lähtien, jolloin kadettiupseerit muodostivat suurimman puolustuslaitoksen upseeriryhmistä, heillä on ollut myös enemmistö liiton hallituksessa. Vuonna 1946 valittiin ensimmäisenä kadettiupseerina liiton varapuheenjohtajaksi eversti Kai Savonjousi, josta kenraalimajurina vuonna 1957 tuli myös ensimmäisenä kadettiupseerina sen puheenjohtaja.

Kadettikunnan ja Upseeriliiton yhteistoiminta on erityisesti sotien jälkeen ollut hyvin läheistä ja kiinteää osan hallituksen jäsenistä kuuluessa kummankin yhdistyksen johtotehtäviin. Vuodesta 1959 alkaen on lisäksi kummankin yhdistyksen sihteerinä ollut sama henkilö. Useimmat Kadettikunnan piirissä syntyneistä, koko upseeristoa koskevista asioista — mm palkka- ym taloudelliset kysymykset, yliluutnantin arvon perustamisaloite, Kadettikoulun erikoiskurssikysymykset, eräs huomiota herättänyt erivapausnimitys jne — onkin siirretty Upseeriliitolle tai hoidettu päätökseen yhdessä sen kanssa.

Vaikkakin Kadettikunta on antanut em:n mukaisesti upseeriston taloudellisia etuja koskevat asiat yleensä Upseeriliitolle ajettaviksi, joutui se kuitenkin hoitamaan niitä aktiivisesti 1950-luvulla akateemisen koulutuksen saaneiden henkilöiden yhteisen keskusjärjestön — AKAVA ry:n — synty- ja alkuvaiheissa. Silloin ei nimitäin korkeakoulun loppututkimnon suorittaneiden siviilihenkilöiden piirissä katsottu Upseeriliiton edustavan riittävän "akateemista" ammatikuntaa, mutta oltiin kuitenkin valmiita hyväksymään Kadettikunta mukaan yhteistyöhön. Lähinnä eversti O Huhtalan ansioksi on luettava, että siihen lähdettiin ja siten seuranneissa palkkaluokkien tarkistuksessa, palkkaneuvotteluissa, eläkekysymyksissä yms asioissa on saatu kuuluviin myös upseeriston mielipide. Eversti Huhtala toimi AKAVA:n työvaliokunnassa vuoden 1955 loppuun, jolloin hän luovutti tehtävänsä siellä majuri V Tervasmäelle.



Virallinen upseerien kevyt päällystakki

Kangas on korkealaatuista täysvillaista erikoiskangasta, vuori erittäin vahvaa silkkiä. Huoliteltua työtä viimeistä tikkiä myöten. Alla olevan mittataulukon perusteella on päällystakki helppo tilata myös postitse. Toimitus postiennakolla.

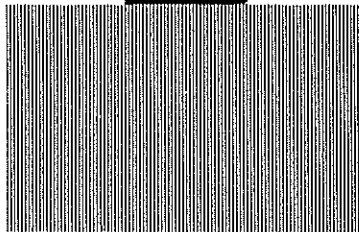
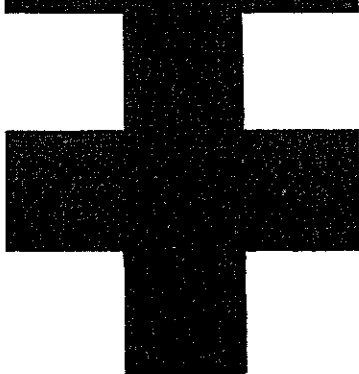
	N:o	46	48	50	52	54	56
Takin pituus	cm	114	116	118	120	122	124
Hihan pituus	„	64	65	66	67	67	68
Rinnan ympäryspaidan päältä	„	92	96	100	104	108	112
Hinnat mk		15.600	16.000	16.000	16.000	16.700	16.900

Kun hihalaatat poistetaan, takki on siviilissä hieno välikausiasu.

SKOHA

Helsinki — Kaivokatu 6 — Puhelin 61 261

PUNAINEN RISTI
RÖDA KORSET



100:-



HOITAA
SKOTES AV
SUURARPA ry

Auta PUNAISTA RISTIÄ auttamaan

PUNAISEN RISTIN ARPAJAISET 9. 4.—24. 6. 61

Kaikki voitot ovat pikavoittoja — käypää ja haluttua tavaraa.

Autovoitot ovat laatumenkkejä: Peugeot 403, Ford Taunus 17 M, Opel Record, Ford Anglia.

Jokainen arpojen ostaja voi osallistua mielenkiintoiseen keräilykilpailuun, jossa pääpalkintona on Morris Mini-Minor henkilöauto.

Arvan hinta 100:—.

Punaisen Ristin arpoja kannattaa hankkia.

SUURARPA ry.

Helsinki, Fredrikinkatu 47. Puh. 35 682





**Opiskelijoille
opinto-
lainoja**

Jos Teillä on lapsia, jotka ryhtyvät aikanaan opiskelemaan, avatkaa heille ajoissa tili Postisäästöpankissa, sillä

**Postisäästöpankki myöntää
omille tallettajilleen
valtion takaamia opintolainoja**

Tallettakaa Tekin Postisäästöpankkiin. Silloin teette 2300 postitoimipaikkaa kautta maan omaksi pankiksenne.

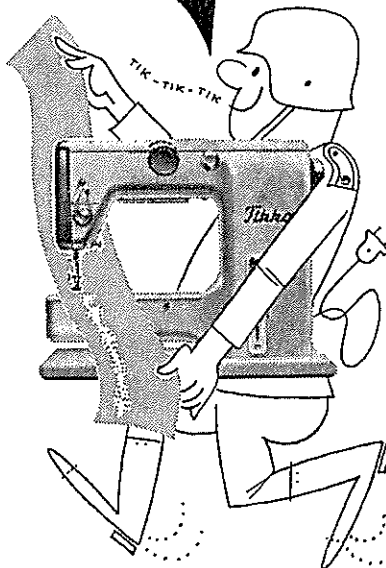


POSTISÄÄSTÖPANKKI

75 vuotta Suomen kotien hyväksi



suomalainen
sotilas
luottaa
Tikkakosken
laatuun



OY TIKKAMYNTTI AB • TIKKAKOSKI

SYKSYN SATO TALVEN RUOKA- VALIOON

Saarioisten viljelmien tuotteet välittävät keittiönne antimissa talvellaikin kesän terveiset — tervetulleen vitamiinirunsauden ja herkulliset makuvivahteet.

FRANKFURTINSALAATTI

Raikas ja piristävä, kaalista, porkkanasta ja sipulista sokeri-etikkaliemeen valmistettu raakakaalisalaatti. Yksikköpakkauksen koko 9 ja 30 kg.

TALOUSMEHU

Huokea, monikäyttöinen mehutiiviste, jonka laimennussuhde on 1:7. Mehu on pakattu 12 kg peltiastiaan.

SAARIOISTEN KEITTOMAUSTE

— purjoa, selleriä, palsternakkaa ja porkkanaa sisältävä kuivamaustevihanneskoitus keittojen, muhennosten ja kastikkeiden maustamiseen. 100 g pakkaus riittää 500–600 annokseen.

HERNEKEITTO

Maukas ja ravitseva tiivistetty sissimuona 315 g tölkeissä.



Saarioinen

HELSINGIN KONTTORI
Hallituskatu 17 A711 Helsinki
Edustaja Vilho Itkonen
Puh. 62 26 26 ja 62 65 65

TAMPEREEN KONTTORI
Vuolteenkatu 15 Tampere
Puh. 29 140 vaihde

Vuonna 1958 Kadettikunta luopui jäsenyydestään AKAVA:ssa, kun mielipiteet siellä olivat kypsyneet hyväksymään Upseeriliiton mukautulon.

Myös piiriportaana toiminnassa on käsitelty ammatillisia asioita aina siitä lähtien kun kapteeni V Rommi vuonna 1928 esitti aloitteensa "Henkisen ajattelutyön järjestäminen piireissä". Hän laati asiasta myöhemmin piireille lähetetyn laajahkon muistion, missä ehdotettiin erilaisia keskustelukysymyksiä mm asevelvollisten koulutustavoista. Muita samantapaisia itse- ja ryhmäopiskelun kohteita on esitetty myös useimmissa sodan jälkeisissä toimintasuunnitelmissa, joita hallitus on jakanut piireille. Niissä ei tosin ole kiinnitetty huomiota enää pelkästään vain ammattiin liittyviin asioihin, vaan ennen kaikkea yleissivistyksen laajentamiseen ja kielitaidon kohottamiseen, mikä viimeainnitu on hyvin käynyt päinsä mm Virkamiesliiton opintokerhotoiminnan yhteydessä.

Alkuaikojen ammatillisen toiminnan erääksi keskeisimmäksi kysymykseksi muodostui Kadettikunnan suhtautuminen upseeriston jälkikasvuun. Kun kunnan päämääränä alusta alkaen on ollut homogeneisen upseeriston luominen maan puolustusvoimille, se ei ole voinut hyväksyä normaaliaaikoina ns aktiiviupseeriksi valmistumista muuta tietä kuin maan virallisen upseereja valmistavan oppilaitoksen — Kadettikoulun kautta. Sen vuoksi kunta on jatkuvasti ja johdonmukaisesti vastustanut kaikkia oikoteitä jo ammatti-

pätevyyden säilyttämisenkin vuoksi. Samasta syystä se ei ole myöskään hyväksynyt sotien jälkeen tehtyjä esityksiä ja suunnitelmia Kadettikoulun pääsyvaatimusten alentamisesta, vaan pyrkinyt vaikuttamaan upseeripulan poistamiseen positiivisin vastaehdotuksin sen jälkeen kun eversti V Valtasen aloitteesta otettiin kunnan toimintaohjelmaan työ kadettiupseeriston jälkikasvun turvaamiseksi. Tästä työstä mainittakoon esimerkkinä vuonna 1947 Teiniliittoa varten sen ammatinvalintaa koskevien luentojen yhteydessä käytettäväksi laadittu esitys upseerikoulutuksesta ja upseeriuran tarjoamista mahdollisuuksista, jäsenien samasta aiheesta viime vuosien aikana pitämät lukuisat esitelmät eri koulujen lukioluokkien pojille, esitykset kadettien päivä- ja pukurahojen lisäämisestä sekä kadettiajan laskemisesta virka- ja eläkevuosiksi.

Kadettikunnan työstä sotilasurheilun alalla on näkyvimpänä todisteena Marsalkan Kannu, jonka kunta 4. 6. 1947 lahjoitti Suomen Marsalkalle hänen 80-vuotispäivänään. Lahjoittajan toivomusta noudattaen Marsalkka asetti sen edelleen jatkuvaksi kiertopalkinnoksi sotakoulujen ja yhtymien nykyaikaisen 5-ottelun joukkuekilpailuun vahvistaen kilpailusäännöt 27. 10. 1947. "Kannun" ensimmäinen voittaja oli 2. Divisioonan joukkue, johon kuuluivat kapteenit T Lindblad ja O Salminen sekä vänrikki L Vilko. Heistä viimeksimainittu on myöhemmin edustanut ko lajissa maatamme mm sekä Lontoon että Helsingin olympialaisissa.

Huomattava osuus Kadettikunnalla on ollut myös maassamme suoritettujen sotatieteellisten tutkimustyön palkitsijana ja rahoittajana. Tämän toiminnan voidaan katsoa saaneen alkunsa jo kunnan perustavassa kokouksessa, jossa käsiteltiin kysymystä kenraali Hannes Ignatiuksen nimeen liittyvän stipendirahaston perustamismahdollisuudesta. Kun asiaan periaatteessa suhtauduttiin myönteisesti, kunnan johtokunta valmisti asian huolellisesti pyytäen esityksestään eri joukko-osastoissa palvelevien kadettiupseerien lausunnot ja toi sen sitten ratkaisua varten vuosikokoukseen 1924. Sen tultua siellä hyväksytyksi asia esitettiin kenraalimajuri Ignatiukselle, joka lokakuun 30. päivänä 1924 hyväksyi nimelleen omistetun rahaston säännöt ja lahjoitti sille peruspääoman.

Rahaston sääntöjen mukaan sen tarkoituksena oli "... herättää Kadettikunnan jäsenissä harrastusta sotatieteisiin palkitsemalla vuotuisesti parhaita heidän edellisen vuoden kuluessa julkisesti esittämistään sotatieteellisistä töistä tai kirjoituksista". Niiden arvostelemiseksi oli asetettava kenraali Ignatiuksen johdolla toimiva 4-jäseninen lautakunta ja palkitsemiseen sai käyttää vain korkovaroja kuitenkin vasta sitten, kun peruspääoma olisi kasvanut 20.000 mk:ksi.

Varojen kartuttamiseksi päätettiin kerätä jokaiselta kunnan jäseneltä — myös siihen vastaisuudessa liittyviltä — ns säätiömaksuna 100 mk

pitää olla pëtterit

Korkealaatuinen,
kestävä ja
varmasti istuva
alusvaatesarja
kaikenikäisille
miehille.
Valittavananne
3 paitamallia ja
4 housupituutta.



SUOMEN TRIKOO



"Marsalkan kannu"

ja täten jo vuoden 1925 lopussa pääoma ylitti kyseisen palkitsemisedellytyksen rajan. Niinpä vuosikokouksessa 1927 jaettiin sitten ensimmäisen kerran Kenraalimajuri Hannes Ignatiuksen Kadettisäätiön palkinto. Sen sai kapteeni A F Törnroos kirjastaan "Ammunta ilmapääliini" ja siihen liittyi myös erityinen painettu palkintodiplomi, jonka oli suunnitellut kunnan jäsenmerkin piirtäjä.

Seuraavina vuosina ennen jatkosotaa jaettiin palkintoja keskimäärin 3..4 kpl niin että vuoden 1940 päättyessä oli palkittu kaikkiaan 44 sotatieteellistä työtä ja käytetty siihen varoja yhteensä 78.350 mk. Palkittujen kirjoittajien joukosta mainittakoon sellaiset myöhemmin laajalti ammattipiireissä tunnetuiksi tulleet nimet kuin esim J O H a n n u l a, P H u h t a l a, W o l f H a l s t i ja Y A J ä r v i n e n.

Maaliskuun 3. päivänä 1941 kuoli kenraali Hannes Ignatius. Hän oli sängen kiinnostuneena seurannut paitsi koko Kadettikunnan myös erityisesti hänelle omistetun rahaston toimintaa ja jo 27. 10. 1936 testamentannut kunnalle sen rahaston, jonka eräät liikemiespiirit olivat lahjoittaneet hänelle vuonna 1922. Tuo rahasto käsitti 1.050 kappaletta erilaisia pankkiosakkeita yhteiseltä nimellisarvoltaan 320.000 mk. Testamenttiin liittyi kuitenkin määräys, että koko korkomäärän tuli langeta hänen leskelleen tämän elinaikana, joten varat siirtyivät kunnan hallintaan vasta kenraalitar Ignatiuksen kuoltua vuonna 1948. Testamentin mukaan niitä oli käytettävä siten, että 25 % koroista liitetään omaan ja loput Kadettikunnan päätöksen mukaan "palkkioina (sotilasurheilun ja sotatieteel-

listen tutkimuksien palkintoihin) stipendeinä tahti muulla tavalla Suomen armeijassa ja suojeluskunnissa palvelevien upseerien kesken".

Vuoden 1949 kuluessa kunnan hallitus ryhtyi testamentin edellyttämiin käytännöllisiin toimenpiteisiin ja siten päätettiin vuosikokouksessa 1950 lakkauttaa lahjoittajan nimelle aikaisemmin omistettu rahasto ja perustaa uusi itsenäinen säätiö, Kenraali Hannes Ignatiuksen Kadettisäätiö. Se tapahtui 20. 6. 1950 päivätyllä säädekirjalla, ja kun oikeusministeri oli vahvistanut sen säännöt 9. 8. 1950, se ilmoitettiin säätiörekisteriin.

Ennen selostettua organisaatiomuutosta säätiö oli vielä vuodesta 1945 lähtien — sotavuosina sille oli esitetty vain yksi työ, joka siirrettiin edelleen puolustusministeriöön — palkinnut 11 tutkimustyötä yhteensä 118.500 mk:lla. Täten nykyisen Kenraali Hannes Ignatiuksen Kadettisäätiön edeltäjä oli rahastona toimiessaan palkinnut yhteensä 55 sotatieteellistä tutkimustyötä ja käytänyt siihen varoja 196.850 mk.

Perustamisen yhteydessä Kadettikunta siirsi säätiön omistukseen 2.144 kappaletta erilaisia pankkiosakkeita ja arvopapereita sekä varoja, joiden yhteisarvoksi kirjattiin säädekirjassa 1.555.995 mk. Se jakaantuu peruspääomaan ja käyttörahastoon, joiden puhtaasta tuotosta voidaan enintään 75 % käyttää vuosittain palkintoihin ja apurahoihin. Omaisuutta hoitaa ja sen käytöstä päättää säädekirjassa nimetty, itse itsensä täydentävä säätiön hallitus, johon nyt kuuluvat

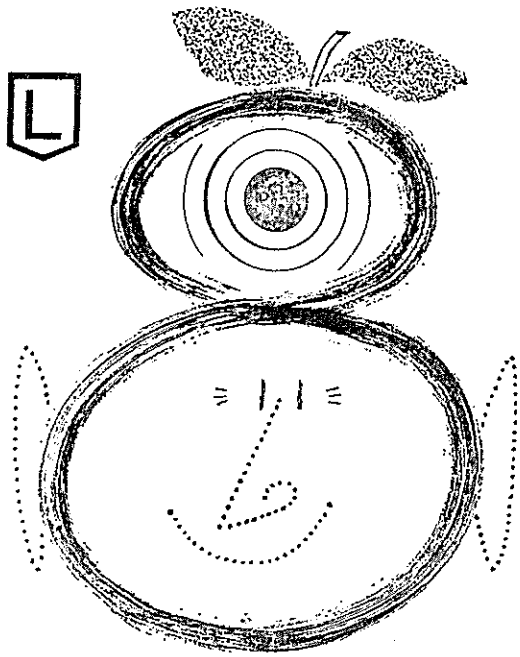
- puheenjohtajana kenraaliluutnantti evp Kai Savonjousi
 - varapuheenjohtajana kenraalimajuri O Huhtala ja
 - jäseninä kenraaliluutnantti A Ehrnrooth, kenraalimajuri evp G Ehrnrooth ja komentaja evp A Kivikuru
- everstiluutnantti evp I Tuorin toimiessa säätiön asiamiehenä.

Jaettavien palkintojen ja apurahojen määrän ja suuruuden ratkaisee hallitus kuultuaan arvos-
telua varten kutsumaansa asiantuntijalautakuntaa, johon hallituksen ulkopuolelta voidaan kutsua enintään viisi jäsentä.

Toiminta-aikanaan vuodesta 1950 lähtien säätiö on jakanut 44 palkintoa tai apurahaa yhteiseltä määrältään 1.791.000 mk. Tästä summasta Kadettikunta on saanut matrikkelitöidensä kustannuksiin 400.000 mk. Palkintoja saaneista hen-

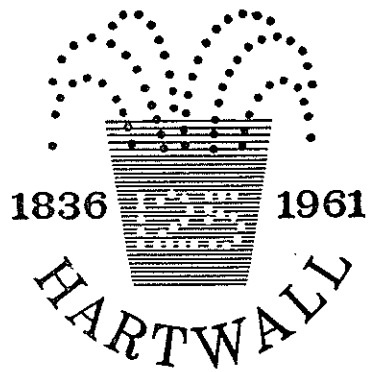
LÄMPIMÄT KIITOKSENI KADETTIKURSSI 44:lle KARRIN JA JUKAN JOULULAHJASTA.

LIISA HELIN



Ampukaa Tekin täysosumia -
käyttäkää Lapuan patruunoita.

LAPUAN PATRUUNATEHDAS Lapua



125 vuotta

olemme tarjonneet helsinkiläisille ja muillekin raikkaita juomia. Näinä vuosina olemme pulloittaneet miljoonia litroja virkistystä. Laajan asiakaskunnan osoittama luottamus on antanut meille mahdollisuuden kasvaa ja kehittyä pääkaupungin mukana. Kiitämme Teitä tästä luottamuksesta ja haluamme jatkuvasti osoittautua sen arvoiseksi.

HARTWALL

Pohjoismaiden vanhin kivennäisvesitehdas



YHTYNEET PUKUTEHTAAT OY

TAMPERE

Perustettu v. 1906

Armeijan vaatettaja v:sta 1918



Kadettikunnan levykkeiden jako 20. 3. 1954

kilöistä mainittakoon mm tunnetut 5-ottelijamme L Viikko, E Lohi ja T I Kare sekä tutkijoista tai muista kirjoittajista mm K J Mikola, Pauli Hirvonen, Joppe Karhunen ja A O Väänänen (Uula Aapa).

Vuoden 1960 tilinpäätöksen mukaan säätiön omaisuus on 7.485.258 mk. Se on edustettuna myös sotatieteellisen tutkimustyön koordinoimiseksi perustetussa Sotatieteellisessä Neuvottelukunnassa. Se ei kuitenkaan palkitse jo vuonna 1935 omaksumansa periaatteen mukaan diplomaalim koulutöitä.

IV UUSI TAVOITE

Kadettikunnan neljä vuosikymmentä, joihin edellä on luotu katsaus vertikaalisesti tarkastelemalla omana kokonaisuutena kutakin toiminnan haaraa, on myös horisontaalisesti jaettavissa aikakausittain toisistaan selvästi erottuviin jaksoihin. Niistä ensimmäisen muodostaa taistelujen aika — 1920-luku — joka oli kamppailua kadettiuden puolesta, kadettiupseeriston elintilasta siinä yhdyskunnassa, jonka muodosti puolustusvoimiemme alkuaikojen heterogeeninen upseeristo. Se ei suinkaan suopein silmin katselut uutta tulokasta, jonka se kuitenkin ymmärsi vähitellen kasvavan luonnon väistämättömien lakien mukaisesti johtavaan asemaan. Tämä kamppailu oman vaikutusvaltansa puolesta toimivien upseeriryhmien kesken satoi kadettiupseeriston toverijoukoksi, joka yhteenkuuluvuutensa tajuamiseksi ei tarvinnut muuta aatteellista pohjaa kuin yhteisen peruskoulutuksen.

1930-luvun alkaessa saatettiin jo lähitulevaisuudessa nähdä aika, jolloin kadettiupseeristo muodostaisi suurimman puolustuslaitoksen upseeriryhmistä. Kadettikunnan toiminta sai siinä vaiheessa käänteen, jonka vuoksi alkaneesta kaudesta voidaan käyttää nimitystä toveruuden aika. Kunnan laaja avustustoiminta syntyi tällöin toveruudentunteen spontaanisena ilmaisuna eivätkä saavutettua yhteenkuuluvuutta vielä rikkoneet ne tunteet, jotka syntyvät vasta kilpailussa suurimmasta vallasta ja pääsystä näkyvimille virkapaikoille. Täten Kadettikunta oli edelleen ehyt ja saumaton kokonaisuus silloin, kun sotien aika tyrehtyi sen kenttäorganisaation toiminnan.

Rauhanteon jälkeen seurasi Kadettikunnan piirissä jälleenrakennuskausi. Se laajeni vähitellen kiinteäksi yhteistoiminnaksi eri upseerijärjestöjen kanssa, niin että siitä lähtien on työskennelty yhdessä suurien aatteellisten päämäärien hyväksi. Tämä oikeuttaa käyttämään 1950-luvulla alkaneesta kaudesta ulkonaisesti nimitystä yhteistoiminnan aika.

Kadettikunnan sisäiseen toimintaan painoi kuitenkin leimansa aikakauden materialistiseksi muuttunut ajattelutapa — hyötymishalun aika-kausi, joka korotti yksilön edun yhteiskunnan etua tärkeämmäksi. Se synnytti kunnan keskuudessa epäilyksien ajan, jolloin ei enää kaikkialla jäsenistössä ymmärretty yhdistyksen olemassaolon aiheellisuutta.

Epäilyt Kadettikunnan olemassaolon tarpeellisuudesta saivat alkunsa sodanjälkeisessä nuorensa kadettipolvessa, mutta ne ovat levinneet osit-

tain myös keskipolven upseeriston keskuuteen. Yhteistä näille kummallekin ikäryhmälle on kuitenkin ollut se, että ne ovat tarkastelleet asiaa pelkästään vakinaisessa palveluksessa olevan upseeriston kannalta. Siten epäily on ollut ymmärrettävää ja pohjautunut lähinnä kahteen toteamukseen. Näistä ensimmäinen on tosiasia, että maan puolustusvoimien upseeristo on nykyisin valtaosaltaan kadettiupseereita, joiden ohella vakinaisessa palveluksessa on erikoisupseereiden lisäksi vain pari muuta, henkilöluvultaan pienevää ryhmää. Toisen lähtökohdan muodostaa oivallus siitä, että Upseeriliitto — ensi sijaisesti juuri vakinaisessa palveluksessa olevien upseerien yhteenliittymä — on nykyisin jäsenistöltään pääasiassa juuri kadettiupseereita, joten kaikki ne aatteellisen toiminnan muodot, jotka soveltuvat Kadettikunnalle, soveltuvat sellaisenaan myös Upseeriliitolle. Tästä on tehty johtopäätös, että on tarpeetonta uhrata aikaa, työtä ja jäsenmaksuja kahdelle eri yhdistykselle.

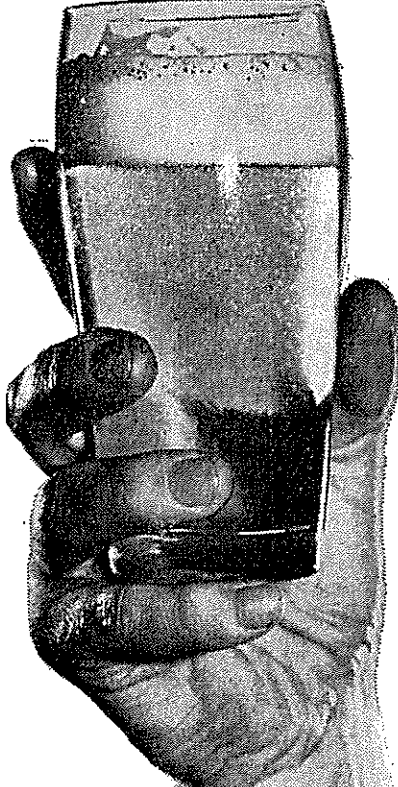
Jos kysymykseen Kadettikunnan olemassaolon tarpeellisuudesta paneudutaan ottaen huomioon sen koko jäsenistö, joka nykyisin on rakenteeltaan stabilisoitumassa siihen, että puolet sen jäsenistä on vakinaisessa palveluksessa, puolet siitä erossa, tullaankin kokonaan toisenlaiseen tehtävänasetteluun. Tällöin joudutaan lähtemään siitä, että kun kadettiupseeri eroaa vakinaisesta palveluksesta, hän jättää sekä ammattinsa että palvelustoverinsa. Entisen ammatin tilalle hän valitsee ja saa uuden, mutta hyvätkään uudet työtoverit eivät enää voi herättää hänessä sitä toveruuden tunnetta, joka syntyi kadettiaikana nuoruudessa ja kehittyi kypsänä miehuusvuosina

elämäntehtäväksi valitussa ammatissa toisten, samoinajattelevien kanssa. Siten kadettiuden siteet tunnetaan syvimmin vasta palvelusajan päättyessä ja ne muodostuvat kestävimmiä kuin pelkkä ammattitoveruus, joka voidaan korvata uudella.

Tällä tavoin epäilyksien ajan synnyttämä kysymys, onko Kadettikunta tarpeen, muovautuu kysymykseksi, mikä olisi se tehtävä, jonka puolesta kunta nyt ryhtyisi taisteluun, sillä vain taistelu luo tosi toveruuden. Tähän kysymykseen on vastattu silloin, kun kunnan toiminnan päämääräksi on asetettu maanpuolustushengen saaminen koko kansamme asiaksi. Tätä tehtävää luonnehti kenraalimajuri E W Kukkonen puheessaan Kadettikunnan vuosipäivänä 20. 3. 1956 seuraavasti:

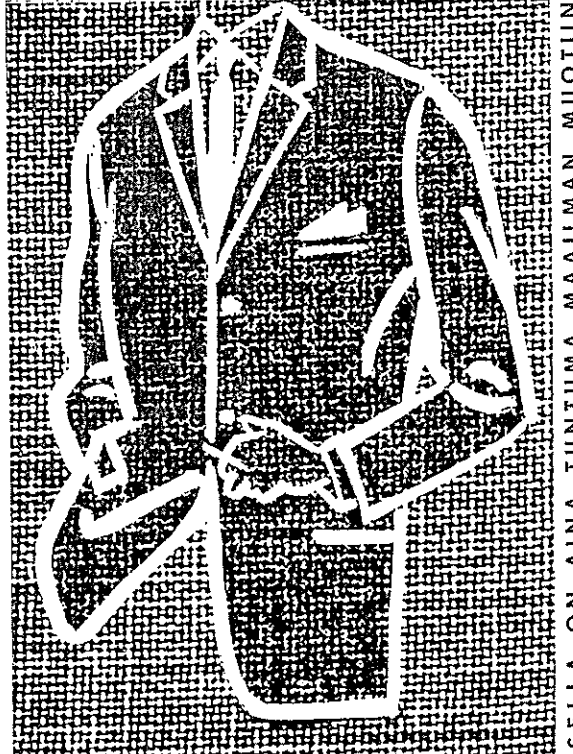
”Koko kansa on saatava arvioimaan uudelleen elämän perusarvoja, sillä siitä riippuu ratkaisevasti myös meille kadeteille kalliin maanpuolustushengen eläminen ja kasvaminen kansakunnassa. Siitä riippuu maan itsenäisyys. Tätä taustaa vasten avautuu kadettikunnan työlle huikeita näköaloja kansakunnan etujoukkona maanpuolustushengen perusteiden luomisessa. Siinä on näkyvissä se taistelu, jota me tarvitsemme pysyäksemme vinkeinä ja elinvoimaisina. Tavoite on etäinen, mutta taistelun arvoinen. Ensi tavoite on oman joukkomme lujittaminen aatteellisesti tiiviiksi iskujoukoksi”.

Tähän velvoittaa jokaista Kadettikunnan jäsentä upseerivalan sanat ”Minä tahdon laillista esivaltaa rehellisesti ja uskollisesti palvella sekä sen ja Suomen Valtakunnan hyötyä ja parasta kaikin tavoin etsiä ja edistää”.



KOFF EXPORT

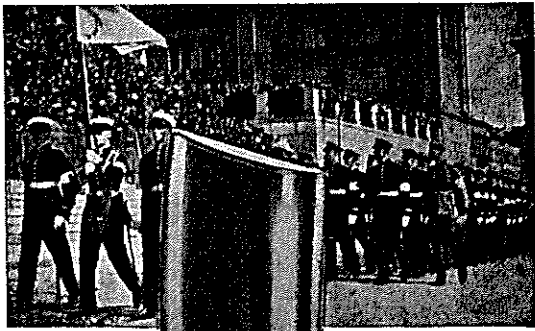
SINEBRYCHOFF
— juomia joka janoon —



KUUSISELLÄ ON AINA TUNTUMA MAAILMAN MUOTIIN

Kuusinen

Suurmymälä Alekski 46—48



Uppinen
Kadettikunta

tilaten mitoilla

**KENKÄTEHDAS
K. BRANDER Oy**

TAMPERE

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
Kadettikunnan lippu	9
Tasavallan Presidentin tervehdys	10
Puolustusvoimain komentajan tervehdys	12
Kadettikunnan puheenjohtajan tervehdys	13
Evl Martti Santavuori: Juhlaruno	14
Ev Mikko Sisto: Kadettikunnan merkityksestä	16
Kadettikunnan puheenjohtajat vv 1922—1960	18
Kadettikunnan 40-vuotinen toiminta puheenjohtajien esittämänä	20
Maj A Haapaniemi: Kadettikunnan neljä vuosikymmentä	29

KYLKIRAUTA

Kadettikunta ry:n jäsenlehti

Päätoimittaja: evl E Korpikoski, PEjärj-os, puh 625801/2231

Toimitusneuvosto:

evl E Korpikoski (phj), maj:t S Heinonkoski ja P Ojanperä, kaptt J Valtanen, A Kajaani, L Koho ja ylil U Ryönänkoski

Toimitus:

— kapteeni N Lappalainen, PEjärj-os, 625801/2286
— majuri P Ojanperä, Fredrikink 16 A, 625801/2177, Kadettikunnan sihteeri

Ilmoitukset:

— Tmi Helka Maula
— ilmoituspäällikkö S Sivula, Uudenmaank 23 A 7, Helsinki, puh 35872

Taloudenhoito:

rouva Irja Wonkka, Liisank 1, Helsinki, 12681/333

POSTISIIRTOTILI 30 909



onnittelee

40 *vuotiaasta*

Kadettikuntaa

